

**การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย
จังหวัดร้อยเอ็ด**

นางอัญญาพร ศรีม่วง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Development of Writing Skills With the Use of Spelling Exercises for
Prathom Suksa IV Students at Ban Wung Muay
School in Roi – Et Province**

Mrs. Ausadaporn Srimuang

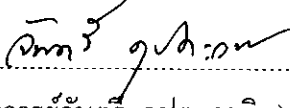
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction
school of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

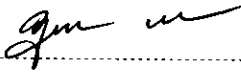
2010

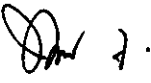
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด
ชื่อและนามสกุล นางอัญญาพร ศรีม่วง
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จันทร์ คุปตะวาทีน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์จันทร์ คุปตะวาทีน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นุชศิริ พรหมมาพันธุ์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ การพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้ศึกษา นางอัญญาพร ศรีม่วง รหัสนักศึกษา 2512101243 **ปริญญา**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์จันตรี คุปตะวาทีน **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบทักษะการเขียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด (2) ศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 20 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียน จำนวน 12 แผน (2) แบบทดสอบทักษะการเขียน (3) แบบฝึกทักษะการเขียนจำนวน 20 แบบฝึก (4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) ทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนมีอัตราพัฒนาการเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 0.32 คะแนนต่อครั้งจากคะแนนเดิม 10 คะแนน (3) นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ แบบฝึกทักษะ การเขียน ประถมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์จันตรี คุปตะวาทีน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้
กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมานับตั้งแต่
เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศึกษานิเทศก์อำนวยการ เลื่อมใส ศึกษานิเทศก์ปรีชา สาระบาล
ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ทั้งสองท่าน และคุณครูสุขสันต์ ศรีโยธิ
คุณครูชำนาญการพิเศษสาขาภาษาไทย โรงเรียนบ้านวังม่วง อำเภอโพธารอง สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่ทุกท่านได้เสียสละเวลา กรุณาเป็นที่ปรึกษาและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิใน
การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม พิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหาตามโครงสร้าง
หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 เป็นอย่างดียิ่ง ตลอดจนให้คำแนะนำและติดตาม
การทำการวิจัยครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียน คณะครู พนักงานราชการ โรงเรียนบ้านวังม่วง
และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยและ
คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือ สนับสนุน ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบใจนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 ที่ให้ความร่วมมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ
บุพการี บูรพาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนในการวิจัยด้วยดีมา
โดยตลอด

อัญญาพร ศรีม่วง

ตุลาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	8
แนวคิดเกี่ยวกับการเขียน	11
การพัฒนาทักษะการเขียน	17
แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ	22
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียน	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
รูปแบบในการวิจัย	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	38
ตอนที่ 2 การศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียน ของนักเรียน โดยการใช้แบบฝึกทักษะการเขียน	39
ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน	40
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	43
สรุปการวิจัย	43
อภิปรายผล	45
ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	55
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	56
ข แผนการจัดการเรียนรู้	58
แบบฝึกทักษะการเขียน	58
ค แบบทดสอบทักษะการเขียน	170
ง แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ	178
จ แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	182
ฉ การหาคคุณภาพเครื่องมือวิจัย	197
ช ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	213
ซ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	216
ประวัติผู้ศึกษา	220

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบคะแนนทักษะการเขียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน	38
ตารางที่ 4.2 แสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ	39
ตารางที่ 4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน	40
ตารางที่ 4.4 คะแนนประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้	198
ตารางที่ 4.5 คะแนนประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความสอดคล้องและ เหมาะสมของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	200
ตารางที่ 4.6 คะแนนประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความสอดคล้อง ของการใช้แบบฝึกทักษะการเขียน	202
ตารางที่ 4.7 คะแนนประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน	203
ตารางที่ 4.8 ตารางวิเคราะห์ค่าความยากง่าย	205
ตารางที่ 4.9 ตารางวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก	207
ตารางที่ 4.10 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบอัตนัย	209
ตารางที่ 4.11 ตารางวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบหัดจับ	212
ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบทักษะการเขียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ การเขียน	214

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	30
ภาพที่ 4.1 กราฟเส้น แสดงคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเขียน	40

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจกัน และการศึกษาหาความรู้จากแหล่งข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เป็นรากฐานของความเจริญในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นจึงต้องฝึกฝนทักษะทางภาษาไทยให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาแก่นักเรียนอย่างถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษา ทั้งการอ่าน การฟัง การดู การพูดและการเขียน ซึ่งเป็นทักษะของการแสดงออกทางภาษา แสดงความคิดเห็น แสดงความรู้และประสบการณ์ ผู้เขียนจะต้องรู้กฎเกณฑ์การใช้ภาษาให้ถูกต้อง สามารถรวบรวมความคิดความรู้ และใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องตามความหมายและถูกต้องกับกาลเทศะและบุคคล อันเป็นมารยาททางสังคม ซึ่งเป็นส่วนของวัฒนธรรม (สำนักทดสอบทางการศึกษา 2546: 2)

ในบรรดาทักษะทางภาษาไทย ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนและยากที่สุด เพราะในการสื่อสารด้วยการเขียนนั้น ผู้เขียนต้องมีความรอบรู้ มีความคิด และสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้มากแล้วจึงกลั่นกรองความรู้ที่ได้รับมานั้นแสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อความหมายให้ประจักษ์ (กรมวิชาการ: 2546) การสอนทักษะการเขียนในระดับประถมศึกษา มีความสำคัญจำเป็นต้องเร่งพัฒนาและส่งเสริม เนื่องจากเป็นทักษะที่ยาก จากงานวิจัยและตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ พบว่า เด็กในระดับประถมศึกษาเป็นช่วงสำคัญในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาเป็นอย่างดี อารี รังสินันท์ (2532:14) และวรรณิ โสมประจักษ์ (2547: 7) กล่าวว่า “การฝึกฝนการเขียนและการคิด จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้นักเรียนเขียนสร้างสรรค์ได้ดี แต่เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากที่สุดในจำนวน 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับการพัฒนาการเขียน ซึ่งนั่นคือ พฤกษ์วัน (2536: 12) กล่าวถึงด้านการเขียนว่า “ปัญหาการเขียนของนักเรียนนั้น มีสาเหตุมาจากนักเรียนนำภาษาพูดมาใช้ในการเขียน ยังเลือกใช้ถ้อยคำยังไม่เหมาะสม ไม่สามารถลำดับความคิดในการเขียน และที่สำคัญนักเรียน

“ไม่สามารถเขียนสร้างสรรค์ได้” เพราะในการเขียนนั้นต้องอาศัยทักษะอื่นเป็นพื้นฐาน เช่น อาศัยความคิดและจินตนาการ ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง เพราะผู้ที่สามารถจะเขียนได้จะต้องเป็นผู้รู้รอบรู้ มีประสบการณ์มาก รวมทั้งการคิดอย่างสร้างสรรค์ได้จึงเขียนสิ่งที่ตนคิดออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ เข้าใจและโลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งการคิด หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้มีการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุสาระการเรียนรู้ กลุ่มวิชาภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถเขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม เขียนแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีมารยาทในการเขียน หลักสูตรยังคาดหวังให้ผู้เรียนได้มีทักษะการเขียนที่ถูกต้องตามอักขรวิธี สามารถลำดับความคิด ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจสู่ผู้อ่านด้วยการเขียน การรวบรวมความคิด จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเนื้อหา กระบวนการและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเขียนที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้และฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียน

จากผลการประเมินการทดสอบระดับชาติ โดยการเปิดเผยจากนายชินภัทร ภูมิรัตน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) ได้ระบุผลการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2552 เรื่อง การอ่านออก เขียนได้ และคิดคำนวณยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังนี้

รายการประเมินนักเรียน	ปีการศึกษา 2551	ปีการศึกษา 2552
ความสามารถในการอ่านออกเสียงไม่ผ่านเกณฑ์	8.82 % หรือ 49,499 คน	7.22 % หรือ 37,813 คน
ความสามารถในการเขียนไม่ผ่านเกณฑ์	17.74 % หรือ 99,558 คน	17.47 % หรือ 93,880 คน
ความสามารถในการคิดคำนวณ ไม่ผ่านเกณฑ์	25.29 % หรือ 141,929 คน	22.29 % หรือ 119,374 คน

ที่มา : “เด็ก ป.3 ตกประเมิน อ่าน – เขียน สะท้อนต้นตอปัญหาจัดซื้อสื่อ” หนังสือมติชนสุดสัปดาห์ ฉบับที่ 1,560 ประจำวันที่ 9 – 15 กรกฎาคม 2553 หน้า 18

จากการประเมินผลการทดสอบในเรื่อง การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย ปีการศึกษาที่ผ่านมา มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ จากข้อมูลสารสนเทศ หมวดภาษาไทย ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนบ้านวังม่วย (วังม่วย: 2553) ดังนี้

ปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 2 คะแนนเต็ม 30 คะแนน นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 15.74

ปีการศึกษา 2552 ภาคเรียนที่ 2 คะแนนเต็ม 30 คะแนน นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 14.62

เมื่อพิจารณาปัญหาในการเขียน ที่ได้จากการนำผลงานของนักเรียนมาวิเคราะห์จะพบว่า นักเรียนมีปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านใจความของเรื่องพบว่า การเรียบเรียงลำดับความไม่ต่อเนื่อง ดำเนินเรื่องวกวน และไม่ชัดเจน เนื้อเรื่องไม่สัมพันธ์กัน

2. ด้านการใช้ภาษาพบว่า เขียนสะกดไม่ถูกต้อง ใช้คำไม่หลากหลาย ขาดความสละสลวยในการใช้ภาษา เขียนขยายความเนื้อเรื่องไม่ได้ ใช้ภาษาไม่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล เขียนประโยคไม่สมบูรณ์ ไม่มีย่อหน้า ไม่มีวรรคตอน

3. ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า การดำเนินเรื่องขาดความแปลกใหม่และน่าสนใจ

4. รูปแบบการเขียนพบว่า ไม่มีคำนำและสรุปเรื่อง

จากการสังเกตการสอนของครูพบว่า ที่ผ่านมานั้นการจัดการเรียนการสอนในทักษะการเขียน โดยทั่วไปครูจะดำเนินการสอนโดยใช้หนังสือแบบเรียนภาษาไทยและแบบฝึกหัดที่มีอยู่ทั่วไปเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้ โดยไม่ได้วิเคราะห์และคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน แบบฝึกหัดบางอย่างยากเกินไป ง่ายเกินไป ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว มีผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะการเขียนอย่างมาก เพราะการเขียน เป็นกระบวนการสังเคราะห์ทางสมองที่ได้รับจากความรู้ต่าง ๆ มาประกอบเข้าเป็นเรื่องเดียวกัน ครูควรวางรากฐานการเขียนไว้เป็นลำดับขั้นตอนเริ่มจากง่ายไปหายาก สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน มีการกระตุ้นและเสริมแรงให้นักเรียนร่วมกิจกรรมค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ทำงานกลุ่มได้ จัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบในการทำงาน จัดกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เช่น การใช้เกมและเพลง การใช้แบบฝึกทักษะ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ รักการอ่านและการเขียน เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การใช้แบบฝึกทักษะเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะด้านการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ฝึกฝนพัฒนาความคิด พัฒนาทักษะทางภาษาให้ดีขึ้น ซึ่งวรรณ บัวเกิด (2537: 244) ได้กล่าวว่า “แบบฝึกเป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ช่วย

ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากแบบฝึกจะเน้นการเขียนหลายรูปแบบ เป็นการช่วย
 ผู้ให้เด็กสนใจเรียนด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน”

การสร้างแบบฝึกทักษะ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาทักษะให้นักเรียนมีความ
 สามารถในการเขียน โดยใช้สิ่งเร้าที่มีพื้นฐานทางหลักจิตวิทยาจากกฎการเรียนรู้ของธอร์นไคค์
 (Thorndike) (อ้างถึงในสุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ 2536: 52 – 62) กล่าวว่า การ
 เรียนรู้เกิดขึ้นจากการฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ โดยผ่านกระบวนการคิด ซึ่งจะต้องมีองค์ประกอบ
 สำคัญ 3 ประการ คือ ความพร้อม การทำ และผลที่ได้รับ สรุปได้ว่าการตอบสนองเพื่อการเรียนรู้
 จะเกิดขึ้นได้ถ้าครูใช้สิ่งเร้ากระตุ้นความคิด การสอนโดยใช้สิ่งเร้าบ่อย ๆ ก็จะเป็นการฝึกทักษะและ
 กระตุ้นให้เกิดความคิด ส่วนทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (B.F. Skinner) สรุปว่า การเรียนรู้
 เกิดขึ้นได้จากการเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการปรับพฤติกรรมของ
 บุคคลได้ ดังนั้นการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึง
 ความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจ
 ทางภาษาแตกต่างกัน วิธีการที่จะช่วยเสริมทักษะพัฒนาการการเขียนอย่างสร้างสรรค์ คือ การให้
 นักเรียนได้รับการฝึกอย่างเป็นระบบ และฝึกเขียนบ่อย ๆ จนเกิดความเคยชินและเกิดความรู้สึกรักที่
 จะเขียน ก็จะทำให้มีความสามารถทางการใช้ภาษา พัฒนาทักษะทางการเขียนเพิ่มขึ้น มีความเชื่อมั่น
 ในตนเอง กล้าคิดกล้าที่จะเขียนแสดงความคิดเห็นออกมาและสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์
 ต่าง ๆ ให้คนอื่นได้รับรู้และเข้าใจ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อแก้ปัญหาการเขียนดังกล่าว การเรียนรู้โดยใช้
 แบบทักษะ จึงน่าจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะการเขียน ทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนมีสื่อ
 การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เป็นการสร้างพื้นฐานการเขียนที่ดีและเป็นพื้นฐานในการเรียน เรื่อง การเขียน
 ในชั้นสูงต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ
 การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

3. สมมติฐานของการวิจัย

- 3.1 นักเรียนมีทักษะการเขียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ
- 3.2 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น
- 3.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ ใช้แบบฝึกทักษะการเขียนอยู่ในระดับมาก

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 40 คน

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

การเขียนคำ การเขียนประโยค การเขียนคำคม คำขวัญ การเขียนจำนวน สุภาษิต และคำพังเพย การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง การเขียนย่อความ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

4.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

4.3.1 *ตัวแปรต้น* ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

4.3.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ ทักษะการเขียน อัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียน ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เวลา 24 ชั่วโมง จำนวน 12 แผน ในภาคเรียนที่ 1/2553 โดยสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 2 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือน กรกฎาคม 2553

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 *การเขียน* หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ และ ประสบการณ์ของผู้เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบตามที่ผู้เขียนต้องการ

5.2 *ทักษะการเขียน* หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ และความคล่องแคล่วในการสื่อสารด้วยวิธีการเขียนได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ มีเหตุผลและลำดับขั้นตอนในการนำเสนอที่สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจน การที่ผู้เรียนจะมีทักษะการเขียนๆได้

นั้นจะต้องผ่านการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เป็นระยะเวลาานพอสมควร และผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบได้รับการฝึกอย่างถูกวิธีและถูกหลักเกณฑ์ทางภาษา

5.3 การพัฒนาทักษะการเขียน หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้นักเรียนมีความรู้มีประสบการณ์ในการเลือกใช้คำศัพท์ จำนวนที่ถูกต้อง สละสลวย เหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเป็นระบบ และถ่ายทอดความคิดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

5.4 แบบฝึกทักษะการเขียน หมายถึง งาน หรือกิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะการเขียนซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทั้งหมด 20 แบบฝึก เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ทบทวนเนื้อหาความรู้ต่างๆหลังจากสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ เกิดความชำนาญในด้านทักษะการเขียนภาษาไทย

5.5 อัตราพัฒนาการ หมายถึง ความก้าวหน้าของคะแนนระหว่างเรียนในเรื่องการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะของผู้เรียนจำนวน 12 ครั้ง คะแนนที่ได้จากการวัดเป็นคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยต่อครั้ง

5.6 ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ว่ามีความชอบ ยินดี เต็มใจในการปฏิบัติกิจกรรมการฝึกการเขียนจนบรรลุผลสำเร็จ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูได้แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อนำไปแก้ปัญหาด้านทักษะการเขียนของนักเรียน
2. นักเรียนได้รับการฝึกฝนพัฒนาทักษะการเขียนให้ดียิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของครู ซึ่งนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาทักษะการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียน
  - 2.1 ความหมายของการเขียน
  - 2.2 ความสำคัญของการเขียน
  - 2.3 ขอบข่ายของการเขียน
  - 2.4 หลักการสอนเขียน
3. การพัฒนาทักษะการเขียน
  - 3.1 ความหมายของการพัฒนาทักษะการเขียน
  - 3.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียน
  - 3.3 การวัดพัฒนาการ
  - 3.4 คะแนนพัฒนาการ
4. แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ
  - 4.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
  - 4.2 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียน
  - 5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
  - 5.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียน
  - 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอัตราพัฒนาการในด้านทักษะการเขียน

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 ความสำคัญของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

1.2 มาตรฐานการเรียนรู้ด้านการเขียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ด้านการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้ดังนี้

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้นั้นจะเห็นว่า เป็นการมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์การเขียนที่ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและจินตนาการของตนในเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเสรี ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องทำความเข้าใจและคิดหาแนวทางวิธีดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ได้

1.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	- คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสม	- การเขียนสื่อสารเช่น คำขวัญ คำแนะนำ
	3.เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	- การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน
	4. เขียนย่อความจากเรื่องสั้นๆ	- การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียง ประเภทต่างๆ ประกาศ จดหมายคำสอน
	5. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา	- การเขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา
	6. เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า	- การเขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า
	7. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	- การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
	8. มีมารยาทในการเขียน	- มารยาทในการเขียน

1.4 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทย

การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยมีกระบวนการเรียนรู้หลายรูปแบบ ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่างๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ความสนใจและวัยของผู้เรียน เวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน

1.4.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด มีวิธีการหลากหลายวิธีการหนึ่ง คือ การใช้คำถาม การตั้งคำถาม โดยใช้หมวดความคิด 6 โย เป็นการใช้คำถามอย่างสร้างสรรค์ กิจกรรมที่พัฒนาทักษะความคิดในการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้สอนจะต้องใช้คำพูดและวิธีการต่างๆกระตุ้นให้นักเรียนคิดลงมือปฏิบัติ ประเมิน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานของตน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น กิจกรรมการอภิปราย แก้ไข พัฒนางานของตน มีการแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ร่วมกัน เช่น กิจกรรมการอภิปราย การวิเคราะห์การวิจารณ์ การค้นคว้า การทำโครงการ ฯลฯ นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องสอดแทรกคุณธรรมในกระบวนการคิดควบคู่ไปด้วย เช่น ความรับผิดชอบ ความอดทน ความเพียรพยายาม นอกจากนี้ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ การวางแผน ดำเนินชีวิตในอนาคต เพื่อให้อยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

1.4.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการจัดกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ด้วยการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ใน โรงเรียน และในชุมชน เช่น การเล่าเรื่อง การอภิปราย การวิจารณ์ การโต้เถียง การคิดลายมือ การเขียนเรียงความ การทำโครงการ การประกวด การอ่าน การศึกษาค้นคว้า การแข่งขันตอบคำถาม การอ่านทำนองเสนาะ

1.4.3) การพัฒนาการเรียนรู้หลักการใช้ภาษา จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติของ ภาษาและวัฒนธรรมไทย เกิดความตระหนักว่าภาษามีความสำคัญและมีพลัง กิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้หลักการทางภาษา จำเป็นต้องจัดควบคู่และสัมพันธ์กับกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทุกกิจกรรม

1.4.4) การพัฒนาการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรม เป็นการเรียนรู้เรื่องราวที่ สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต โดยปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม กับสังคมปัจจุบัน การจัดกิจกรรมจึงควรเน้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาเพื่อเรียนรู้เนื้อหาสาระด้วยการ อ่านพิจารณา วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินค่าวรรณกรรมและวรรณคดีอย่างมีเหตุผล มีการนำเสนอ ความเข้าใจ ความซาบซึ้ง ข้อคิดและประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การรายงาน การจัดแสดง การ สร้างสรรค์วรรณกรรมทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ฯลฯ ทั้งนี้จะเกิดผลทำให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นแนวทางในการผลิตผลงานเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

1.4.5) การพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาทางภาษา ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิถีชีวิตและ ศิลปะการใช้ภาษาของคนในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมจำเป็นต้องให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาเพื่อการ เรียนรู้ เช่น การสัมภาษณ์ การรายงาน การทำโครงการ การจัดการแสดงเป็นต้น โรงเรียนและชุมชน จะต้องร่วมกันจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาทาง ภาษา วิธีการที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้สอนสามารถนำมาใช้ได้อย่างกว้างขวาง โดยใช้เทคนิควิธีการ อย่างหลากหลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและเรียนอย่างมี ความสุข ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของผู้เรียนและธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ที่เรียน เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียน

2.1 ความหมายของการเขียน

วรรณ แก้วแพรก (2526: 2) ให้ความหมายของการเขียนว่า การเขียน คือ การแสดงออกซึ่งความรู้ความเข้าใจความคิดเห็น ความรู้สึกความต้องการ เจตคติและหรือประสบการณ์ โดยใช้ภาษาเขียนหรือสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเครื่องมือ เพื่อสื่อสิ่งดังกล่าวออกมาให้ผู้อ่านทราบตามที่ผู้เขียนต้องการ

จูไรร์คน์ ลักษณะศิริ (2540: 169) ให้ความหมายของการเขียน คือ การสื่อสารด้วยตัวอักษร เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสาร และจินตนาการจากผู้เขียน ไปสู่ผู้อ่าน

วิมล จิโรจพันธ์ และคนอื่น ๆ (2539: 84) กล่าวว่า การเขียน คือ การแสดงความรู้ ความคิดและความต้องการของผู้ส่งสารออกไปเป็นสัญลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสามารถอ่านเข้าใจ ได้รับทราบความรู้ความคิดและประสบการณ์แก่บุคคลชั้นหลัง ๆ ได้โดยถูกต้องสมบูรณ์ การถ่ายทอดโดยวิธีบอกเล่าปากต่อปากหรือที่เรียกว่ามุขปาฐะอาจทำให้เกิดหลงหรือคลาดเคลื่อนได้ง่าย ลายลักษณ์อักษรหรือตัวหนังสือที่เขียนเอาไว้ในที่แท้จริงก็คือ เครื่องหมายที่ใช้แทนคำพูดนั่นเอง

จากความหมายของการเขียนดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก จินตนาการและประสบการณ์ของผู้เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

2.2 ความสำคัญของการเขียน

วีรวัดน์ อินทรพร (2545: 1) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่ถ่ายทอดความคิดของตนเองไปสู่ผู้อ่านให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการสื่อ โดยผ่านสัญลักษณ์ในลักษณะการถ่ายทอดความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิด ทักษะหรืออารมณ์ จินตนาการลงไปเป็นถ้อยคำที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ถูกต้องชัดเจนตามที่ผู้เขียนต้องการ

กรมวิชาการ (2546: 223) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนงานชนิดใดก็ตาม ก่อนลงมือเขียนจะต้องคิด ขั้นตอนของการคิดมีหลากหลายและดำเนินไปตามธรรมชาติของการคิด เมื่อคิดแล้วลงมือกระทำและนำไปใช้ให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ ถ้านักเรียนคิดไม่ได้วางแผนดำเนินการ นำความรู้ไปใช้ไม่ถูกต้องก็ย่อมไม่เกิดผล ดังนั้นครูจึงควรชี้แนะส่งเสริมให้นักเรียนคิดและเขียนอย่างถูกแนวทาง ก็ทำให้นักเรียนเข้าใจคิดเป็น พาคความรู้ความคิดไปใช้ในการเขียนได้อย่างถูกต้อง

เรืองอุไร อินทรประเสริฐ และคณะ (2546: 124) กล่าวว่า การเขียนเป็นการส่งสารของมนุษย์ที่มีประโยชน์นานัปการ เพราะสามารถใช้อ้างอิงเป็นหลักฐานได้ เก็บข้อมูลได้ละเอียด

เที่ยงตรงและนานนับเป็นร้อยปีพันปี จนทำให้คนรุ่นหลังสามารถศึกษาเรื่องราว ความรู้ ความคิด จากข้อมูลที่ถูกบันทึกไว้ด้วยการเขียนจากคนรุ่นก่อน ทำให้เกิดการศึกษาศาสตร์ต่าง ๆ ได้ อย่างถูกต้องไม่เหมือนกับการเล่าจากปากสู่ปาก ซึ่งข้อมูลที่ได้จะไม่ผิดเพี้ยนไป

ศุภวรรณ มองเพชร (2547: 51) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกรของมนุษย์
2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์ ในแต่ละยุคแต่ละสมัย
3. เป็นเครื่องมือใช้สำหรับสื่อสารทั้งเรื่องในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
4. เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์ เช่น ความรัก ความเข้าใจ
5. เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางด้านสติปัญญาของมนุษย์
6. เป็นสื่อที่ช่วยแพร่กระจายความรู้ ความคิด ให้กว้างไกลและได้รวดเร็ว
7. เป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ ความคิด ให้กว้างไกลและได้รวดเร็ว
8. เป็นบันทึกทางสังคมที่ให้คุณประโยชน์แก่คนรุ่นปัจจุบันและอนาคต
9. เป็นงานอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

จากความสำคัญของการเขียน สรุปได้ว่า การเขียนมีความสำคัญสำหรับใช้ในการสื่อความหมายเพื่อตอบสนองทางด้านอารมณ์ ถ่ายทอดความรู้ ความคิด จากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงในสิ่งที่ต้องการจะถ่ายทอด

2.3 ขอบข่ายของการสอนเขียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไว้ดังนี้

1. คัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด
2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน
4. เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ
5. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา
6. เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า
7. เขียนเรื่องตามจินตนาการ
8. มีมารยาทในการเขียน

2.4 หลักการสอนเขียน

ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 2 การเขียน ในการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยว่า ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผู้กล่าวถึงดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2537: 168-172) ได้กล่าวว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญ เพราะเป็นการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม ทำให้คนปัจจุบันทราบความเป็นมาและขนบธรรมเนียม ประเพณีของคนสมัยก่อนว่ามีความเจริญรุ่งเรืองสืบทอดกันมาอย่างไร คนไทยจึงต้องพัฒนาทักษะ การเขียนภาษาไทย เพื่อจะได้รักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติเอาไว้ รวมทั้งเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมด้วย การเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อน ครูจึงควรคำนึงถึงหลักการสอน ดังนี้

1. ตัวเด็ก

1.1 ความพร้อมของเด็ก เด็กจะมีพัฒนาการเขียนได้ดีจำเป็นต้องมีความพร้อมทาง กายและสมองเสียก่อน ครูจึงจำเป็นต้องทราบว่าเด็กแต่ละคนมีความพร้อมทางกายและสมองมาก น้อยต่างกันอย่างไร เพื่อหาวิธีปลูกฝังความพร้อมทางการเขียน โดยให้เด็กมีโอกาสนปฏิบัติงานที่ใช้ กล้ามเนื้อมือ ตา สมอง ให้สัมพันธ์กัน และต้องรู้จักความพร้อมของเด็กในแต่ละระดับขั้นอีกด้วย

1.2 ความสามารถในการถ่ายทอดและการรับรู้ของเด็ก เด็กแต่ละคนมี ความสามารถในการรับความรู้และแสดงความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจแตกต่างกัน ครูต้องรู้และเข้าใจ ความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงจะสามารถแก้ไขปรับปรุงและส่งเสริมหรือพัฒนาทักษะการ เขียนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนได้

1.3 ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก การเขียนเป็นความสามารถด้านการ สังเคราะห์ ซึ่งเป็นการนำความรู้เกี่ยวกับคำหรือเนื้อเรื่องและอื่นๆ ที่ได้จากการฟังและอ่านมา ผสมผสานเรียงลำดับเป็นความคิดใหม่ แล้วเขียนแสดงความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจ ผลงานที่เขียนจึง เป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เด็กที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดีจะสามารถเขียนได้ดี ครูจึงควร หาวิธีปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก

1.4 ความสนใจและศรัทธาในตัวเด็ก โดยธรรมชาติเด็กจะสนใจสิ่งใกล้ตัวที่มี ประโยชน์และคุณค่าต่อตัวเอง เขาต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย และกิจกรรมจึงไม่ควรยาก เกินความสามารถที่เขาจะทำ ให้รู้ผลสำเร็จในการทำกิจกรรมนั้นทันที เด็กต้องการรู้ความก้าวหน้าใน การทำงาน การได้รับคำชมเชยและอื่น ๆ จะทำให้เด็กเกิดความสนใจและศรัทธาต่องานเขียน ซึ่งจะช่วยให้พัฒนาทักษะการเขียนได้เป็นอย่างดี

2. คำครู

2.1 ความรู้ตามหลักภาษาไทย ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับอักษร เครื่องหมายต่าง ๆ วรรณคดี การสะกดการันต์ วิธีเขียนและใช้คำ ประโยค วิธีผูกประโยค รวมทั้งระดับภาษาและอื่นๆ ซึ่งเป็นความรู้ตามหลักภาษาที่ครูสามารถศึกษาได้จากตำราหลักภาษาทั่วไป

2.2 ความรู้เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย การเขียนมีหลายแบบแตกต่างกัน ครูจำเป็นต้องเข้าใจ จุดมุ่งหมายหรือแนวคิดของการเขียนแต่ละแบบ เพื่อจะได้ปลูกฝังแนวคิดนี้ให้กับเด็กด้วย นอกจากนี้ ต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายตามระดับของผู้อ่านทั้งในด้านวัยวุฒิ คุณวุฒิ และชาติวุฒิ

2.3 เจตคติของครูที่มีต่อการเขียน ความคิด ความรู้สึก ความสนใจ และการเห็นคุณค่า หรือประโยชน์ในการเขียนของครูที่แสดงในขณะสอน จะทำให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเขียนตามไปด้วย และช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะการเขียนได้

3. วิธีสอนของครู

ในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูควรคำนึงถึงแนวทางในการจัดกิจกรรม ดังต่อไปนี้

3.1 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ครูจะต้องวางแผนและทำแผนการสอน ระดับบทเรียน โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร วุฒิภาวะของนักเรียน สื่อที่ใช้ประกอบในการสอนและการประเมินผลเป็นหลักสำคัญ

3.2 การเตรียมความพร้อมสำหรับบทเรียนใหม่ โดยนำประสบการณ์เดิมมาเป็น พื้นฐานเพื่อถ่ายโยงให้เกิดความรู้ใหม่ เพื่อป้องกันความสับสนและช่วยทำให้เข้าใจบทเรียนใหม่ได้ ชัดเจนขึ้น

3.3 การสอนให้เข้าใจความหมายคำและประโยค ใช้วิธีนำของจริง ของจำลอง และ ภาพมาสอนให้เข้าใจ ใช้วิธีสร้างสถานการณ์ให้เด็กเกิดแนวคิดและเข้าใจความหมายด้วยตนเอง

3.4 การสร้างบรรยากาศ ในการสอนเขียนนักเรียนจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เด็กจะเขียนได้ดีจะต้องอยู่ในบรรยากาศที่ทำให้รู้สึกสบายใจ อบอุ่นใจ เป็นตัวของตัวเอง มีอิสระ และมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนและครู ครูจึงต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทักษะการเขียนไปด้วยพร้อมๆกัน

3.5 การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนแต่ละครั้งให้ชัดเจน โดยการเขียนจุดมุ่งหมายของบทเรียนและให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายนั้นด้วย เพราะจะช่วยกำกับทิศทางในการฝึกทักษะการเขียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างราบรื่น

3.6 กิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกเขียนควรเป็นเรื่องที่นักเรียนมีประสบการณ์มาก่อนจึงจะสามารถเขียนได้ดี

3.7 วิธีฝึกทักษะการเขียน เด็กจะมีทักษะการเขียนได้จำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้ฝึกฝนการเขียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลา โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย นอกจากนี้ครูยังต้องวางแผนและตั้งจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนตามลำดับขั้น โดยฝึกจากสิ่งที้ง่ายใกล้ตัวเด็กแล้วค่อย ๆ เพิ่มทีละน้อยตามระดับวุฒิภาวะและศักยภาพของเด็กแต่ละคน

3.8 การใช้สิ่งเร้าและแรงบันดาลใจ ถ้าครูจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมให้เกิดความประทับใจหรือมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดอย่างลึกซึ้ง เด็กก็จะเขียนได้

3.9 การทำให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงาน การเสริมแรงด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้เด็กมีกำลังใจในการฝึกทักษะการเขียน

3.10 การส่งเสริมให้ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ การเขียนต้องการความรู้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นตัวแทนการแสดงความคิด ได้แก่ การรู้จักคำรู้จักประโยคและมีประสบการณ์ต่าง ๆ โดยครูควรจัดทัศนศึกษาบ้าง ให้เด็กได้อ่านหนังสือในเวลาว่างบ้าง เป็นต้น

3.11 การจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ

3.12 กิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับเด็กนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมความสามารถของเด็กแต่ละคน เช่น กิจกรรมประกวดการเขียนโฆษณา การเขียนคำขวัญ การเขียนเรียงความ การเขียนบรรยายภาพ เป็นต้น

3.13 การประเมินผลและติดตามผล เพื่อดูความก้าวหน้าและแก้ไขปรับปรุงสร้างเสริมทักษะการเขียน ให้พัฒนาสูงขึ้นตามศักยภาพและระดับวุฒิภาวะของเด็กและเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กที่ตั้งใจเรียนได้พยายามพัฒนาทักษะการเขียนของตนให้เพิ่มมากขึ้นด้วย การติดตามผลนี้ครูควรทำสม่ำเสมอ ถ้ามีแผนภูมิการติดตามผลให้ดูด้วยก็จะเป็นเครื่องจูงใจเด็กได้เป็นอย่างดี

ดวงใจ ไทยอุบล (2543: 15- - 17) ได้เสนอหลักการเขียนไว้ดังนี้

1. มีความชัดเจน ผู้เขียนจะต้องใช้คำที่มีความหมายชัดเจนใช้ประโยคไม่คลุมเครือหรือกำกวมผู้เขียนต้องคำนึงถึงเสมอว่าคนที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องตรงกับผู้เขียนนั้น ขึ้นอยู่ที่การใช้คำ การใช้ประโยค และการใช้ถ้อยคำสำนวน

2. มีความถูกต้อง ผู้เขียนต้องคำนึงถึงระเบียบของการใช้ภาษาและเขียนให้ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ

3. มีความกระชับ ผู้เขียนต้องรู้จักเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ รู้จักใช้สำนวนโวหาร ภาพพจน์ คำอุปมาอุปไมย สุภาษิต คำพังเพย รู้จักการรวมประโยคให้ข้อความชัดเจนและมีน้ำหนักเพื่อให้ประโยคมีความกระชับ

4. มีความเรียบง่ายในการใช้ภาษา ผู้เขียนต้องรู้จักใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่าย ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย ไม่ใช่คำปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย

5. มีความรับผิดชอบในความถูกต้องของเนื้อหา ผู้เขียนต้องแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล พินิจพิจารณาปัญหาด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ลึกซึ้ง มุ่งจะให้เกิดความรู้และทัศนคติที่ดีอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน

6. มีความประทับใจ การใช้ถ้อยคำสำนวนที่มีความหมายลึกซึ้งกินใจทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ ซึ่งเป็นผลอันเกิดจากการใช้คำที่ไพเราะ การเรียงลำดับคำในประโยค การใช้คำที่ทำให้เกิดภาพพจน์ เกิดอารมณ์ความรู้สึกที่ประทับใจ และชวนให้ติดตามอ่าน

7. มีความไพเราะในการใช้ภาษา ผู้เขียนควรใช้ภาษาสุภาพ มีความประณีตในการใช้ภาษา ตลอดจนมีความประณีตในการเสนอเนื้อหา อ่านแล้วไม่สะดุดหรือขัดหู

การเขียนเป็นทักษะที่ต้องเอาใจใส่ฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญ และไม่ให้เกิดการผิดพลาดในการสื่อความหมาย รู้จักการเรียงร้อยถ้อยคำให้เกิดความแจ่มชัด สละสลวย จึงเป็นสิ่งที่ผู้เขียนจำเป็นต้องศึกษาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้ดีและนำไปพัฒนางานเขียนของตนให้ประสบผลตามความมุ่งหมาย

ธวัช วันชูชาติ (2542: 139) ได้กล่าวถึงการวางพื้นฐานด้านการเขียนว่าการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา มีการวางพื้นฐานด้านการเขียนไว้เป็นลำดับขั้นตอน โดยเริ่มจากการให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องคำและความหมายของคำ อ่านคำ เขียนคำ เพื่อสะสมไว้สำหรับใช้ในงานเขียนของนักเรียน ลำดับต่อมาให้นักเรียนรู้จักประโยค ฝึกการแต่งประโยคและเชื่อมประโยคให้ความต่อเนื่องกัน กิจกรรมเหล่านี้ถ้านักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมาโดยตลอด จะช่วยเสริมให้นักเรียนมีพื้นฐานที่มั่นคง และพร้อมที่จะเขียนได้อย่างมั่นใจ

กรมวิชาการ (2544: 225) ได้เสนอแนะแนวการจัดการเรียนการสอนการเขียน คือ จะเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นปูพื้นฐานด้วยการให้รู้จักคำ วลี หรือกลุ่มคำที่เรียกว่าการสร้างวงคำศัพท์ ถัดจากนั้นจึงให้เรียนรู้วิธีการเขียนประโยคแบบต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ รู้จักการเชื่อมคำ การเชื่อมประโยค การเชื่อมข้อความจนเป็นย่อหน้าต่าง ๆ ด้วยเทคนิคการสอนอย่างน่าสนใจ รู้จักวิธีการสร้างโครงเรื่อง การขยายโครงเรื่อง การสรุปความจากหัวข้อโครงเรื่อง แล้วเรียบเรียงข้อความให้ถูกต้องตามจุดประสงค์ของการเขียนที่วางไว้

สรุปได้ว่า หลักการสอนเขียนต้องคำนึงถึงความพร้อมของเด็ก ความสามารถในการถ่ายทอดและการรับรู้ของเด็ก ความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ของเด็ก ความสนใจและศรัทธาของเด็กที่มีต่องานเขียน ตัวครูก็ต้องมีความรู้ในหลักภาษาไทย มีความรู้เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการเขียน มีเจตคติที่ดีต่อการเขียน ส่วนวิธีสอนของครูต้องวางแผนการสอนโดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตร มีการเตรียมความพร้อมสำหรับบทเรียนใหม่ สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน มีจุดมุ่งหมายในการฝึกที่ชัดเจน เป็นเรื่องที่นักเรียนมีประสบการณ์มาก่อน การฝึก เป็นไป

ตามลำดับความยากง่าย เหมาะสมกับเวลา มีการฝึกอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ใช้สิ่งเร้าและแรงบันดาลใจ เสริมแรงด้วยวิธีการต่างๆให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงาน

3. การพัฒนาทักษะการเขียน

3.1 ความหมายของการพัฒนาทักษะการเขียน

การพัฒนาทักษะการเขียน หมายถึง การสอนเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถในการแสดงความคิดของผู้เขียนสื่อผ่านข้อความให้ผู้อ่านเป็นภาษาเขียนที่รวมทักษะการเขียนด้วยลายมือ สะอาดเรียบร้อย ไม่ว่าจะเป็นตัวพิมพ์ หรือตัวเขียน การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และ การใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง รวมทั้งการเลือกใช้คำศัพท์ ส่วนวนที่ถูกต้องเหมาะสม และการนำเสนอ เรียบเรียงเนื้อหาอย่างมีระบบ

การเขียนจึงเป็นทักษะการใช้ภาษา แทนคำพูดที่สามารถสื่อความหมายให้ เป็นหลักฐานปรากฏได้นานกว่าการพูด การเขียนที่เป็นเรื่องราวเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามความมุ่งหมายของผู้เขียนนั้น จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดส่วนสำคัญขึ้นอยู่กับว่าผู้เขียนมีทักษะในการใช้ภาษาเขียนได้ดีเพียงใด ทักษะการใช้ภาษาเขียน ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้จากการฟัง การพูด และการอ่าน เพราะจากพื้นฐานดังกล่าว จะทำให้มีความรู้ มีข้อมูล และมีประสบการณ์เพียงพอที่จะให้เกิดความคิด ความสามารถในการเรียบเรียง และถ่ายทอดความคิดออกมาสื่อสารกับ ผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการสอนการเขียน ควรคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

1. ทักษะการเขียนก็เช่นเดียวกับการอ่าน คือเป็นทักษะที่ต่อเนื่องจากระบวนการเรียนรู้ในการฟังและการพูด ฉะนั้น ก่อนที่ผู้สอนจะให้ผู้เรียนเขียนอะไร จะต้องแน่ใจว่าผู้เรียนสามารถพูดออกเสียงคำหรือประโยค ข้อความนั้น ๆ ได้ อ่านคำ ข้อความหรือประโยคนั้นออก และเข้าใจความหมายของคำ ข้อความหรือประโยคนั้นก่อนที่จะเขียน

2. การเขียนเป็นทักษะที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ และจำในสิ่งที่เรียนได้ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ไวยากรณ์ และคำศัพท์สำนวน ดังนั้นถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนจะเรียนรู้และจำสิ่งที่เขาเรียนได้ดียิ่งขึ้น ผู้สอนจึงควรจัดให้มีกิจกรรมการเขียนเป็นระยะ ๆ สม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนสิ่งที่เรียนมาและยังสามารถเก็บงานเขียนสะสมไว้เพื่อกลับมาทบทวนดูได้ภายหลัง

3. ทักษะการอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์กันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนให้ต่อเนื่องและเกี่ยวเนื่องกัน เช่น ให้เขียนเครื่องปรุงต่าง ๆ หลังการอ่านวิธีการปรุงอาหาร ให้เขียนข้อความเกี่ยวกับตัวละครในเรื่อง เป็นต้น

4. ถ้าผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์และขอบข่ายการเขียน ผู้เรียนจะเขียนได้ต้องประเด็น ฉะนั้นก่อนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเขียนใด ๆ ผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเขียนอย่างชัดเจน และกำหนดขอบข่ายการเขียนนั้น ๆ เช่น ต้องการให้เขียนคำ ข้อความ หรือประโยค จำนวน ความยาวเท่าไร เขียนเรื่องอะไร และอย่างไร เช่น เขียนโดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ในบทที่เรียนมา

สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการเขียน หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้นักเรียนมีความรู้มีประสบการณ์ในการเลือกใช้คำศัพท์ ส่วนวนที่ถูกต้อง สละสลวย เหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเป็นระบบ และถ่ายทอดความคิดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

3.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะในการเขียน

การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความเข้าใจผ่านตัวอักษรสู่ผู้อ่าน แต่ในการแสดงออกในด้านความคิดนั้นผู้เขียนจะต้องอาศัยทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน เพื่อให้ได้มาซึ่งแหล่งข้อมูลการเขียน ดังนั้น การเขียนจึงต้องอาศัยประสบการณ์พื้นฐานอื่น ๆ ทั้งจากบ้าน โรงเรียน และสังคม โดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษา สิ่งแวดล้อมย่อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางภาษาของเด็กได้มาก สิ่งแวดล้อมจากโรงเรียนจะต้องทำหน้าที่ส่งเสริม ปรับปรุงและแก้ไขพฤติกรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการเขียน เช่น การแต่งเรื่อง เขียนเรียงความ การเขียนรายงาน นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็กตลอดเวลาย่อมจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการเขียน โดยเฉพาะสื่อมวลชนจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และเอกสารต่าง ๆ วรณี โสมประยูร (2541: 147) ในการพัฒนาการเขียนครูเป็นคนสำคัญที่สุดที่เป็นผู้สั่งสอนให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต้องใช้เวลาอันยาวนาน ตลอดจนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการฝึกทักษะการเขียน ซึ่งดวงใจ ไทยอุบุญ (2543: 19 – 22) ได้สรุปกิจกรรมที่ช่วยในการพัฒนาการเขียนให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

1. กิจกรรมการอ่านหนังสือ โดยเลือกอ่านหนังสือที่ชอบและมีประโยชน์ต่อการเขียนมากที่สุด
2. กิจกรรมการสังเกต ในการอ่านควรรู้จักสังเกตและจดบันทึก ใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียน

3. ฟึกคิดกว้างไกล เมื่อผู้เขียนได้อ่านหนังสือมาก ๆ โดยอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและจินตนาการได้หลากหลาย จะทำให้เป็นประโยชน์ต่องานเขียนมากที่สุด

4. กิจกรรมฝึกเขียนบ่อย ๆ โดยการฝึกเขียนจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวก่อน และเขียนบ่อย ๆ จะทำให้พัฒนาการเขียนได้ดี

5. ต้องรู้จักการสะสมคำต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อการเรียน ทำให้งานเขียนนำอ่านยิ่งขึ้น

6. ต้องรู้จักการนำประสบการณ์ที่สั่งสมไปใช้ โดยนำประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน การฟัง การสังเกตและการถาม มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่องานเขียน ทำให้งานเขียนน่าสนใจยิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2546: 257 – 269) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการเขียนในรูปแบบของการบันทึกความรู้ และการเขียนรายงานไว้ว่า การเขียนบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่านครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้อ่านเรื่องราวจากหนังสือและสิ่งพิมพ์ โดยขณะอ่านควรมีการจดบันทึก โดยระบุว่าบันทึกเรื่องอะไร จากไหน เมื่อบันทึกแล้วควรอ่านทบทวนตรวจสอบและแก้ไขให้ตรงตามเนื้อหาที่ต้องการพร้อมทั้งแก้ไขคำผิด สำหรับการเขียนรายงานครูผู้สอนควรพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมพัฒนาการเขียน ดังนี้

1. อ่านหนังสือ โดยอ่านชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ ของหนังสือเพื่อเลือกเรื่องที่ตรงกับความต้องการในการค้นคว้า
2. อ่านสารบัญเรื่องหรือครรชนีค้นเรื่อง เพื่อเลือกบทหรือตอนที่ตรงกับเนื้อหาที่จะค้นคว้า
3. อ่านบทหรือตอนที่ต้องการแล้วจดบันทึกข้อความสำคัญลงในบัตรค้นเรื่อง
4. จัดทำจุดประสงค์ของรายงานการค้นคว้าและโครงเรื่องให้สอดคล้องกับจุดประสงค์โดยจัดทำเป็นหัวข้อย่อยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์
5. ทำหัวข้อย่อยในโครงเรื่องเขียนเป็นย่อหน้า โดยเขียนแต่ละย่อหน้าให้สมบูรณ์โดยใช้บัตรค้นคว้าประกอบเรื่อง

6. อ่านเรื่องทั้งหมดแล้วปรับปรุงแก้ไขคำให้นำอ่าน คำสะกด การันต์ให้ถูกต้อง

7. เขียนรายงานการค้นคว้า จัดทำรูปเล่มตามลักษณะของการเขียนรายงาน ได้แก่ หน้าปก คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่องและบอกรายละเอียดของชื่อหนังสือที่ค้นคว้า

วินัย คำสุวรรณ (2548:54) กล่าวถึงการพัฒนาการเขียนไว้ว่า การเขียนในระยะเริ่มต้นเด็กมักจะคิดค้นวิธีสะกดคำในการออกเสียงให้ได้ยินชัดเจน และใช้เสียงนั้นเป็นตัวก่อรูปคำ และตัวอักษรที่จะเขียน ในระยะนี้ครูและผู้ปกครองควรส่งเสริมให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าที่จะเขียนโดยการสะกดคำดัง ๆ ไปพร้อมกัน เช่นเดียวกับการเป็นนักอ่านที่ดี การเขียนหนังสือ

ให้ถูกต้องมีความสามารถในการเขียน จำเป็นต้องฝึกอย่างมากและต่อเนื่องหลายปี เด็กจะได้รับโอกาสในการฝึกฝนการเขียนทั้งในระดับประถมและมัธยม การเรียนการสอนที่ดีจะช่วยปรับปรุงทักษะการคิด และทักษะทางภาษาซึ่งจะส่งผลต่อทักษะการเขียนของนักเรียนในที่สุด

สรุปได้ว่าการพัฒนาการเขียนจึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องพัฒนาเทคนิควิธีสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาด้านผู้เรียนขาดทักษะการเขียน นอกจากนั้นครูต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและการจัดสภาพการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาด้านความคิด และการถ่ายทอดความคิด โดยการเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ในการสอนทุกวิชา พัฒนาการด้านการใช้ภาษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ไปพร้อม ๆ กัน และมีการฝึกทักษะการเขียนทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง จะทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีและมีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนดียิ่งขึ้น

3.3 การวัดพัฒนาการ

การวัดพัฒนาการ (growth measurement) หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า การวัดการเปลี่ยนแปลง (change measurement) เป็นศาสตร์การวัดที่ได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ช่วงเวลาที่มีการพัฒนานำความรู้ทางเทคโนโลยีมาใช้อย่างแพร่หลายมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 เป็นต้นมา การวัดและวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการมีหลายวิธี การแปลผลคะแนนพัฒนาการจึงขึ้นกับลักษณะการวัดและวิเคราะห์ ตั้งแต่การวิเคราะห์อย่างง่ายจนถึงการใช้สถิติขั้นสูง (สมถวิล วิจิตรวรรณ 255: 439)

วิธีการวัดและการแปลผลคะแนนพัฒนาการ

การแปลผลคะแนนพัฒนาการ แปลความหมายได้หลายประการขึ้นกับวิธีการวัดและวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการ การวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการสามารถทำได้หลายวิธีทั้งรูปแบบการวิเคราะห์อย่างง่ายกับคะแนนการวัด (observed score) จนถึงการวิเคราะห์ขั้นสูงกับคะแนนจริง (true score) คะแนนการวัดหรือคะแนนดิบเป็นคะแนนที่ยังมิได้สกัดคะแนนความคลาดเคลื่อนในการวัดออก คะแนนจริงเป็นคะแนนความสามารถที่แท้จริงที่สกัดคะแนนความคลาดเคลื่อนในการวัดออกแล้ว แต่ในที่นี้จะเสนอวิธีวัดที่ทำได้ง่ายและเข้าใจง่ายจากคะแนนการวัด ได้แก่ วิธีการวัดความแตกต่างระหว่างคะแนนการสอบ วิธีวัดคะแนนการเปลี่ยนแปลงสัมพัทธ์ วิธีวัดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อย่างละเอียดของวิธีหาคะแนนพัฒนาการแต่ละวิธีดังนี้

1) วิธีการวัดคะแนนความแตกต่าง (Difference Score) วิธีนี้ได้จากคะแนนการวัด 2 ครั้ง คือ ก่อนและหลังเรียน ซึ่งเป็นวิธีพื้นฐานทั่วไปในคะแนนพัฒนาการ โดยมีแนวคิดว่าจะคะแนนพัฒนาการเป็นคะแนนครั้งหลัง (post score) ที่เปลี่ยนไปจากครั้งแรก (pre score) แนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นวิธีที่สามารถคำนวณได้ง่าย สะดวก

และไม่ต้องใช้ความรู้พื้นฐานทางสถิติมากนัก การหาคะแนนพัฒนาการคือคะแนนครั้งหลังลบด้วยคะแนนครั้งแรก ดังนี้

$$\text{Difference score} = \text{post score} - \text{pre score}$$

เช่น ค.ช. รื่นเรียงสอนก่อนเรียนได้ 3 คะแนน หลังเรียนได้ 8 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน) ดังนั้นคะแนนพัฒนาการของ ค.ช. รื่นเรียงเท่ากับ $8 - 3 = 5$

การแปลผลคะแนนพัฒนาการประเภท คะแนนความแตกต่าง คือ คะแนนครั้งหลังของ ค.ช. รื่นเรียงที่เปลี่ยนไปจากครั้งแรกจำนวน 5 คะแนน

2) วิธีวัดคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ (Relative Gain Score) วิธีนี้ได้จากคะแนนการวัด 2 ครั้ง คือ คะแนนครั้งแรกและครั้งหลัง โดย ศิริชัย กาญจนวาที (2532 อ้างอิงจากสมถวิล วิจิตรวรรณา 2543) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการหาคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์จากสัดส่วนของผลต่างระหว่างคะแนนจากการวัดทั้ง 2 ครั้งกับผลต่างระหว่างคะแนนเต็มกับคะแนนการวัดครั้งแรก สำหรับการคูณอัตราส่วนด้วย 100 เพื่อไม่ให้ค่าที่ได้เป็นทศนิยม สมการคำนวณคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ คือ

$$S = \frac{100(Y - X)}{F - X}$$

เมื่อ S คือ คะแนนเพิ่มสัมพัทธ์

F คือ คะแนนเต็มของการวัดทั้งครั้งแรกและครั้งหลัง

X คือ คะแนนการวัดครั้งแรก

และ Y คือ คะแนนการวัดครั้งหลัง

3) วิธีการวัดอัตราพัฒนาการจากคะแนนการวัดมากกว่า 2 ครั้ง การหาอัตราพัฒนาการเป็นการวิเคราะห์จากการวัดพฤติกรรมเดียวกันของผู้เรียนคนเดิมหลายครั้ง เครื่องมือวัดควรเป็นฉบับเดิมหรือแบบวัดคู่ขนาน หลักการของวิธีนี้คือ การหาค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างระหว่างครั้ง สมการคำนวณ ดังนี้

$$\text{Growth Rate} = \frac{\sum_{n}^1 (\text{score } i + 1 - \text{score } i)}{N}$$

Growth Rate คือ อัตราพัฒนาการ

$\sum_{n}^1$ คือ ผลรวมตั้งแต่จำนวนที่ 1 จนถึงจำนวนสุดท้าย (จำนวนที่ n)

score $i + 1 - \text{score } i$ คือ ผลต่างของคะแนนระหว่างการวัด 2 ครั้งที่ติดกัน

N คือ จำนวนช่วงพัฒนาการ เช่น การวัด 4 ครั้งจะมี 3 ช่วงพัฒนาการ

อัตราพัฒนาการ หมายถึง ความก้าวหน้าของคะแนนระหว่างเรียนจากการวัดพฤติกรรมเดียวกันของผู้เรียนคนเดิมหลายครั้ง คะแนนที่ได้จากการวัดเป็นคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยต่อครั้ง

3.4 คะแนนพัฒนาการ

ความหมายและการแปลผลคะแนนพัฒนาการ สมถวิล วิจิตรวรรณ (2551:438-442) ได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

คะแนน (score) คือ ค่าที่เป็นตัวเลขจากการวัดพฤติกรรมของผู้เรียน พฤติกรรมของผู้เรียน เช่น ความรู้ การปฏิบัติ การให้เหตุผล คุณธรรม ทักษะกระบวนการ และค่านิยมอันพึงประสงค์ เป็นต้น

คะแนนพัฒนาการ (growth score) คือ ค่าที่เป็นตัวเลขจากการเปรียบเทียบผลการวัดพฤติกรรมของผู้เรียนคนเดิมตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป การวัดพัฒนาการของผู้เรียนเป็นกระบวนการผู้สอนดำเนินการได้ตั้งแต่ก่อนเรียน ในช่วงระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุดการเรียน ผลจากการวัดบอกระดับความสามารถที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียน ดังนั้นการวัดพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล จึงต้องประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ เป็นการวัดพฤติกรรมเดียวกันของผู้เรียนคนเดิม และเป็นการวัดต่อเนื่องในแต่ละช่วงระยะเวลา เช่น วัดผลภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นการวัดพัฒนาการ 2 ครั้ง หากวัดเดือนละ 1 ครั้ง คิดต่อกัน 4 เดือน เป็นการวัดพัฒนาการ 4 ครั้ง เป็นต้น

4. แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ

4.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึก หรือแบบฝึกหัด หรือแบบฝึกเสริมทักษะ เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่ง สำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2537: 147)

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 641) ให้ความหมายของแบบฝึกหัดไว้ว่า แบบฝึกหัด หมายถึงแบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ เป็นต้น

วรรณ แก้วแพรก (2526 : 86) ได้กล่าวถึงแบบฝึกเสริมทักษะว่าเป็นแบบฝึกหัดที่ครูจัดขึ้นให้แก่ นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะเพิ่มขึ้น โดยทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความสนใจและพอใจ หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องนั้น ๆ มาบ้างแล้ว

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2535: 27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่า เป็นวิธีสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกทักษะมาก ๆ เพราะแบบฝึกทักษะจะช่วยให้ นักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

แบบฝึกทักษะมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาทักษะมาก ดังที่สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2531: 173 - 175) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ
2. ช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษา แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กมีทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น
4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน โดยกระทำดังนี้
  - 4.1 ฝึกทันทีหลังจากเด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ
  - 4.2 ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
  - 4.3 เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก
5. แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
6. แบบฝึกทักษะที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อ ทบทวนด้วยตนเองได้ต่อไป
7. การให้เด็กทำแบบฝึกทักษะช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ได้ทันทั่วทั้ง
8. แบบฝึกทักษะที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่อยู่ในหนังสือเรียน จะช่วยให้เด็กได้ฝึกฝน อย่างเต็มที่
9. แบบฝึกทักษะที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลา ในการที่จะต้องเตรียมสร้างแบบฝึกทักษะอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกจาก ตำราเรียนทำให้มีโอกาสได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ มากขึ้น
10. แบบฝึกทักษะช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มที่แน่นอน ย่อมลงทุนต่ำกว่าที่จะพิมพ์ลงในกระดาษไขทุกครั้ง และผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็น ความก้าวหน้าของตนเอง ได้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

กล่าวโดยสรุป แบบฝึกทักษะการเขียน หมายถึง งาน กิจกรรม หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ทบทวนเนื้อหาความรู้ต่างๆหลังจากสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ เกิดความชำนาญใน ด้านทักษะการเขียนภาษาไทย

4.2 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกทักษะจำเป็นต้องใช้หลักจิตวิทยาเพื่อให้ได้แบบฝึกทักษะที่สมบูรณ์ และเหมาะสมกับนักเรียน หลักจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะมีหลาย ประการดังที่สุจริต เพ็ชรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2536: 52 – 62) ได้กล่าวถึงหลักจิตวิทยา ที่ควรนำมาสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ เกี่ยวกับกฎแห่งการฝึกหัด(Law of Exercise) ซึ่ง กล่าวไว้ว่า สิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ย่อมจะทำให้ผู้ฝึกมีความคล่องและสามารถ ทำได้ดี (Law of Use) ในทางตรงกันข้าม สิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัดหรือทอดทิ้งไปนาน แล้ว ย่อมจะทำให้ทำได้ไม่ดี (Law of Disuse) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ผู้เรียนจะมีลักษณะทาง ภาษาดีต่อเมื่อมีการฝึกฝนหรือกระทำซ้ำบ่อย ๆ จากกฎแห่งการฝึกหัดนี้ จะช่วยทำให้การฝึก ความคิดสร้างสรรค์สัมฤทธิ์ผล

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรคำนึงถึงว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถและความสนใจแตกต่างกัน ในการสร้างแบบฝึกทักษะจึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสม คือ ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป และควรมีหลาย ๆ แบบ

3. การจูงใจผู้เรียน โดยการจัดแบบฝึกหัดจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูดความ สนใจของนักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึกและช่วยข่วยให้ติดตามต่อไป

4. ใช้แบบฝึกสั้น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

กล่าวโดยสรุปแล้ว การสร้างแบบฝึกทักษะจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจทางภาษาแตกต่างกัน ดังนั้นในการฝึกทักษะทางภาษา ครูจึงต้องคำนึงถึงการได้ฝึกทักษะของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและ ช่วยให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกทักษะบ่อย ๆ เพื่อพัฒนาทักษะทางการเขียนเพิ่มขึ้น

ในการสร้างแบบฝึกทักษะสำหรับเด็กมีองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งนักการศึกษา หลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ ซึ่งพอสรุปได้ว่า การสร้าง แบบฝึกทักษะให้ได้ผลดีนั้น ต้องเหมาะสมกับวัยและทำทหายความสามารถ แต่ละชุดใช้เวลาในการ ฝึกไม่ยาวมาก ใช้หลักจิตวิทยามาประกอบการสร้างแบบฝึกทักษะ เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก

ส่งเสริมการคิดสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว ควรมีหลายรูปแบบและใช้ภาพประกอบเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน และควรประเมินผลขณะฝึกเพื่อประเมินความชำนาญในทักะนั้น ๆ

5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียน

5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย ซึ่งได้จากหลายทัศนะตามกรอบความคิดและความเชื่อที่บุคคลยึดถือ ดังซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

มอร์ส (Morse, 1965: 27) (อ้างถึงใน สุภศิริ โสมาเทศ 2544: 48) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความเครียดของผู้ที่ทำงานให้ลดน้อยลง ถ้าความเครียดมากจะทำให้เกิดความไม่พอใจในการทำงาน และความเครียดนี้จะมีผลมาจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีความต้องการมากจะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้องหาวิธีตอบสนอง ความเครียดก็จะลดน้อยลงไปหรือหมดไป ความพึงพอใจก็จะมากขึ้น

แอปเปิลไวท์ (Applewhite, 1965: 49) (อ้างถึงใน สุภศิริ โสมาเทศ 2544: 49) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงานซึ่งมีความหมายกว้าง รวมไปถึงถึงความพึงพอใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย การมีความสุขที่ทำงานร่วมกับคนอื่นที่เข้ากันได้ มีทัศนคติที่ดีต่องานด้วย

กู๊ด (Good, 1973: 161) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงสภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน

กิติมา ปรีดีศิลป์ (2529: 321) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงาน และผู้ปฏิบัติงานนั้นได้รับการตอบสนองตามความต้องการของเขาได้

5.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

อารี พันธุ์มณี (2538: 10) อธิบายทฤษฎีแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการความสุขส่วนตัว (Hedonistic Theory) คณาจารย์จากภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้กล่าวถึงทฤษฎีความต้องการความสุขส่วนตัวในเรื่องแรงจูงใจไว้ว่า ในสมัยโบราณเชื่อกันว่ามูลเหตุสำคัญของมนุษย์ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจก็เพราะใจมนุษย์ต้องการหาความสุขส่วนตัวและพยายามหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด

2. ทฤษฎีสันชาตญาณ (Instinctual Theory) สันชาตญาณ เป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่เกิด ซึ่งทำให้บุคคลมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ โดยไม่จำเป็นต้องมีการเรียนรู้

3. ทฤษฎีการมีเหตุผล (Cognitive Theory) ทฤษฎีหลักการมีเหตุผลเป็นทฤษฎีที่มีความเชื่อมั่นในเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลในการมีเหตุผลที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆ เพราะบุคคลทุกคนมักจะมีสติปัญญาที่แท้จริง นอกจากนั้น ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่าบุคคลมีอิสระที่จะกระทำพฤติกรรมได้อย่างมีเหตุผล และสามารถตัดสินใจต่อการกระทำต่างๆ ได้มีความรู้ว่าจะต้องทำอะไรปรารถนาสิ่งใด และควรต้องตัดสินใจออกมาในลักษณะใด

4. ทฤษฎีแรงขับ (Drive Theory) โดยปกติแล้วพฤติกรรม และการกระทำต่างๆ ของบุคคลนั้นจะมีส่วนสัมพันธ์กับแรงขับภายในของแต่ละบุคคล แรงขับภายในแต่ละบุคคลนั้นเป็นภาวะความตึงเครียดนั้นได้ออกไป แรงขับมีลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะ คือ แรงขับภายในร่างกาย และแรงขับภายนอกในร่างกาย หรือแรงขับหุนิยม เป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะมีผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่สะสมไว้ในแต่ละบุคคล

5. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Theory of Need Gratification) เป็นทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของมาสโลว์ (Abraham H. Maslow) ซึ่งกล่าวไว้ว่ามนุษย์ทุกคนล้วนแล้วแต่มีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเองทั้งสิ้น และความต้องการของมนุษย์นี้มากมาหลายอย่างด้วยกัน โดยที่มนุษย์จะมีความต้องการในขั้นสูง ๆ ถ้าความต้องการในขั้นต่ำได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอเสียก่อน

จากการศึกษาความหมายและทฤษฎีที่กล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ มีความชื่นชมยินดีต่องานหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติ เมื่องานหรือกิจกรรมนั้นบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึงความรู้สึกชอบ มีความชื่นชมยินดี มีความพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้และผลการปฏิบัติงานที่บรรลุผลตามที่ต้องการของตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง การที่ผู้เรียนได้รับการตอบสนองที่ตรงกับความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ เป็นผลลัพธ์ทางบวก ทำให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมหรือแสดงออกในทางที่ดี ประสบความสำเร็จบรรลุผลตามต้องการ เกิดความภาคภูมิใจมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่น

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียน มีผู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้าทำการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ประยูร ฉิมพานิช (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมและแบบฝึกทักษะการเขียนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านคลองผักขม จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนหลังการใช้กิจกรรมและแบบฝึกทักษะการเขียนสูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมและแบบฝึกทักษะการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธนา ดันติเสวีรัตน์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลสรรพยา จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 80.54/84.18 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับงานวิจัยของปณิฎดา บุญเสนาะ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านคูมวิทยาคาร อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ 82.72/85.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะมีค่าเฉลี่ย 0.53 แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 53.03 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

ส่วนงานวิจัยของรุจิรัตน์ สระหอม (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยด้วยแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านโนนเจริญ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยด้วยแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.46/82.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยด้วยแบบฝึกทักษะ เท่ากับ 0.7430 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยด้วยแบบฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของนัชรี บูรณะ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนประโยคจากภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านพะวร อำเภอยะหา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกทักษะการเขียนประโยคจากภาพที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 84.78/86.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้เท่ากับ 0.8079 หรือคิดเป็นร้อยละ 80.79 นักเรียนมีความสามารถทางการเขียนประโยคจากภาพ หลังการเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนประโยคจากภาพ มีความพึงพอใจโดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของวันเพ็ญ เนียมสุข (2538) การศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบฝึกการเขียนที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง โรงเรียนศีลขันธ์ธรรม จังหวัดอ่างทอง จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนและเจตคติต่อการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนและเจตคติต่อการเขียนสูงขึ้น เมื่อได้เรียนโดยใช้แบบฝึกทั้งสองแบบแล้ว

สมจิตร เสาร์ศรีจันทร์ (2538: บทคัดย่อ) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ โดยใช้แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นกับการสอนปกติ จำนวนนักเรียน 80 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำและกลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองซึ่งเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ โดยมีค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จ่านง โปธาเกียง (2538: บทคัดย่อ) การใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากเพื่อการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 28 คน ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำก่อนและหลังเรียน โดยใช้ค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากที่สร้างขึ้นโดยยึดหลักการคือมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเป็นไปตามลำดับความยากง่าย คำนี้ถึงความแตกต่างของเด็ก มีคำชี้แจงที่ชัดเจน มีความถูกต้อง มีหลายแบบ เหมาะสมกับเวลา และความสนใจโดยอาศัยกระบวนการฝึกหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดทักษะในการเขียนสะกดคำที่ถูกต้อง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรรณฯ แซ่ตั้ง (2541: บทคัดย่อ) การสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดทรัพย์สโมสร สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80/80 และศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนภายหลัง

การเรียนรู้ด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ ผลการทดลองพบว่า (1) แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80/80 ตามที่ตั้งไว้ (2) นักเรียนได้รับการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนพจนานุกรมได้ว่า แบบฝึกทักษะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนและเจตคติต่อแบบฝึกทักษะการเขียน ของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ทำให้มีผลการเรียนรู้สูงขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อการเขียนภาษาไทย

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอัตราพัฒนาการในด้านทักษะการเขียน มีผู้ได้ศึกษาค้นคว้าทำการวิจัยดังต่อไปนี้

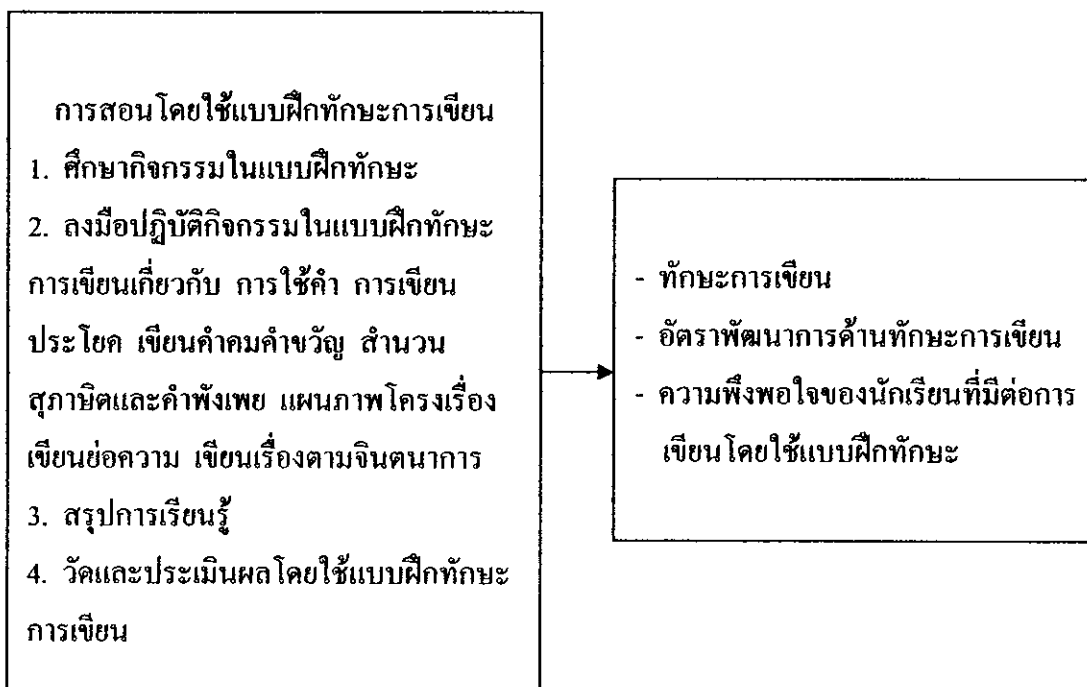
พัชรี ครุฑเมือง (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนภาษาไทยระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น (2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจหนังสือนิทานร้อยกรอง ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในด้านกรอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนภาษาไทยในระดับมากที่สุด

สุภาพร ขวัญเกษม (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้กรณีศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 1.16 (2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นสื่อการเรียนในระดับมาก

วรารณณ์ หลายทวีวัฒน์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนภาษาไทยโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเป็นสื่อมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยระหว่างเรียนสูงขึ้น โดยมีอัตราพัฒนาการเฉลี่ยอยู่ที่ 0.73 (2) นักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานเป็นสื่อการเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ตามภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 40 คน

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 20 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม

2. รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (One – Group Pretest – Posttest Desing) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

- กลุ่มทดลอง O_1 X O_2
- O_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง
- X หมายถึง การสอนโดยการทดลอง
- O_2 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการเขียน จำนวน 12 แผน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

3.2.1 แบบทดสอบทักษะการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน

3.2.2 แบบฝึกทักษะการเขียนระหว่างเรียน

3.2.3 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

4. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการตรวจสอบคุณภาพ เพื่อใช้ในการทดลองมีจำนวนทั้งสิ้น 12 แผน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4.1.2 วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อจัดทำกำหนดการสอนประกอบด้วยตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง และกำหนดเวลาเรียนแต่ละสาระการเรียนรู้

4.1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรื่อง เพื่อหาแนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเขียนเรื่อง

4.1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการเขียน จำนวน 12 แผน เวลา 24 ชั่วโมง ซึ่งภายในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย

- 1) มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัดชั้นปี
- 2) สาระการเรียนรู้
- 3) สาระสำคัญ
- 4) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 5) กิจกรรมการเรียนรู้
- 6) สื่อการเรียนรู้
- 7) การวัดและประเมินผล

4.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง และสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับมาตรฐานตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ และได้นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิดังต่อไปนี้

1) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เขียนให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ควรเป็นรูปแบบเดียวกันทุกแผน การนำเข้าสู่บทเรียนไม่ควรสรุปเรื่องที่จะสอนให้เด็กโดยตรง ควรนำเข้าสู่บทเรียนในลักษณะสนทนาและแสดงความคิดเห็น

2) กิจกรรมการเรียนรู้ ต้องสนองตอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ระบุไว้ให้ชัดเจนใช้เวลาพอเหมาะ กิจกรรมต้องน่าสนใจ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม สื่อเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ เกม เพลง นิทาน นำไปไว้ในภาคผนวก ลักษณะของกิจกรรมควรจัดไว้เป็นปลายเปิด เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกปฏิบัติตามต้องการและความถนัด แบบฝึกหัดควรระบุหน้าเพื่อให้ผู้อื่นสามารถนำไปใช้ได้ และควรมีประเด็นหลักคือให้ทำอะไร ทำอย่างไร เพื่ออะไร

3) การวัดผลประเมินผล ให้ตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยเลือกวิธีการประเมินที่เชื่อถือได้เหมาะสม พฤติกรรมการเรียนที่ต้องการประเมิน ควรมีเครื่องมือการประเมินทุกครั้ง ควรให้โอกาสผู้เรียนได้ประเมินตนเอง / เพื่อนในบางโอกาส ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจึงนำไปทดลองใช้

4.1.6 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยมีรายการที่ประเมิน 25 รายการ และสรุปผลการพิจารณาแบบประเมินมีค่ารวมเฉลี่ยเท่ากับ 0.94

4.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 20 คน ใช้เวลา 24 ชั่วโมง

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

4.2.1. แบบทดสอบทักษะการเขียน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบสำหรับวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตร หนังสือเรียนภาษาไทยและเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล
- 2) สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ข้อสอบปรนัยจำนวน 40 ข้อ อัตนัยจำนวน 4 ข้อ

3) นำแบบทดสอบการเขียนแบบปรนัยและอัตนัย เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำอิสระ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบทดสอบการเขียนแบบปรนัย เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผลประเมินผล เพื่อ ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบแบบปรนัย ด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัดที่ต้องการวัด จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งแต่ละท่านลงความเห็นว่าย่อสอบแต่ละข้อวัดตามตัวชี้วัดที่ต้องการวัดหรือไม่ เลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปเป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

5) นำแบบทดสอบแบบปรนัย 40 ข้อ และแบบอัตนัย 4 ข้อ ไปทดลองสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ปรากฏว่าค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.25 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.10 – 0.80 สำหรับแบบทดสอบอัตนัย ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าความเที่ยงโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.95 และค่าความเที่ยงทั้งฉบับโดยใช้สูตรของเพียร์สันเท่ากับ 0.98

6) คัดเลือกแบบทดสอบแบบปรนัยให้เหลือจำนวน 20 ข้อ และแบบอัตนัย 2 ข้อ

7) จัดพิมพ์แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว และนำไปทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.2.2 แบบฝึกทักษะการเขียนระหว่างเรียน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะการเขียน โดยกำหนดเนื้อหาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสาระการเขียนและแบ่งเนื้อหาเป็น 7 หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วยใบความรู้แบบฝึกทักษะ ซึ่งมีทั้งหมด 20 แบบฝึกให้นักเรียนปฏิบัติดังต่อไปนี้

หน่วยที่ 1 การใช้คำ

แบบฝึกที่ 1.1 ใช้คำไม่พุ่มเพื่อย

แบบฝึกที่ 1.2 ใช้คำตรงความหมาย

แบบฝึกที่ 1.3 ใช้คำให้ถูกต้อง

แบบฝึกที่ 1.4 ใช้คำเหมาะสม

แบบฝึกที่ 1.5 หลีกเลี่ยงคำที่ให้ความรู้สึกที่ไม่ดี

หน่วยที่ 2 การใช้ประโยค

แบบฝึกที่ 2.1 แยกส่วนประกอบของประโยค

แบบฝึกที่ 2.2 ประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร

แบบฝึกที่ 2.3 การวางส่วนขยายของประโยค

แบบฝึกที่ 2.4 เขียนประโยคจากภาพ

แบบฝึกที่ 2.5 การเชื่อมคำในประโยค

หน่วยที่ 3 เขียนคำคม คำขวัญ

แบบฝึกที่ 3 เขียนคำคม คำขวัญ

หน่วยที่ 4 การเขียนสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย

แบบฝึกที่ 4.1 สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

แบบฝึกที่ 4.2 แต่งเรื่องให้มีสำนวน สุภาษิต คำพังเพยสอดแทรก

หน่วยที่ 5 การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แบบฝึกที่ 5.1 เขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

แบบฝึกที่ 5.2 เขียนแสดงความคิดเห็นจากภาพ

หน่วยที่ 6 การเขียนย่อความ

แบบฝึกที่ 6 การเขียนย่อความ

หน่วยที่ 7 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

แบบฝึกที่ 7.1 เขียนเรื่องราวให้ต่อเนื่องตามจินตนาการ

แบบฝึกที่ 7.2 การเขียนเรื่องจากภาพ

แบบฝึกที่ 7.3 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

แบบฝึกที่ 7.4 การเขียนเรื่องตามจินตนาการและวาดภาพประกอบ

แบบฝึกทักษะ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับผลมาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง คำอธิบายรายวิชาและขอบเขตของเนื้อหาโดยจะต้องศึกษาวิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตรและตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อวางแผนจัดทำแบบฝึกทักษะ

2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ

3) กำหนดเนื้อหาในแบบฝึกทักษะและสร้างแบบฝึกทักษะตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ให้ครอบคลุมเนื้อหาจากง่ายไปหายาก

4) นำแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำอิสระ เพื่อทำการตรวจและแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบฝึกทักษะ เพื่อนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าความสอดคล้องของแบบฝึกทักษะการเขียนเท่ากับ 0.91

5) เมื่อจัดการเรียนการสอนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จบแล้วนำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2.3 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดความพึงพอใจและรูปแบบวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนของ พวงเพชร เอี่ยมภุงา (2547 : 166 –167) นำมาพัฒนาเป็นแบบวัดความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนภาษาไทยด้วยแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2) สร้างแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนด้วยแบบฝึกทักษะ เป็นแบบมาตราประมาณค่า(Rating Scale) จำนวน 25 รายการ

3) นำแบบวัดความพึงพอใจเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาหาความตรงเชิงโครงสร้าง นำแบบวัดความพึงพอใจมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4) คัดเลือกแบบวัดความพึงพอใจให้เหลือจำนวน 20 รายการ แล้วจัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจเป็นต้นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 20 คน หลังจากเรียนจบทุกแผนการจัดการเรียนรู้

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย มีดังนี้

ระดับน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย	ค่าความสำคัญ
4.50 – 5.00	มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด
3.50 – 4.49	มีความพึงพอใจในระดับ มาก
2.50 – 3.49	มีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง
1.50 – 2.49	มีความพึงพอใจในระดับ น้อย
1.00 – 1.49	มีความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 นำแบบทดสอบทักษะการเขียน ไปทดสอบก่อนเรียน (Pre test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แล้วนำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนนโดยข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ใช้เกณฑ์ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน และแบบอัตนัยจำนวน 2 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ การตั้งชื่อเรื่อง 1 คะแนน ส่วนประกอบของการเขียนเรื่อง 1 คะแนน ใจความของเรื่อง 4 คะแนน การสรุปเรื่อง 2 คะแนน และการเขียนถูกผิด 2 คะแนน

5.2 ดำเนินการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียน จำนวน 12 แผน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียนจบในแต่ละแผน แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ การเขียนระหว่างเรียน เพื่อหาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียน

5.3 เมื่อเสร็จสิ้นการสอน ทำการทดสอบหลังเรียน (Post test) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ทดสอบก่อนเรียน

5.4 เก็บรวบรวมคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยทุกหน่วย และคะแนนทดสอบ ก่อนเรียน - หลังเรียนของนักเรียนทุกคนไว้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

6.1 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการเขียนก่อนและหลังเรียน ใช้สถิติโดยการทดสอบค่าที (t – test) แบบ dependent

6.2 หาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะระหว่างเรียน ใช้การหา อัตราพัฒนาการ (Growth Rate) โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย

6.3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.4 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยการพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 2 การศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียนของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน ซึ่งแต่ละตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบคะแนนทักษะการเขียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

ความสามารถในการอ่าน	จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t
ก่อนเรียน	20	22	6.57	15.21**
หลังเรียน	20	26.05	7.00	

** $p < .01$, $t(.01, df 19) = 2.539$

จากตารางที่ 4.1 พบว่าทักษะการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 การศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ การเขียน

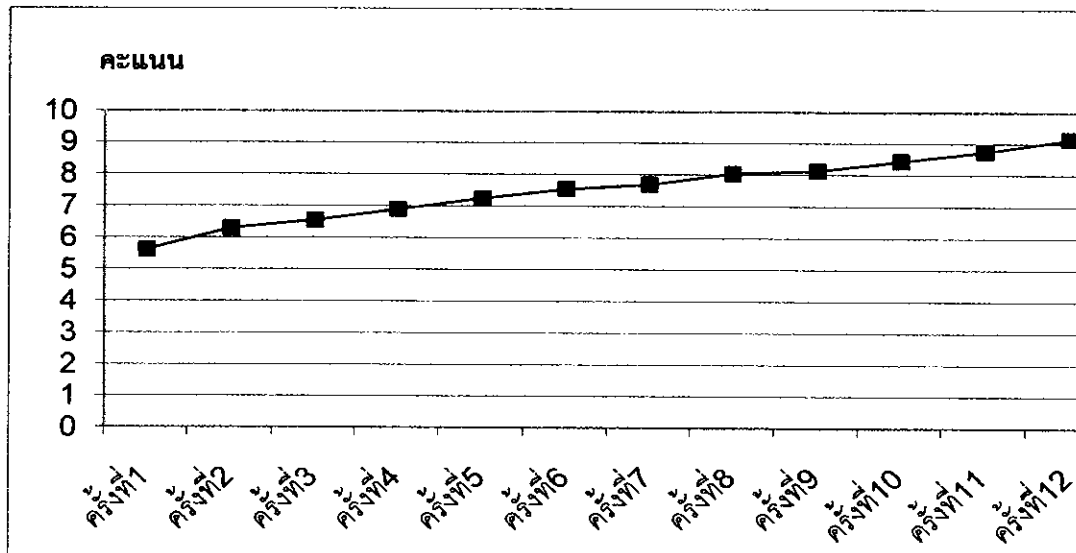
ตารางที่ 4.2 แสดงอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ครั้งที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8	ครั้งที่ 9	ครั้งที่ 10	ครั้งที่ 11	ครั้งที่ 12	อัตรา
เลขที่	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	อัตรา
	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	พัฒนาการ
1	6	6	7	7	7	8	8	8	8	9	9	10	0.36
2	5	6	6	7	7	7	7	8	8	8	9	10	0.45
3	5	6	6	7	7	7	8	8	8	8	9	9	0.36
4	5	6	6	7	7	7	8	8	8	8	9	9	0.36
5	5	5	6	7	7	7	7	8	8	8	8	8	0.27
6	5	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	0.18
7	6	7	7	8	8	8	8	9	9	9	9	10	0.36
8	6	7	7	7	8	8	8	8	8	8	9	9	0.27
9	6	6	6	7	8	7	7	8	8	8	9	9	0.27
10	6	7	7	7	7	8	8	8	8	9	9	10	0.36
11	7	7	8	8	7	9	9	9	9	9	9	10	0.27
12	5	5	5	6	8	7	7	7	8	8	8	8	0.27
13	5	6	6	6	6	7	7	7	8	8	8	8	0.27
14	6	7	7	7	7	8	8	8	8	9	9	10	0.36
15	6	6	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	0.27
16	5	6	6	6	7	7	7	8	8	8	8	8	0.27
17	6	6	7	7	7	7	8	8	8	8	8	9	0.27
18	6	7	7	7	8	8	8	9	9	10	10	10	0.36
19	6	7	7	7	8	8	8	9	9	9	10	10	0.36
20	6	7	7	7	7	8	8	8	8	9	9	10	0.36
รวม	113	126	131	138	145	151	154	161	163	169	175	183	6.3
เฉลี่ย	5.65	6.30	6.55	6.90	7.25	7.55	7.70	8.05	8.15	8.45	8.75	9.15	7.54
ช่วงคะแนน	0.65	0.25	0.35	0.35	0.30	0.15	0.35	0.10	0.30	0.30	0.40		0.32
พัฒนาการ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		

จากตารางที่ 4.2 พบว่าอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะท้ายแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 ครั้ง 11 ช่วงคะแนน มีอัตราพัฒนาการเฉลี่ย 0.32 คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

จากตารางที่ 4.2 คะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะทั้ง 12 ครั้ง เขียนเป็นกราฟเส้นได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.1 กราฟเส้น แสดงคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเขียนจำนวน 12 ครั้ง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกครั้ง

ตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน

ตารางที่ 4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
	ด้านเนื้อหา			
1	การนำเสนอเนื้อหาที่มีรูปแบบชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจง่าย	3.80	1.11	มาก
2	เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้เรียน	3.55	1.19	มาก
3	เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียน	3.90	1.07	มาก
4	เนื้อหาในแต่ละชุดมีความแปลกใหม่น่าสนใจ	4.05	0.94	มาก

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
5	เนื้อหาในแต่ละแบบฝึกทักษะเป็นเรื่องที่นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	3.70	1.26	มาก
ด้านกระบวนการเรียนรู้				
6	กิจกรรมแต่ละแบบฝึกน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ	4.35	0.84	มาก
7	กิจกรรมมีความเหมาะสม ช่วยให้เรียนรู้ได้ตามผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	3.85	1.04	มาก
8	มีกิจกรรมใหม่ๆ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้	3.90	0.97	มาก
9	ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือร่วมกับกลุ่ม	4.40	0.75	มาก
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้				
10	มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.05	1.00	มาก
11	เร้าความสนใจต่อผู้เรียน	3.90	1.12	มาก
12	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น	4.05	1.19	มาก
13	ภาพประกอบในเนื้อหาแต่ละชุดมีจุดเด่นน่าสนใจ	4.50	0.69	มากที่สุด
14	มีสื่อประกอบครบทุกกิจกรรม	3.95	1.00	มาก
15	ใบความรู้และคำสั่งใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ	3.85	1.09	มาก
16	คำชี้แจงในการปฏิบัติกิจกรรม เป็นขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่ายไม่ สับสน	3.95	0.94	มาก
17	สื่อและอุปกรณ์การเรียนมีจำนวนเพียงพอกับจำนวน นักเรียน	3.75	1.07	มาก
การวัดผลและประเมินผล				
18	แบบฝึกทักษะในแต่ละชุดมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.15	0.75	มาก
19	แบบฝึกทักษะในแต่ละชุดช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้า ของตนเอง	3.90	1.07	มาก
20	แบบฝึกทักษะมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4	3.45	1.35	มาก
เฉลี่ย		3.95	1.02	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึก
ทักษะในการพัฒนาทักษะการเขียนทั้ง 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อพิจารณา

เป็นรายข้อพบว่า หัวข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ภาพประกอบในเนื้อหาแต่ละชุดมีจุดเด่นน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมา คือ ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือร่วมกับกลุ่ม ($\bar{X} = 4.40$) และกิจกรรมแต่ละแบบฝึกน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ ($\bar{X} = 4.35$)

สรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะในการพัฒนาด้านทักษะการเขียนในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

1.1.2 เพื่อศึกษาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

1.1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 40 คน

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 20 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 12 แผน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

ก. แบบทดสอบวัดทักษะการเขียน เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และอัตนัยจำนวน 2 ข้อ

ข. แบบฝึกทักษะการเขียนระหว่างเรียน เป็นแบบฝึกทักษะที่ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ฝึกฝนด้านการเขียนหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเนื้อหาเป็น 7 หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วยใบความรู้แบบฝึกทักษะ ซึ่งมีทั้งหมด 20 แบบฝึก

ค. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.3.1 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ไปทดสอบก่อนเรียน (Pre test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แล้วนำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนนโดยข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ใช้เกณฑ์ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน และแบบอัตนัย 2 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ การตั้งชื่อเรื่อง 1 คะแนน ส่วนประกอบของการเขียนเรื่อง 1 คะแนน ใจความของเรื่อง 4 คะแนน การสรุปเรื่อง 2 คะแนน และการเขียนถูกผิด 2 คะแนน

1.3.2 ดำเนินการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียน จำนวน 12 แผน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียนจบในแต่ละแผน แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะการเขียนระหว่างเรียน เพื่อหาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียน

1.3.3 เมื่อเสร็จสิ้นการสอน ทำการทดสอบหลังเรียน (Post test) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ทดสอบก่อนเรียน

1.3.4 เก็บรวบรวมคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยทุกหน่วย และคะแนนทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียนของนักเรียนทุกคนไว้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.3.5 นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1.4.1 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการเขียน ก่อนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent

1.4.2 หาอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะระหว่างเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย

1.4.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.5 ผลการวิจัย

1.5.1 นักเรียนมีทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5.2 นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนเพิ่มขึ้น 0.32 คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

1.5.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนอยู่ในระดับมาก

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจซึ่งนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนได้รับการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกเขียนอย่างเป็นขั้นตอนจากง่ายไปหายาก โดยปฏิบัติตามคำแนะนำที่กำหนดไว้ในเล่ม เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วจึงให้ลงมือปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกแต่ละตอน ผู้วิจัยได้สังเกตการเขียนระหว่างที่นักเรียนฝึกเขียน และให้คำแนะนำนักเรียนที่ปฏิบัติในการเขียนที่ไม่ถูกต้อง การที่นักเรียนได้ฝึกอย่างต่อเนื่องจะทำให้ นักเรียนเกิดทักษะในการเขียน จึงทำให้นักเรียนเขียนได้ดี ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไคค์ (Thomdike) เสนอกฎเกณฑ์การเรียนรู้ที่สำคัญไว้ 3 ข้อประกอบด้วย

1) กฎแห่งความพร้อม (*Law of Readiness*) หมายถึง สภาพความพร้อมหรือความมีวุฒิภาวะของผู้เรียนทางร่างกาย อวัยวะต่างๆ ในการเรียนรู้ จิตใจ และพื้นฐานประสบการณ์เดิมถ้าผู้เรียนพร้อมตามองค์ประกอบต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

2) กฎแห่งการฝึก (*Law of Practice or Law of Exercise*) หมายถึง การที่ผู้เรียนได้ ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง

3) กฎแห่งผล (*Law of Effect*) คือ การที่ผู้เรียนได้ทราบผลการทำางานของตนเองด้วย การเฉลยคำตอบให้ จะช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข และเป็นการสร้าง ความพอใจให้แก่ผู้เรียน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของไพบูลย์ มุลติ (2546: 120-121) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียน โดยการเรียนรู้โดยใช้แผนการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยาวิดี คงไพฑูรย์ (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนเขาพนม จังหวัดกระบี่ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้แบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของชโลบล ทศวิล (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาไทยภายหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนมีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียนระหว่างเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่าจากการเปรียบเทียบคะแนนแบบฝึกทักษะท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 12 แผน นักเรียนส่วนใหญ่มีอัตราพัฒนาการด้านทักษะการเขียน 0.32 คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ เนื่องจากเกิดการเรียนรู้และมีทักษะในการเขียนดีขึ้น ดังจะเห็นได้จากสถิติของการพัฒนาทักษะการเขียนเป็นรายบุคคลตั้งแต่ครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 12 นักเรียนแต่ละคนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นเพื่อฝึกการเขียนโดยเฉพาะ ในแต่ละชุดจะกำหนดกระบวนการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน คือ มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำชี้แจงในการปฏิบัติกิจกรรม มีใบความรู้ ตัวอย่าง มีกิจกรรมฝึกปฏิบัติเรียงจากง่ายไปหายาก เป็นแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นโดยใช้รูปภาพเป็นสิ่งเร้าความสนใจ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายและเรียนรู้ได้เร็วขึ้นไม่สับสน ในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมครูจะคอยให้คำแนะนำ เสริมแรงให้เกิดกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนไม่เครียด ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการทำแบบฝึกทักษะ มีความสุข และสนุกสนานในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี ครุฑเมือง (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน คิวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยโดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า (1) นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยระหว่างเรียนเพิ่มขึ้น (2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจหนังสือนิทานร้อยกรอง ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในด้านการอ่าน คิวิเคราะห์และเขียนภาษาไทยในระดับมากที่สุด และสอดคล้อง

กับงานวิจัยของสุภาพร ขวัญเกษม (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนภาษาไทยโดยใช้กรณีศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า

(1) นักเรียนมีอัตราพัฒนาการในการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียนเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 1.16 (2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นสื่อการเรียนในระดับมาก

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถพัฒนาด้านทักษะการเขียนหลังได้รับการเรียนรู้สูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก หัวข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ภาพประกอบในเนื้อหาแต่ละจุดมีจุดเด่นน่าสนใจ รองลงมา คือ ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือร่วมกับกลุ่ม และกิจกรรมแต่ละแบบฝึกทักษะน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการสร้างและการพัฒนาทักษะการเขียนด้วยแบบฝึกทักษะ ได้ผ่านกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมถึงได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากผู้มีประสบการณ์ด้านเนื้อหา ภาษา และกระบวนการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี และนักเรียนได้รับการเสริมแรงตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขของสกินเนอร์ (Skinner) ที่กล่าวว่า การเสริมแรงจะมีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อระยะเวลาระหว่างการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องกับการได้รับการเสริมแรงใกล้เคียงกันมากที่สุด โดยการชมเชย ให้รางวัล ทำหน้าที่ที่แสดงความรักความพอใจ มีสิทธิพิเศษ ได้ทำสิ่งที่ตัวเองชอบ และการที่ใ้รู้คำตอบของตนเองถูกต้องก็เป็นการเสริมแรงได้อีกอย่างหนึ่ง ทำให้แบบฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเมื่อเรียนด้วยแบบฝึกทักษะจึงมีประสบการณ์ในการเรียนรู้มากขึ้นมีทักษะการเขียนได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิรัตน์ สระหอม (2548 : 86) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยด้วยแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านโนนเจริญ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยด้วยแบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของนัชรี บุรณะ (2549: 110) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนประโยคจากภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านพะวร อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนประโยคจากภาพ มีความพึงพอใจโดยรวมและรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การนำแบบฝึกทักษะการเขียนไปใช้สอน ครูผู้สอนควรตั้งใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเขียนหนังสือให้ถูกต้อง ชัดเจน สวยงาม ควรสอนการเขียนให้สัมพันธ์กับการฟัง การพูด และการอ่าน นักเรียนที่เขียนตัวหนังสือผิดพลาด ครูควรใช้วิธีพูดให้นักเรียนรู้สึกเต็มใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตน และควรฝึกให้รู้จักลำดับความคิด ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3.1.2 ครูควรตระหนักถึงความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ครูควรเตรียมการสอนล่วงหน้า และเตรียมสื่อการสอนให้ครบถ้วน การสร้างแบบฝึกทักษะเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการเขียนสูงขึ้น

3.1.3 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ควรนำวิธีการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนไปใช้สร้างแบบฝึกทักษะขึ้นใช้เองในโรงเรียน โดยปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการฝึก สร้างแบบฝึกทักษะที่น่าสนใจ เหมาะสมกับเวลา และความสามารถของนักเรียน เพื่อจะช่วยให้ นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนสูงขึ้น

3.1.4 ในการสอนการเขียนต้องฝึกให้มาก ควรฝึกให้นักเรียนเขียนด้วยตนเองให้สมบูรณ์หลาย ๆ เรื่อง โดยครูตรวจแก้ไขและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงผลงานของนักเรียนตามความสามารถ และควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเขียนของนักเรียน เช่น การประกวดการเขียนเรียงความ คำขวัญ คำคม ในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าทำวิจัยเรื่องเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ การเขียนประโยคจากภาพ การเขียนสะกดคำยาก การสร้างแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ เป็นต้น ในระดับชั้นเรียนอื่น ๆ ด้วย

3.2.2 ควรมีการเปรียบเทียบความสามารถทางด้านทักษะการเขียน ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะและเรียนโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย และควรศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยให้บรรยากาศในการเรียนสนุกสนาน นักเรียนเกิดจินตนาการ ทำให้นักเรียนสนใจและเกิดความรู้สึกพอใจที่จะเขียน

3.2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะด้านการฟัง การอ่าน การพูด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2544) คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรุงเทพมหานคร
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
_____ .(2546) การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร อรุณกาลาดพร้าว
- กรรณิการ์ พลยุทธ (2541) “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะ
การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
วัดลาดปลาเค้า” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- กระทรวงศึกษาธิการ (2551) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กรุงเทพมหานคร ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- กิติมา ปรีดีคิด (2529) ทฤษฎีการองค์การ กรุงเทพมหานคร มปท.
- จ่านง โปธาเกียง (2538) “ การใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากเพื่อการสอนซ่อมเสริมสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540) ภาษากับการสื่อสาร ภาควิชาภาษาไทย กรุงเทพมหานคร
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ชโลบล ทศวิไล (2541) “ผลการใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- ฉภัทร สระประเทศ (2545) “การสร้างชุดการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลสามเหลี่ยม เทศบาลนคร
ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ดวงใจ ไทยอุบล (2543) ทักษะการเขียนภาษาไทย กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2553, 9 – 15 กรกฎาคม) “เด็ก ป.3 ตกประหม่น อ่าน – เขียน สะท้อนคืนต่อ
ปัญหาจัดซื้อสื่อ” มติชนสุดสัปดาห์ หน้า 18
- ธวัช วันชูชาติ (2542) “พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา” นครสวรรค์ ภาควิชา
หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์

- นภลัย สุวรรณธาดา (2546) *เทคนิคการเขียนหนังสือราชการ หนังสือโต้ตอบ และรายงานการประชุม* กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์
- นวลเพ็ญ พุมรินทร์ (2546) “ผลการใช้แผนที่ความคิดที่มีต่อการพัฒนาการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นัชรีย์ บุรณะ (2549) “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนประโยคจากภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- นิตยาวดี คงไพฑูรย์ (2542) “การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนเขาพนม จังหวัดกระบี่” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิมิต เพชรจำนง (2547) “การพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทยเรื่องรามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- บันลือ พลฤกษ์วัน (2536) *การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- บุปผา บุญทิพย์ (2543) *การเขียน* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปณัญดา บุญเสนาะ (2551) “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประเพ็ญศรี ไกรอนุพงษ์ (2549) “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ประยูร ฉิมพานิช (2547) “ผลการใช้กิจกรรมและแบบฝึกทักษะการเขียนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านคลองผักขม จังหวัดสระแก้ว” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พวงเพชร เอี่ยมภูงา (2547) “การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- พัชรี ครูทเมือง (2550) “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชน บ้านท่าแหวน จังหวัดลำปาง” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ไพบุลย์ มุลดี (2546) “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- มนัสวาท ไชยคารา (2546) “การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ยุทธนา ดันดีเสริรัตน์ (2547) “ผลการใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 .โรงเรียนอนุบาลสรรพยา จังหวัดชัยนาท” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542” กรุงเทพมหานคร นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์
- รุจิรัตน์ สระหอม (2548) “การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทยด้วยแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เรื่องอุไร อินทรประเสริฐ และคณะ (2546) *ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1* กรุงเทพมหานคร ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- วรรณ แก้วแพรง (2526) “การสอนและการวัดผลการเขียนข้อความสั้น ๆ” วารสารพัฒนาหลักสูตร (กุมภาพันธ์ 2526: 65)
- วรรณ แซ่ตั้ง (2541) “การสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วรรณ บัวเกิด (2537) “วิธีสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการ พัฒนาทักษะทางภาษา* หน่วยที่ 14: 259-261 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วรรณ โสมประยูร (2537) *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- _____ . (2539) *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช

- วรรณิ โสมประยูร (2541) *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช*
- ..... (2547) “การเขียนแบบสร้างสรรค์” ใน *เอกสารประกอบการเรียนภาคหลักสูตร และการสอน กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ คณะศึกษาศาสตร์*
- วารภรณ์ หลายทวีวัฒน์ (2550) “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- วันเพ็ญ เนียมสุข (2538) “การศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแบบฝึกการ เขียนที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- วิมล จิโรจน์พันธ์ และคนอื่นๆ (2539) *คู่มือแบบเรียนแนวทดสอบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร ครูสภา ลาดพร้าว*
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545) *เอกสารประกอบการสอนวิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- วีรวัฒน์ อินทรพร (2545) *ทักษะการเขียน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*
- ศุภวรรณ มองเพชร (2547) *ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 กรุงเทพมหานคร ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ*
- ศุภสิริ โสมเกตุ (2544) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงการกับ การเรียนรู้ตามคู่มือครู” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*
- สมจิตร เสาร์ศรีจันทร์ (2538) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่โดยใช้ แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นกับการสอนปกติ” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- สมถวิล วิจิตรวรรณ (2551) “การใช้ผลการวัดและประเมินการเรียนรู้” ใน *ประมวลสาระชุด วิชาการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประถมศึกษา* หน้าที่ 15: 440-443 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531) *แนวทางการจัดทำผลงานทางวิชาการ สำหรับข้าราชการครู* กรุงเทพมหานคร การศาสนา
- สำนักทดสอบทางการศึกษา (2546) *แนวทางการประเมินด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตร การศึกษาพุทธศักราช 2544กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย* กรุงเทพมหานคร
- สิริยากร สดแสงจันทร์ (2547) “การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สุจริต เพ็ชรขอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2536) *วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุภาพร ขวัญเกษม (2550) “การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนภาษาไทย โดยใช้กรณีศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อนงค์ศิริ วิชาลัย (2536) *เสริมความรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา* สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพะเยา
- อารี พันธุ์มณี (2538) *จิตวิทยาการเรียนการสอน* กรุงเทพมหานคร ดันอ้อ 1999 จำกัด
- อารี รังสินันท์ (2532) *ความคิดสร้างสรรค์* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร ช้าวฟ้า
- อุทุมพร จันทรอด (2547) “การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมสำรวจ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Good, Carter Vicler (1973). *Dictronomy of Education*. 3 rd New York Mc Graw-Hill Book.

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ชื่อ นายอำนาจ เลื่อมใส

สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท กศ.ม.ศึกษานิเทศประถมศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์ด้านหลักสูตร, แผนการสอน, การสร้างแบบฝึก
และการวัดผลทางการศึกษา

2. ชื่อ นางปราณี สาระบาล

สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท กศ.ม. สาขาการวัดผลการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์ด้านเครื่องมือวิจัย, วิธีการวัด และประเมินผล
การศึกษา

3. ชื่อ นายสุขสันต์ ศรีโยธี

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านวังม่วง ตำบลวังสามัคคี อำเภอพนมทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
วุฒิการศึกษา ศษ.ม. แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน เอกมัธยมศึกษา (ภาษาไทย)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษภาษาไทย และครูผู้สอนภาษาไทยดีเด่น

ภาคผนวก ข

- แผนการจัดการเรียนรู้
- แบบฝึกทักษะการเขียน

ตารางวิเคราะห์เนื้อหา

แผน ที่	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	กิจกรรม	เวลา (ข.ม.)
1	- เขียนคำไม่ พุ่มเพื่อย - เขียนคำตรง ความหมาย - เขียนคำให้ ถูกต้อง	1. สามารถเขียนคำได้อย่าง กะทัดรัด ไม่พุ่มเพื่อย 2. สามารถเขียนคำได้ตรงตาม ความหมาย 3. สามารถเขียนสะกดคำได้ ถูกต้อง 4. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของ มารยาทในการเขียนได้	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้เรื่องการเขียนคำ - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 1.1 เขียนคำไม่พุ่มเพื่อย 1.2 เขียนคำตรงความหมาย 1.3 เขียนคำให้ถูกต้อง	2
2	- เขียนคำให้ เหมาะสมกับ บุคคลและโอกาส - หลีกเลี่ยงคำที่ให้ ความรู้สึกไม่ดี	1. สามารถเขียนคำให้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส 2. สามารถแก้ไขคำที่ให้ ความรู้สึกที่ไม่ดีได้ 3. นำความรู้ในการสื่อสารไป ใช้ในชีวิตประจำวัน 4. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของ มารยาทในการเขียนได้	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้เรื่องการเขียนคำ - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 1.4 เขียนคำเหมาะสม 1.5 หลีกเลี่ยงคำที่ให้ ความรู้สึกไม่ดี	2
3	- ส่วนประกอบ ของประโยค - ประโยคที่ใช้ใน การสื่อสาร	1. สามารถจำแนกส่วนประกอบ ของประโยคได้ 2. สามารถบอกชนิดของ ประโยคได้ 3. สามารถแต่งประโยคจากคำที่ กำหนดให้ได้ 4. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของ มารยาทในการเขียนได้	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้ เรื่องการเขียน ประโยค - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 2.1 แยกส่วนประกอบของ ประโยค 2.2 ประโยคที่ใช้ในการ สื่อสาร	2

แผน ที่	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	กิจกรรม	เวลา (ช.ม.)
4	- การขยายส่วน ของประโยค - การเขียนประโยค จากภาพ - การเชื่อมคำใน ประโยค	1.สามารถนำข้อความส่วน ขยายมาวางในประโยคได้ อย่างเหมาะสม 2.สามารถแต่งประโยคจาก ภาพที่กำหนดให้ได้ 3. สามารถใช้คำเชื่อมใน ประโยคได้ถูกต้อง 4. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติ ของมารยาทในการเขียนได้	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้เรื่อง การเขียน ประโยค - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 2.3 การวางส่วนขยายของ ประโยค 2.4 การเขียนประโยคจากภาพ 2.5 การเชื่อมคำในประโยค	2
5	- การเขียนคำคม คำขวัญ	1. สามารถเขียนคำคม คำขวัญ เพื่อเชิญชวนให้ปฏิบัติตาม อย่างมีเหตุผลได้ 2. นักเรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลินและรักในการเขียน	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้ เรื่อง การเขียนคำ คม คำขวัญ - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 3เขียนคำคม คำขวัญ	2
6	- การเขียนสำนวน สุภาษิต คำพังเพย	1. สามารถบอกความหมายของ สำนวนสุภาษิตคำพังเพยได้ถูกต้อง 2. สามารถเลือกใช้สำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลินและรักในการเขียน	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 4.1 สำนวน สุภาษิต คำพังเพย	2
7	- การเขียนสำนวน สุภาษิต คำพังเพย	1.สามารถแต่งเรื่องสั้นๆที่มี เนื้อหาเกี่ยวกับสำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ถูกต้อง 2. บอกความหมายของสำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ถูกต้อง 3. วาดภาพประกอบเรื่องสั้นได้ 4. นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน และรักในการเขียน	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้เรื่อง แต่งเรื่องโดย สอดแทรกสำนวนสุภาษิต ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่ เกี่ยวกับสำนวนสุภาษิต - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 4.2 แต่งเรื่องให้มีสำนวน สุภาษิตคำพังเพยสอดแทรก	2

แผน ที่	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	กิจกรรม	เวลา (ข.ม.)
8	1. ส่วนประกอบ ของแผนภาพ โครงเรื่อง 2. เขียนเรื่องตาม แผนภาพโครงเรื่อง 3. เขียนแสดง ความคิดเห็น จากภาพ	1. นักเรียนสามารถบอกส่วน สำคัญในแผนภาพโครงเรื่อง ได้ 2. นักเรียนสามารถใช้ แผนภาพโครงเรื่องเขียนเรื่อง ได้ 3. นักเรียนสามารถเขียน แผนภาพโครงเรื่องให้สัมพันธ์ กับภาพได้ 4. นักเรียนสามารถเขียนแสดง ความคิดเห็นจากภาพได้	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้เรื่องการเขียน แผนภาพโครงเรื่องและ ตัวอย่างแผนภาพโครง เรื่องและแผนภาพ ความคิด - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 5.1 เขียนเรื่องตาม แผนภาพโครงเรื่อง - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 5.2 เขียนแสดงความ คิดเห็นจากภาพ	2
9	-การเขียนย่อความ	1. สามารถเขียนย่อความจาก นิทานได้ 2. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติ ของมารยาทในการเขียนได้ 3. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวันได้	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้ เรื่อง การเขียน ย่อความ - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 6การเขียนย่อความ	2
10	- เขียนเรื่องราวให้ ต่อเนื่องตาม จินตนาการ	1. สามารถเขียนเรื่องได้ ต่อเนื่องกับใจความตอนต้น 2. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติ ของมารยาทในการเขียนได้ 3. นักเรียนเกิดความ เพลิดเพลินในการเขียน	- ศึกษาตัวอย่างการเขียน เรื่องราวให้ต่อเนื่องตาม จินตนาการ - ทำกิจกรรมในแบบฝึกที่ 7.1 เขียนเรื่องราวให้ ต่อเนื่องตามจินตนาการ	2

แผน ที่	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	กิจกรรม	เวลา (ข.ม.)
11	- การเขียนเรื่อง จากภาพ	1. เขียนคำจากภาพแล้ว บรรยายภาพตามจินตนาการ ได้ 2. เขียนเรื่องจากภาพโดยใช้ จินตนาการได้ 3. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติ ของมารยาทในการเขียนได้ 4. นักเรียนเกิดความ เพลิดเพลินในการเขียน	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้เรื่องการเขียนเล่า เรื่องจากภาพ - ทำกิจกรรมในรูปแบบฝึกที่ 7.2 เขียนเรื่องจากภาพ	2
12	- การเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ	1. สามารถเขียนเรื่องตาม จินตนาการอย่างสร้างสรรค์ได้ 2. สามารถวาดภาพประกอบ ให้สอดคล้องกับเรื่องได้ 3. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติ ของมารยาทในการเขียนได้ 4. นักเรียนเกิดความ เพลิดเพลินในการเขียน	- ศึกษารายละเอียดจากใบ ความรู้เรื่องการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ - ทำกิจกรรมในรูปแบบฝึกที่ 7.3 การเขียนเรื่องตาม จินตนาการ	2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนคำ

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี (2) เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

1. เขียนคำไม่ฟุ่มเฟือย
2. เขียนคำตรงความหมาย
3. เขียนคำให้ถูกต้อง

สาระสำคัญ

การใช้ภาษาในการเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจ จะต้องรู้จักเลือกคำมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม และใช้คำเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักภาษา ได้ใจความกะทัดรัดและมีความหมาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถเขียนคำได้อย่างกะทัดรัด ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย
2. สามารถเขียนคำได้ตรงตามความหมาย
3. สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง
4. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของมารยาทในการเขียนได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเล่นเกม “เรียงใหม่หายสับสน” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ครูแจกประโยคที่มีข้อความสลับที่กันให้นักเรียนจัดเรียงคำในประโยคใหม่ให้ถูกต้องมีความหมายลงในสมุด เช่น

- 1.1 เป็นความจริง / อย่าเชื่อว่า / ที่เธออ่าน / ทุกอย่าง
(อย่าเชื่อว่าทุกอย่างที่เธออ่านเป็นความจริง)

1.2 กระทั่ง / ฉันทวิง / เสียจน / ไม่ใคร่ออก / หายใจ

(ฉันทวิงเสียจนกระทั่งหายใจไม่ใคร่ออก)

2. ครูตรวจความถูกต้อง แล้วครูให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้คำได้อย่างกะทัดรัด ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย โดยครูยกตัวอย่างประโยคให้นักเรียนดู เช่น “เขาได้รับความภูมิใจที่สอบได้ลำดับที่หนึ่ง” ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาว่า ถ้าตัดคำว่า “ได้รับความ” ในประโยคออกความหมายก็จะยังคงเดิมข้อความก็กะทัดรัดขึ้น ดังนี้ “เขาภูมิใจที่สอบได้ลำดับที่หนึ่ง”

3. ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดจากใบความรู้ เรื่อง “การใช้คำ” แล้วร่วมกันอภิปรายถึงรายละเอียดในการตัดคำฟุ่มเฟือยออก

4. ครูนำบัตรคำมาให้นักเรียนอ่านเกี่ยวกับคำที่มีเสียงต้นคำและท้ายคำเหมือนกัน บางคำมีความหมายใกล้เคียงกัน จึงทำให้สับสนในการใช้ เช่น

สืบสวน - ใต้สวน, ชัดขึ้น - ชัดขวาง, เสกสรร - สรรค์สร้าง เป็นต้น

5. ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดจากใบความรู้ เรื่อง หลักในการใช้คำ แล้วร่วมกันอภิปรายการใช้คำให้ตรงกับความหมาย แล้วช่วยกันหาคำที่มีความหมายเดิมลงในข้อความให้ถูกต้อง เช่น

คำที่กำหนด สืบสวน, ใต้สวน

“ตำรวจ (สืบสวน) หาคคนผิดมาลงโทษ”

“ตำรวจกำลัง (ใต้สวน) พยายามในที่เกิดเหตุ”

6. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับคำพ้องเสียง ซึ่งแต่ละคำจะมีความหมายแตกต่างกัน ควรที่จะนำมาใช้ให้ถูกต้อง เช่น ซ่อมแซม - ซ้อนส้ม, คุณค่า - ถูกฆ่า - ข้าทาส, เลี้ยงสัตว์ - ซื่อสัตย์, น่ารัก - หน้าตา, เกียรติฐาน - เกียรติยศ, ผิวพรรณ - เมล็ดพันธุ์

7. ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดจากใบความรู้ เรื่อง “การใช้คำ” ร่วมกันอภิปรายการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องตรงความหมายแล้วช่วยกันยกตัวอย่างคำพ้องเสียงและบอกความหมายของคำ

8. นักเรียนศึกษาข้อความและทำแบบฝึกที่ 1.1 เขียนคำไม่ฟุ่มเฟือย, แบบฝึกที่ 1.2 เขียนคำตรงความหมาย, แบบฝึกที่ 1.3 เขียนคำให้ถูกต้อง ตามคำชี้แจงและตัวอย่าง

9. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. เกม “เรียงใหม่หายสับสน”
2. บัตรคำ บัตรประโยค

3. ใบความรู้ เรื่อง “การเขียนคำ”
4. แบบฝึกที่ 1.1, 1.2, 1.3

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน
แบบฝึกที่ 1.1 เขียนคำไม่พุ่มเพี้ยน คะแนนเต็ม 3 คะแนน
แบบฝึกที่ 1.2 เขียนคำตรงความหมาย คะแนนเต็ม 3 คะแนน
แบบฝึกที่ 1.3 เขียนคำให้ถูกต้อง คะแนนเต็ม 4 คะแนน
3. เครื่องมือวัด
แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน
แบบประเมินทักษะการเขียนคำ

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำ

หลักการเขียนคำ

การสื่อความหมายให้ถูกต้อง จะต้องรู้หลักการใช้คำ ดังนี้

1. เขียนคำไม่ฟุ่มเฟือย คือการรู้จักใช้คำเท่าที่จำเป็น การใช้คำมากแต่มีความหมายเท่าเดิมนั้น เป็นการทำให้ข้อความรุงรัง ควรใช้คำให้กระชับ สื่อความหมายได้มาก เช่น

“คุณแม่จะทำการสอนเลขให้น้อง” (ควรตัดคำว่า *ทำการ*)

“ดิฉันรู้สึกว่ามันเป็นอะไรที่สนุกสนานมาก” (ควรตัดข้อความว่า *มันเป็นอะไรที่*)

2. เขียนคำตรงความหมาย คำในภาษาไทยที่เขียนต่างกัน แต่ความหมายใกล้เคียงกันก็มีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงมีความสับสนและใช้คำไม่ตรงกับความหมาย หรืออีกนัยหนึ่งคือ คำไทยมีจำนวนไม่น้อยที่มีเสียงต้นคำหรือเสียงท้ายคำเหมือนกัน ผู้ใช้ที่ไม่รู้ความหมายที่แท้จริงก็คิดว่ามีความหมายอย่างเดียวกัน จึงนำไปสื่อความหมายไม่ถูกต้อง เช่น มาตรการ - มาตรการม ขัดขึ้น - ขัดขวาง จำกัค - กำจัด วันหน้า - วันหลัง

“หล่อนชอบกินอาหารจุกจิก” (จุกจิก หมายถึง รุ้ รึ เล็ก ๆ น้อย ๆ ละครกัน)

ประโยคนี้ควรใช้ว่า “หล่อนชอบกินอาหารจวบจับ” (จวบจับ หมายถึง อากาศที่กินพร่ำเพรื่อ ทีละเล็กทีละน้อย)

3. เขียนคำให้ถูกต้องตามหลักภาษา การเขียนคำควรเขียนให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา ได้แก่ สะกดคำให้ถูกต้อง เขียนรูปวรรณยุกต์ให้ถูกต้องที่ เรียงลำดับคำในประโยคให้ถูกต้อง เราพบเสมอว่าผู้เขียนมีความเข้าใจความหมายของคำดี แต่เขียนส่งไปนั้นเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่ตรงกับความหมายที่คิดไว้ จึงทำให้ผู้รับสารแปรเจตนาของผู้ส่งสารผิดไป เช่น “สัตว์แพทย์รักษาสัตว์”

“คนซื้อถือสัตว์”

สัตว์ หมายถึง สิ่งที่มีชีวิตซึ่งแตกต่างไปจากพรรณไม้ มีความรู้สึกและเคลื่อนไหวย้ายตัวเองได้

สัตย์ หมายถึง ซื่อตรง, จริง, แท้, แน่นอน, ดี
“เขารคน้ำคั้นไม้และยกแข่งมะม่วงรสดีขึ้นใส่รถ”

รถ หมายถึง เท, ราค

รส หมายถึง สิ่งที่อยู่ได้ด้วยลิ้น

รถ หมายถึง ยานที่มีล้อสำหรับเคลื่อนไป

“เสริชอบกินลำไยมาก”

ลำไย ที่ถูกต้องเขียนว่า ลำไย

“ฉันจะไปเชียงใหม่เวลา 18.00 น. วันที่ 9 ธันวาคม สกนี้”

วันที่ควรเรียงไว้ก่อนเวลา เป็นต้น

แบบฝึกที่ 1.1

เขียนคำไม่ฟุ่มเฟือย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถเขียนคำได้อย่างกะทัดรัด ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย

- ★ คำชี้แจง แกะไขคำที่เป็นตัวเน้นจากข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้ให้ถูกต้องตามหลักการเขียนคำ

ประโยคที่กำหนดให้

“เขามีความดีใจอย่างมากที่ได้ไปเที่ยวสวนสนุกในวันหยุด”
ประโยคที่แก้ไข “เขาดีใจที่ได้ไปเที่ยวสวนสนุกในวันหยุด”

1. ฉันได้ทำความตกลงกับเพื่อนไปป่าเพื่อประโยชน์ที่วัด

2. เด็ก ๆ ต้องมีความพยายามทำงานที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ

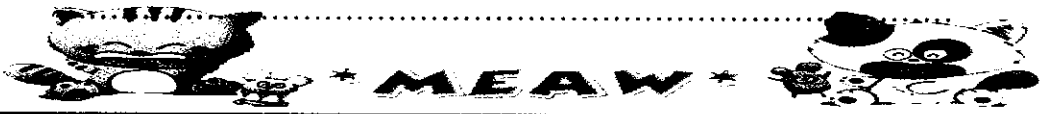
3. คำรวจได้ทำการสอบสวนหาผู้กระทำผิดกฎหมาย

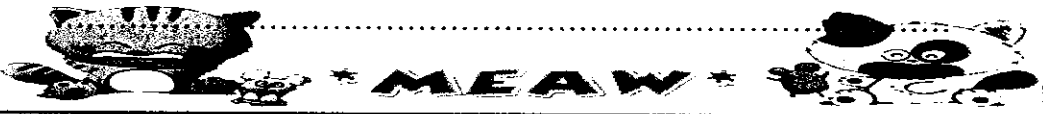
4. คนที่มีสติข้อมไม่มีความหวั่นไหวเมื่อเจออุปสรรค

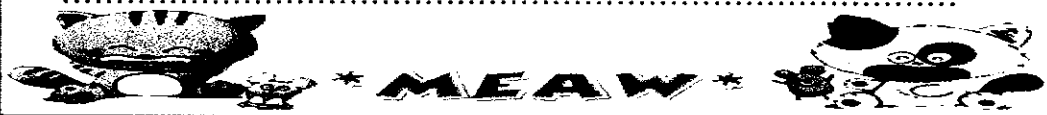
5. ฉันได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในหมู่บ้าน

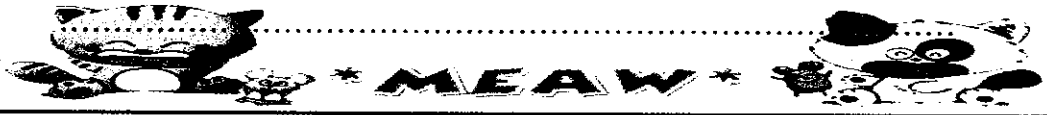
6. เขามีความเสียใจที่สอบไม่ผ่านหลายวิชา

7. แม่ได้ทำการเตรียมอาหารสำหรับตักบาตรพระที่มาบิณฑบาต

8. ชาวบ้านมีความเชื่อในประเพณีขอให้ฝนตก

9. ครูได้ทำการประกาศผลการสอบของนักเรียน

10. ผู้อำนวยการโรงเรียนได้ทำการกล่าวต้อนรับนักเรียนในวันเปิดเทอม

แบบฝึกที่ 1.2
เขียนคำตรงความหมาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถเขียนคำได้ตรงความหมาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างของประโยคให้ถูกต้องตามความหมาย

ตัวอย่าง คำที่กำหนดให้ แข็งแรง เข้มแข็ง

อาหารที่มีประโยชน์ทำให้ร่างกาย แข็งแรง

เขาทำงานหนักอย่าง เข้มแข็ง

1. คำที่กำหนดให้ ตาฝ้า ตาพร่า

ยายอ่านหนังสือไม่ได้เพราะ .....

เขา.....มองเห็นเชือกนี้กว้าง

2. คำที่กำหนดให้ กำจัด จำกัด

พวกเราต้องช่วยกัน.....บุงลาย

เจ้าหน้าที่ป่าไม้.....พื้นที่ไม่ให้คนเข้าไปล่าสัตว์

3. คำที่กำหนดให้ ชี้แจง เปิดเผย

หมอ.....เกี่ยวกับขั้นตอนการรักษาผู้ป่วย

คาร์ณี.....เคล็ดลับในการทำอาหาร

4. คำที่กำหนดให้ เหย่งแผ่ เหย่งแพร่

นักเรียน.....ชื่อเสียงของโรงเรียน

พระภิกษุ.....พระพุทธศาสนา

5. คำที่กำหนดให้ กิดขวาง ชัดขวาง

เขาวางสิ่ง.....ทางเดิน

ตำรวจ.....ไม่ให้คนค้ายาเสพติด

6. คำที่กำหนดให้ เจือปน ปะปน

พื้นดินเต็มไปด้วยสารพิษ.....อยู่

ทุกคนในโลกนี้ล้วนมีทุกข์สุข.....กันไป

7. คำที่กำหนดให้ เกรงใจ เสียใจ

จิตรารู้สึก.....ที่ต้องรบกวนให้เพื่อนไปส่งที่บ้าน

ฉันรู้สึก.....มากช่วยเธอทำงานไม่ได้

8. คำที่กำหนดให้ ธรรมดา ธรรมดา

ฝนตก น้ำท่วม เป็น.....อย่างหนึ่ง

เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็น.....ของคนเรา

9. คำที่กำหนดให้ เร่งรีบ เร่งรัด

นักเรียน.....ทำงานจนเกินไปจึงทำให้งานเกิดความผิดพลาด

โรงงาน.....ให้ส่งสินค้าตามเวลาที่กำหนด

10. คำที่กำหนดให้ ยืดยาว ยืดขาด

เขาอธิบายเหตุผลอย่าง.....จนหมดเวลา

เขามัว.....ไม่รีบทำงานให้เสร็จ

แบบฝึกที่ 1.3
เขียนคำให้ถูกต้อง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้เติมในช่องว่างให้ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหา

ตัวอย่าง ฉันเห็นเขามีความ.....อยู่.....วัน (ทุกข์, ทุก)

ฉันเห็นเขามีความ **ทุกข์** อยู่ **ทุกวัน**

1. พวกเราช่วยกันเค็ด.....พริกก่อนนำไป..... (ตัว, ขั้ว)

2. ลูก.....ทุกคนมี.....ที่จะใช้นั่งสือเล่มนั้น (ศิษย์, สิทธิ)

3. นุชซื้อเชือกมา 10.....เพื่อเอามาทำบ่วง.....แต่นุชกลับทำเชือก
.....มือ (บาด, บาท, บาศ)

4. กีนนี่พระ.....เต็มดวง ช่างน่าอัศ.....ยิ่งนัก (จรรย, จันทร)

5. ....เวลาทำให้เหตุ.....ต่าง ๆ เปลี่ยนไป (การณ์, กาล)

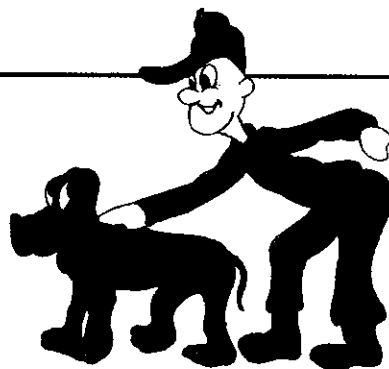
6. ป่าใช้.....เส้นด้วยรัศเครื่อง..... (เส้น, เซ่น)

7. มีคนลืม.....ดักปลาไว้ที่ใต้ต้น..... (ไซ, ไทร)

8. ....ดีที่ฉันไม่ตกว่างานเปือก..... (โชค, โชค)

9. ผู้เชี่ยวชาญ.....เดินทางไปสำรวจบริเวณ.....เมือง (ชาน, ชาญ)

10. คุณยายทำแกง.....ในงาน.....พระเมื่อวานนี้ (บวช, บวด)

แบบประเมินทักษะการเขียนของแบบฝึกทักษะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนคำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมิน รวมคะแนนแล้วต้องผ่านร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				
		1.1เขียนคำไม่ พยางค์	1.2เขียนคำตรง ความหมาย	1.3เขียนคำให้ ถูกต้อง	รวม	เกณฑ์การประเมิน ผ่าน/ไม่ผ่าน
		3	3	4	10	8
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนคำ

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี (2) เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

1. เขียนคำให้เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
2. หลีกเลี่ยงคำที่ให้ความรู้สึกไม่ดี

สาระสำคัญ

ระดับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันมีความสำคัญในการสื่อสาร ต้องรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกันตามฐานะของบุคคลและเหมาะสมกับโอกาส

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถเขียนคำให้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
2. สามารถเลือกคำใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม
3. สามารถแก้ไขคำที่ให้ความรู้สึกที่ไม่ดีได้
4. นำความรู้ในการสื่อสาร ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของมารยาทในการเขียนได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านบัตรคำต่อไปนี้ บรรทม กริ้ว เสวย แล้วช่วยกันบอกว่าใช้พูดกับบุคคลใดและมีความหมายว่าอย่างไร

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มแต่ละกลุ่มแข่งกันจับคู่บัตรคำราชาศัพท์กับบัตร

ความหมาย

3. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ เช่น พระราชทาน หมายถึง ให้, พระบรมราโชวาท หมายถึง สั่งสอน ฯลฯ คำศัพท์ที่ใช้

สำหรับพระภิกษุสงฆ์ เช่น ฉันทน์ หมายถึง กิณ, จำวัด หมายถึง นอน ฯลฯ คำสุภาพ เช่น กิณน้ำ ควรใช้ คឹมน้ำ เป็นต้น และหลีกเลี่ยงคำที่ให้ความรู้สึกไม่ดี

4. แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มระดมสมองศึกษาคำราชาศัพท์ คำศัพท์ที่ใช้สำหรับพระภิกษุสงฆ์ คำสุภาพและคำที่ให้ความรู้สึกไม่ดีจากใบความรู้ เรื่อง “การใช้คำ”

สืบสวน – ใต้สวน, ขัดจีน – ขัดขวาง, เสกสรร – สรรค์สร้าง เป็นต้น

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานผลการศึกษากลุ่มตนเองให้เพื่อน ๆ ฟัง

6. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง คำราชาศัพท์และคำศัพท์ตามที่เรียน และช่วยกันยกตัวอย่าง คำราชาศัพท์และคำศัพท์

7. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 1.4 เขียนคำเหมาะสม, แบบฝึกที่ 1.5 หลีกเลี่ยงคำที่ให้ความรู้สึกที่ไม่ดี

8. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำราชาศัพท์ คำศัพท์ คำสุภาพ
2. แบบฝึกที่ 1.4 – 1.5
3. ใบความรู้ เรื่อง “การเขียนคำ”

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน
แบบฝึกที่ 1.4 เขียนคำเหมาะสม คะแนนเต็ม 5 คะแนน
แบบฝึกที่ 1.5 หลีกเลี่ยงคำที่ให้ความรู้สึกที่ไม่ดี คะแนนเต็ม 5 คะแนน
3. เครื่องมือวัด
แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
แบบประเมินทักษะการเขียนคำ

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำ

การเขียนคำให้เหมาะสม

1. เขียนคำให้เหมาะสมกับโอกาส กาลเทศะ และบุคคล การใช้คำให้เหมาะสมกับโอกาส กาลเทศะ และระดับภาษาหรือบุคคล จะช่วยทำให้การสื่อสารได้ผลดียิ่งขึ้น ภาษาไทยนั้น คำที่มีความหมายอย่างเดียวกันจะมีถ้อยคำเฉพาะใช้ได้เหมาะสมในระดับต่าง ๆ กัน ซึ่งมีวิธีใช้ดังนี้

1.1 คำศัพท์ที่ใช้สำหรับพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์
คำราชาศัพท์ที่พบและใช้ในชีวิตประจำวันจะแบ่งเป็นนามราชาศัพท์ สรรพนามราชาศัพท์และกริยารราชาศัพท์ เช่น

พระเชษฐา	หมายถึง	พี่ชาย
พระนัดดา	หมายถึง	หลาน
เสวย	หมายถึง	กิน
ทรงพระราชนิพนธ์	หมายถึง	แต่งหนังสือ(ใช้กับพระมหากษัตริย์)
ทรงดนตรี	หมายถึง	เล่นดนตรี

ตัวอย่าง “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ เรื่อง นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ”

1.2 คำศัพท์ที่ใช้สำหรับพระภิกษุสงฆ์ เป็นคำราชาศัพท์ที่พระภิกษุใช้สำหรับตนเองและผู้อื่นใช้สำหรับพระภิกษุสงฆ์ด้วย เช่น

คำสามัญ	คำที่ใช้กับพระสงฆ์
กิน	ฉัน
นอน	จำวัด
โกนผม	ปลงผม
ไปส้วม	ไปอาณ
คำสามัญ	คำที่ใช้กับพระสงฆ์
คนรู้จัก	โยม

รับเชิญ	รับนิมนต์
สวมมนต์	ทำวัตร
ไหว้	นมัสการ
อาบน้ำ	สร่งน้ำ
เชิญ	นิมนต์
แจ้งความผิด	ปลงอาบัติ
ถวาย	ประเคน
รับของใส่บาตร	บิณฑบาต

อาตมา ใช้ในโอกาสเรียกตนเองกับบุคคลธรรมดาที่เป็นผู้ใหญ่ หรือมีฐานะ
ตำแหน่งสูง

พระคุณเจ้า ใช้ในโอกาสบุคคลธรรมดาใช้เรียกสมเด็จพระราชาคณะ

ตัวอย่าง “เค้กวัดบอกว่า เจ้าอาวาสกำลังจำวัดอยู่”

1.3 คำศัพท์ที่ใช้สำหรับสุภาพชนหรือคำสุภาพ การใช้ถ้อยคำที่สุภาพ
เหมาะสมกับฐานะและกาลเทศะ เป็นเครื่องช่วยสื่อความหมายให้เข้าใจกันได้ในสังคม
และเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันด้วย เช่น

คำสามัญ	คำสุภาพ
ว้าว	โถ
ควาย	กระบือ
หมา	สุนัข
หมู	สุกร
หีน	ศิลา
จี้	มูล
ผักตบ	ผักสามหาง
ปลาช่อน	ปลาหาง
ผักนึ่ง	ผักทอดยอด

หลีกเลี่ยงคำที่ให้ความรู้สึกไม่ดี

ลักษณะพิเศษของคำไทยอีกประการหนึ่งคือ มีคำที่มีความหมายทำนองคล้ายกันอยู่หลายคำ ความหมายของแต่ละคำก็จะให้ความรู้สึกต่าง ๆ กันไป เช่นบางคำมีความหมายแสดงถึงความนอบน้อม บางคำมีความหมายแสดงถึงความเป็นกันเองบางคำแสดงถึงความเย็บขาด บางคำให้ความรู้สึกแข็งกร้าว และบางคำทำให้เกิดความรู้สึกทำนองข่มขู่หรือเหยียดหยาม ผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้จักหลีกเลี่ยงการใช้คำที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ให้มากที่สุดเช่น

ให้ความรู้สึกที่ไม่ดี	เด็กคนนี้เป็นเด็กปัญญาทึบ
ให้ความรู้สึกที่ดีขึ้น	เด็กคนนี้เป็นเด็กเรียนช้า

คำอื่น ๆ ก็ควรเปลี่ยนเพื่อลดความรู้สึกรุนแรง เช่น

คนแก่	เปลี่ยนเป็น	ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ผู้มีอายุ
เลว	เปลี่ยนเป็น	ยังไม่ดี ไม่สู้ดี
บ้านนอก	เปลี่ยนเป็น	ต่างจังหวัด ชนบท
ใช้ไม่ได้	เปลี่ยนเป็น	ยังมีสิ่งที่จะต้องแก้ไข

หรืออาจใช้คำว่า “ไม่” เติมหน้าคำที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น

จี๋เกียด	เปลี่ยนเป็น	ไม่ขยัน
เลว	เปลี่ยนเป็น	ไม่ดี
สกปรก	เปลี่ยนเป็น	ไม่สะอาด
โง่	เปลี่ยนเป็น	ไม่ฉลาด

แบบฝึกที่ 1.4
เขียนคำเหมาะสม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถเลือกใช้คำได้ถูกต้องเหมาะสม

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนแก้ไขคำที่เป็นตัวเน้นให้ถูกต้องเหมาะสม

ตัวอย่าง “ขอเชิญร่วมทำบุญบริจาคเงินช่วยเหลือพระสงฆ์ที่ป่วย”

แก้เป็น “ขอเชิญร่วมทำบุญบริจาคเงินช่วยเหลือพระสงฆ์ที่อาพาธ”

1. ผู้จัดการ เชิญ พระสงฆ์มางานทำบุญปีใหม่ของบริษัท

แก้เป็น .....

2. หลวงพ่อปัญญานันทภิกขุ ตาย เสียแล้ว

แก้เป็น .....

3. ประชาชนมา เฝ้าทูลละอองพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสิ้นหลาม

แก้เป็น .....

4. เจ้าอาวาสกำลัง สวดมนต์ อยู่ในกุฏิ

แก้เป็น .....

5. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกิด ที่ประเทศอเมริกา

แก้เป็น .....

คำชี้แจง ตอนที่ 2 ให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

ตัวอย่าง

มรณภาพ

หมายถึง

ตาย

คำศัพท์

ความหมาย

1. นมัสการ

.....

2. สรงน้ำ

.....

3. บรรพชา

.....

4. ทำวัตร

.....

5. ถวาย

.....

6. ภัตตาหาร

.....

7. ลาสิกขา

.....

8. จำพรรษา

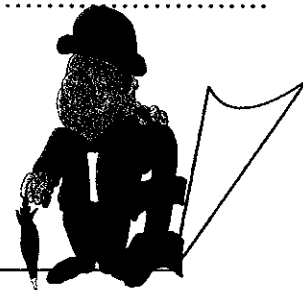
.....

9. อาพาธ

.....

10. นิมนต์

.....

คำชี้แจง ตอนที่ 3 ให้นักเรียนหาคำที่ควรใช้จากคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ตัวอย่าง   กินน้ำ   ควรใช้   ดื่มน้ำ

	คำที่กำหนด	คำที่ควรใช้
1.	ไอนั้น	.....
2.	กู	.....
3.	มึง	.....
4.	หมา	.....
5.	ดิน	.....
6.	กิน	.....
7.	รู้	.....
8.	หัว	.....
9.	โกหก	.....
10.	ชี้	.....

แบบฝึกที่ 1.5
หลีกเลี่ยงคำที่ให้ความรู้สึกที่ไม่ดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนแก้ไขคำที่สามารถหลีกเลี่ยงความรู้สึกที่ไม่ดี

คำชี้แจง นักเรียนแก้ไขคำที่เป็นตัวเน้นให้ใช้คำที่ให้ความรู้สึกที่ดี
จากประโยคต่อไปนี้

ประโยคที่กำหนดให้

“เขาเป็นเด็ก**ปัญญาทึบ**”

ประโยคที่แก้ไขแล้ว

“เขาเป็นเด็ก**เรียนช้า**”

1. ประโยคที่กำหนดให้	งานที่คุณเอามาส่ง ใช้ไม่ได้เลย
ประโยคที่แก้ไขแล้ว	.....
2. ประโยคที่กำหนดให้	เขาเป็นคนมาจาก บ้านนอก
ประโยคที่แก้ไขแล้ว	.....
3. ประโยคที่กำหนดให้	คนที่โง่ จะต้องตั้งใจเรียนให้มากขึ้น
ประโยคที่แก้ไขแล้ว	.....
4. ประโยคที่กำหนดให้	เขาเป็น คนเลว ชอบเอาเปรียบคนอื่น
ประโยคที่แก้ไขแล้ว	.....
5. ประโยคที่กำหนดให้	ลูกหลานไปรดน้ำอวยพรและมอบของขวัญให้ คนแก่
ประโยคที่แก้ไขแล้ว	.....

แบบประเมินทักษะการเขียนของแบบฝึกทักษะ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนคำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมิน รวมคะแนนแล้วต้องผ่านร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน			
		1.4 เขียนคำ เหมาะสม	1.5 หลีกเลี่ยงคำที่ ให้ความรู้สึกไม่ดี	รวม	เกณฑ์การ ประเมิน ผ่าน/ ไม่ผ่าน
		5	5	10	8
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนประโยค

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี (2) เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

1. ส่วนประกอบของประโยค
2. ประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร

สาระสำคัญ

ประโยคที่ใช้ในการสื่อสารมีหลายชนิด การเขียนประโยคให้ตรงตามความต้องการของผู้เขียน จะทำให้สื่อสารได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจำแนกส่วนประกอบของประโยคได้
2. สามารถบอกชนิดของประโยคได้
3. สามารถแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ได้
4. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของมารยาทในการเขียนได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนอ่านเพลง “ใครทำอะไรที่ไหน” แล้วร้องตามครูทีละวรรคและร้องพร้อมกันทำท่าประกอบจังหวะ แล้วสนทนาเกี่ยวกับคำในบทเพลงและช่วยกันแต่งประโยคจากคำในบทเพลง
2. นักเรียนเล่นเกม “ประโยคของใคร” โดยให้นักเรียนมารับแถบประโยคที่มีคำเขียนไว้ที่มุมแถบประโยค แล้วคว้าไว้ให้นักเรียนเลือกหยิบแถบประโยคนละแผ่น ได้คำใดให้นำคำนั้นมาแต่งประโยค พร้อมเขียนชื่อผู้เขียนไว้ข้างล่าง
3. นำแถบประโยคมาตละกัน แล้วแจกให้นักเรียนคนละประโยค ชูและอ่านให้เพื่อนฟังทีละคน หากประโยคใดไม่ถูกต้องสมบูรณ์ให้เพื่อนช่วยแนะนำแก้ไขและครูคอยให้คำปรึกษา

4. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มสังเกตประโยคจากแถบประโยคที่ครูนำมาให้นักเรียนอ่าน เช่น ปลาตัวใหญ่ตาย, แมวสีดำจับหนูตัวอ้วนในครัว, นักเรียนชั้น ป.2 เล่นฟุตบอลอย่างสนุกสนานในสนาม, นกกระจอกเกาะกิ่งมะม่วงหน้าบ้าน

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองจำแนกส่วนประกอบของประโยค ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ประธาน ส่วนขยายประธาน
- 2) ภาคแสดง กริยา กรรม ขยายกรรม ขยายกริยา

6. ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดจากใบความรู้ เรื่อง การใช้ประโยค ร่วมกันอภิปรายถึงส่วนประกอบของประโยค และชนิดของประโยค

7. ครูนำบัตรตัวอย่างประโยคให้นักเรียนดู นักเรียนร่วมสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับความแตกต่างของประโยคแต่ละประโยคว่า แตกต่างกันอย่างไรและวิเคราะห์จุดเด่นของประโยคแต่ละชนิด เช่น ประโยคที่ 1 “พ่อและแม่พาฉันไปเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี”

ประโยคนี้มีลักษณะเป็นประโยคชนิดใด (เป็นประโยคบอกเล่า)

ประโยคที่ 2 “ฉันไม่ได้มาที่นี่นานแล้ว”

ประโยคนี้มีลักษณะเป็นประโยคชนิดใด (เป็นประโยคปฏิเสธ)

ประโยคที่ 3 “เธอจะไปเที่ยวกับฉันไหม”

ประโยคนี้มีลักษณะเป็นประโยคชนิดใด (เป็นประโยคคำถาม)

ประโยคที่ 4 “อย่าหยอกล้อกันในขณะที่ครูสอน”

ประโยคนี้มีลักษณะเป็นประโยคชนิดใด (เป็นประโยคคำสั่ง)

ประโยคที่ 5 “กรุณาถอดรองเท้า”

ประโยคนี้มีลักษณะเป็นประโยคชนิดใด (เป็นประโยคขอร้อง)

8. จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละคน คัดเลือกคำศัพท์จากบทเรียนหนังสือภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดพื้นฐานภาษาจำนวน 1 คำ นำมาแต่งประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม และประโยคปฏิเสธ

9. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 2.1 แยกส่วนประกอบของประโยค, แบบฝึกที่ 2.2 ประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร

10. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. แผนภูมิเพลง “ใครทำอะไรที่ไหน”
2. เกม “ประโยคของใคร”
3. แถบประโยค
4. บัตรคำ
5. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนประโยค
6. แบบฝึกที่ 2.1, 2.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน
 แบบฝึกที่ 2.1 แยกส่วนประกอบของประโยค คะแนนเต็ม 5 คะแนน
 แบบฝึกที่ 2.2 ประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร คะแนนเต็ม 5 คะแนน
3. เครื่องมือวัด
 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
 แบบประเมินทักษะการเขียนประโยค

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนประโยค

ความหมายของประโยค

ประโยค หมายถึง การนำคำมาเรียงด้วยกันเป็นข้อความที่มีใจความสมบูรณ์ใช้ในการสื่อสาร บอกให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน และอย่างไร ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนของภาคประธาน และภาคแสดง

1. ภาคประธาน ประธานเป็นผู้แสดงกิริยา ส่วนมากเป็นคำนามและสรรพนาม เช่น
  - นักเรียนกำลังอ่านหนังสือ
  - เขาชอบเล่นฟุตบอล
  - ช้างตัวใหญ่เดินมา
2. ภาคแสดง เป็นคำที่แสดงกิริยาอาการของประธาน แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ
  - 2.1 คำกริยาที่ไม่ต้องการกรรม เช่น
    - ม้าวิ่ง
    - นกบิน
    - ฟ้าร้อง
  - 2.2 คำกริยาต้องการกรรม เช่น
    - ชาวนานเกี่ยวข้าว
    - นักเรียนอ่านหนังสือ
    - น้องกินขนม

การเรียงคำในประโยค

ประโยคต่าง ๆ มีการเรียงคำ ดังนี้

ประธาน + กริยา   →   เช่น   ม้าวิ่ง   นกบิน

ประธาน + กริยา + กรรม   →   เช่น   เขาเล่นฟุตบอล

ประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร

ประโยค แบ่งตามเจตนาของผู้ส่งสารจะสามารถแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่

1. ประโยคบอกเล่า
2. ประโยคปฏิเสธ
3. ประโยคคำถาม
4. ประโยคคำสั่ง ขอร้องหรือชักชวน

1. **ประโยคบอกเล่า** คือ ประโยคที่ผู้ส่งสารต้องการบอกกล่าว หรือแจ้งเรื่องราวให้ทราบ ว่าทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

- ตัวอย่าง - คุณแดงเป็นคนดี แต่เขาชอบเชื่อคนง่าย
- กับข้าวทำเสร็จแล้ว วางอยู่บน โต๊ะกินข้าว
  - เมื่อวาน ไปเที่ยวที่ภูเก็ต
  - สีแดง เป็นสีที่มีพลัง

2. **ประโยคปฏิเสธ** คือ ประโยคที่มีเนื้อความกล่าวถึงการปฏิเสธ ไม่ยอมรับบางสิ่ง บางอย่าง โดยมักจะประกอบด้วยคำเหล่านี้ คือ ไม่ ไม่ได้ มิใช่ ไม่น่าเป็นไปได้ ผิดแล้ว

- ตัวอย่าง - คุณแดงไม่ได้ไปหาคุณแม่เมื่อคืนนี้
- กะละมังไม่ได้วางอยู่บน โต๊ะ เหมือนที่เธอบอก
  - สุนัขไม่ชอบแมว - เขาไม่ได้ส่งข้าวมาอีกเลย

3. **ประโยคคำถาม** คือ ประโยคที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำถาม ที่ต้องการให้ผู้ฟังตอบคำถาม โดยมากจะประกอบด้วยคำว่า ใช่มั้ย หรือไม่ ทำไม เมื่อไร อย่างไร

- ตัวอย่าง - เธอช่วยไปส่งฉันที่บ้านได้ไหม - เมื่อวานเธอไปกับใคร
- ทำไมมาช้าขนาดนี้ - เจ้านายของเธออยู่ที่ห้องไหน
  - อะไรทำให้เธอคิดอย่างนั้น

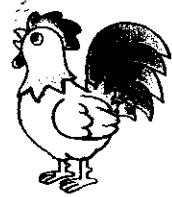
4. **ประโยคคำสั่ง ขอร้อง ชักชวน** คือ ประโยคที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสั่งคำสั่ง ขอร้อง หรือบังคับ ให้ผู้ฟังต้องทำบางอย่างที่ผู้พูดบอก

- ตัวอย่าง - เธอต้องไปดูหนังกับเราวันนี้
- พรุ่งนี้ไม่ต้องมาเรียน
  - ห้ามส่งเสียงดัง
  - อย่าเดินลัดสนาม
  - ไปรคอย่าส่งเสียงดัง (ขอร้อง)
  - กรุณาเดินเบา ๆ (ขอร้อง)
  - ขอเชิญร่วมงานทอดผ้าป่ามหาจุฬาลงกรณ (ชักชวน)

แบบฝึกที่ 2.1

แยกส่วนประกอบของประโยค

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถจำแนกส่วนประกอบของประโยคได้ถูกต้อง
คำชี้แจง นักเรียนแยกส่วนของประโยคต่อไปนี้เขียนลงในช่องให้ถูกต้อง

1. ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปเอเชีย	2. ปู่เล่านิทานเก่งมาก
3. เด็กตัวเล็กๆ กินข้าวอย่างเอร็ดอร่อย	4. นายช่างชาวเยอรมันเจาะอุโมงค์ภูเขา
5. ชาวบ้านเกี่ยวข้าวในท้องนา	6. มนุษย์ต้องฟังธรรมชาติ
7. เราควรรักษาวัฒนธรรมของชาติ	8. บ้านของหนูอยู่ใกล้ตลาด
9. เขามีเงินเดือนไม่มากนัก	10. พวกเรายืนอยู่ใกล้อาคารโลกศึกษา

บรรพ์

ข้อ	ภาคประธาน		ภาคแสดง			
	ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	ขยายกริยา	กรรม	ขยายกรรม
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

แบบฝึกที่ 2.2
ประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถนำคำที่กำหนดให้มาเขียนประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคขอร้อง และประโยคคำสั่งได้

คำชี้แจง นักเรียนแต่งประโยคนิคิดต่าง ๆ จากคำที่กำหนดให้

ผลไม้เมืองไทย

ประโยคบอกเล่า.....

เก็บหอมรอมริบ

ประโยคปฏิเสธ.....

ทันสมัย

ประโยคคำถาม.....

ตรวจตรา

ประโยคขอร้อง.....

สัตว์

ประโยคคำสั่ง.....

อุปกรณ์การเรียน

ประโยชน์บอกเล่า.....

สถานที่ท่องเที่ยว

ประโยชน์ปฏิเสธ.....

เทคโนโลยี

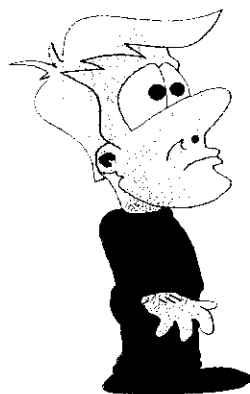
ประโยชน์คำถาม.....

อาหาร

ประโยชน์ขอเรื่อง.....

สนามฟุตบอล

ประโยชน์คำสั่ง.....

ทำได้ใหม่เด็กๆ

แบบประเมินทักษะการเขียนของแบบฝึกทักษะ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนประโยค แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมิน รวมคะแนนแล้วต้องผ่านร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่.	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน			
		2.1.แยกส่วนของประโยค	2.2.ประโยคใน การสื่อสาร	รวม	เกณฑ์การ ประเมิน ผ่าน/ไม่ผ่าน
		5	5	10	8
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนประโยค

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดชั้นปี (2) เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

1. การขยายส่วนของประโยค
2. การเขียนประโยคจากภาพ
3. การเชื่อมคำในประโยค

สาระสำคัญ

การเขียนประโยคสื่อสารต้องมีการเรียบเรียงถ้อยคำให้ชัดเจน กะทัดรัด สละสลวยโดยการใช้คำเชื่อมระหว่างประโยค ตลอดจนการนำคำหรือกลุ่มมาขยายส่วนต่างๆของประโยค เป็นข้อความเกี่ยวกับภาพหรือสิ่งที่พบเห็นอย่างหลากหลาย จะช่วยพัฒนาความคิดในการเขียน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถ นำข้อความส่วนขยายมาวางในประโยค ได้อย่างเหมาะสม
2. สามารถแต่งประโยคจากภาพที่กำหนดให้ได้
3. สามารถเขียนคำเชื่อมในประโยคได้ถูกต้อง
4. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของมารยาทในการเขียนได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนเกี่ยวกับส่วนประกอบของประโยค ซึ่งประกอบด้วยภาคประธาน และภาคแสดงโดยนำแถบประโยคมาให้นักเรียนอ่านและสนทนาอภิปรายจำแนกส่วนประกอบของประโยค เช่น **สิง กินกล้วยอยู่ในสวนสัตว์**

ภาคประธาน - ลิง

ภาคแสดง กริยา - กิน กรรม - กลัวย ขยายกริยา - อยู่ในสวนสัตว์

พอดูโทรทัศน์รายการข่าวเหตุการณ์ทุกวัน

ภาคประธาน - พ่อ

ภาคแสดง กริยา - ดู กรรม - โทรทัศน์ ขยายกรรม - รายการข่าวเหตุการณ์

ขยายกริยา - ทุกวัน ฯลฯ

2. ครูให้ความรู้นักเรียนเกี่ยวกับการขยายส่วนของประโยค เพื่อให้ประโยคชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวอย่างการขยายส่วนในภาคประธาน เช่น **นกหลายชนิดบินไปหาที่อยู่ใหม่,**

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำลังทำความสะอาดห้องเรียน

ตัวอย่างการขยายส่วนในภาคแสดง เช่น **นักเรียนเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด, ฉันวิ่งออกกำลังกายทุกวันในตอนเย็น**

3. นักเรียนศึกษารายละเอียดจากใบความรู้เรื่อง การขยายส่วนของประโยคและร่วมกันอภิปรายถึงการนำข้อความส่วนขยายมาวางในประโยคให้เหมาะสม

4. ครูนำภาพต่าง ๆ เช่น คน สัตว์ ต้นไม้ สถานที่ต่าง ๆ ฯลฯ มาให้นักเรียนดูแล้วให้เลือกตามความสนใจคนละ 1 ภาพ ให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับภาพที่เลือกไปให้ได้มากที่สุด

5. นำภาพและข้อความที่นักเรียนเขียนมาคนละกัน แล้วแจกให้นักเรียนคนละประโยค ๑ และอ่านให้เพื่อนฟังทีละคน หากประโยคใดไม่ถูกต้องสมบูรณ์ให้เพื่อนช่วยแนะนำแก้ไข

6. ครูนำแถบประโยคตัวอย่าง 2 ประโยคมาให้นักเรียนอ่านและอภิปรายใจความสำคัญของประโยค เช่น **แม่ไปตลาดซื้อกับข้าว, พี่ไปตลาดซื้อกับข้าว**

7. ให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่า

- ทั้ง 2 ประโยคมีลักษณะที่เหมือนกันอย่างไร
- จะนำประโยค 2 ประโยคมารวมกันเป็นประโยคเดียวกันได้อย่างไร
- มีคำใดบ้างมาเพิ่มในประโยค และคำใดบ้างที่ตัดออกจากประโยค โดยมีความหมาย

ของประโยคคงเดิม

8. ครูแจกใบความรู้เรื่อง การเชื่อมคำในประโยค ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดและร่วมอภิปรายถึงการนำประโยคหลาย ๆ ประโยคมารเรียงให้เป็นประโยคเดียว

9. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 2.3 การวางส่วนขยายของประโยค, แบบฝึกที่ 2.4 การเขียนประโยคจากภาพ, แบบฝึกที่ 2.5 การเชื่อมคำในประโยค

10. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพต่าง ๆ เช่น คน สัตว์ สิ่งของ ต้นไม้ สถานที่ต่าง ๆ ฯลฯ
2. แถบประโยค
3. ใบความรู้ เรื่อง การเชื่อมคำในประโยค
4. แบบฝึกที่ 2.3, 2.4, 2.5

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน
  - แบบฝึกที่ 2.3 การวางส่วนขยายของประโยค คะแนนเต็ม 3 คะแนน
  - แบบฝึกที่ 2.4 การเขียนประโยคจากภาพ คะแนนเต็ม 3 คะแนน
  - แบบฝึกที่ 2.5 การเชื่อมคำในประโยค คะแนนเต็ม 4 คะแนน
3. เครื่องมือวัด
  - แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
  - แบบประเมินทักษะการเขียนประโยค

ใบความรู้

เรื่อง การขยายส่วนของประโยค

การขยายส่วนของประโยค

โดยทั่วไปแล้วประโยคที่ใช้สื่อสารกัน จะมีคำขยายส่วนต่าง ๆ ของประโยคเพิ่มขึ้น เพื่อขยายความให้ชัดเจนขึ้น คำขยายนั้นขยายได้ทั้งประธาน กริยา และกรรม ดังนี้

1. เด็กน้อยกินข้าว
2. แมว สีเทาไล่จับหนูอยู่ในครัว
3. นกกระจอกทำรังบนต้นไม้
4. ก๊องเดินไปโรงเรียนแต่เช้า

ข้อ	ภาคประธาน		ภาคแสดง			
	ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	ขยายกริยา	กรรม	ขยายกรรม
1	เด็ก	น้อย	กิน	-	ข้าว	-
2	แมว	สีเทา	ไล่จับ		หนู	อยู่ในครัว
3	นก	กระจอก	ทำ		รัง	บนต้นไม้
4	ก๊อง	-	เดินไป	แต่เช้า	โรงเรียน	

ประโยคประกอบด้วยคำที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยค ดังนี้

- คำที่เป็นประธาน
- คำที่เป็นกริยา
- คำที่เป็นกรรม
- คำที่เป็นคำขยาย มักวางอยู่ชิดคำที่ต้องการขยาย

ใบความรู้ เรื่อง การเชื่อมคำในประโยค

คำสันธาน คือ คำที่ทำหน้าที่เชื่อมคำกับคำ ประโยคกับประโยค ข้อความกับข้อความ เพื่อแสดงความคล้ายตาม ความขัดแย้งเหตุผล หรือเชื่อมความให้สละสลวย

หน้าที่ของคำสันธาน

1. เชื่อมคำกับคำ

- ผักกาดและหัวหอมเป็นพืชสวนครัว
- เธอชอบตีแคงหรือตีส้ม

2. เชื่อมข้อความกับข้อความ

- การส่งเสียงดังในห้องสมุดเป็นการกระทำที่ไม่ดีรับกวนผู้อื่นเพราะฉะนั้นจึงต้องมีกฎหมายห้ามส่งเสียงดังติดประกาศไว้
- คนเราต้องการอาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรคด้วยเหตุนี้เราจึงจำเป็นต้องประกอบอาชีพเพื่อให้ได้เงินมาซื้อสิ่งจำเป็นเหล่านี้

3. เชื่อมประโยคกับประโยค

- พี่เป็นคนขยันแต่น้องเกียจคร้านมาก
- เราหวังแทนแผ่นดินไทยอันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของเรา

4. เชื่อมความให้สละสลวย

- คนเราก็ต้องมีผิดพลาดกันบ้างเป็นธรรมดา
- ฉันก็เป็นคนจริงคนหนึ่งเหมือนกัน

ชนิดของคำสันธาน

1. เชื่อมใจความที่คล้ายตามกัน ได้แก่คำว่า กับ , และ , ทั้ง...และ , ทั้ง...ก็ , ครั้น...
จึง , พอ...ก็ ฯลฯ
  - ภราครและเทมมีเป็นนักกีฬาที่มีความสามารถ
  - พอพระอาทิตย์ลับขอบฟ้าฝูงนกก็บินกลับรัง
  - ภาพยนตร์เรื่องนี้ทั้งผู้กำกับและนักแสดงได้รับคำตอบแทนสูง
2. เชื่อมใจความที่เป็นเหตุเป็นผลกัน ได้แก่คำว่า จึง , ครั้น...จึง , พอ...ก็ ฯลฯ
  - พอเขากล่าวปาฐกถาทุกคนก็ตั้งใจฟัง
  - ป่าไม้หมดไปโลกจึงเกิดความแห้งแล้ง
  - เขาพูดภาษาอังกฤษได้คล่อง เนื่องจากฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ
3. เชื่อมใจความที่ขัดแย้งกัน ได้แก่คำว่า แต่ , ถึง...ก็ , กว่า...ก็ , แต่ทว่า , แม้...ก็ ฯลฯ
  - สังคมมุ่งพัฒนาด้านวัตถุแต่ด้านจิตใจขาดการสนใจ
  - ถึงฉันจะลำบาก ฉันก็ไม่ยอมทำชั่วเป็นอันขาด
  - แม้เขาจะมีร่างกายไม่แข็งแรง เขาก็มีจิตใจแข็งแรง
4. เชื่อมใจความที่ให้เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า หรือ , หรือ...ก็ ,
ไม่เช่นนั้น , มิฉะนั้นก็ , ไม่...ก็ ฯลฯ
  - โรงเรียนในเมืองหรือในชนบทต้องการอาจารย์ผู้มีความรู้
  - ง่วงก็นอนเสียหรือไม่ก็ลุกขึ้นไปล้างหน้า
  - ไม่ว่าจะเสาร์ก็วันอาทิตย์เงินจะมาบ้านเรา

ข้อสังเกต

1. คำสันธานบางคำใช้เข้าคู่กัน เช่น ไม่...ก็ , กว่า...ก็ , เพราะ...จึง , ถึง...ก็ , แม้...ก็ เป็นต้น

2. คำสันธานอาจอยู่ในตำแหน่งต่างๆในประโยคก็ได้ เช่น

- อยู่ระหว่างคำ : อีฟชอบสีม่วงและสีขาว
- อยู่หลังคำ : คนที่ดี สัตว์ที่ดี รักชีวิตด้วยกันทั้งนั้น
- อยู่คร่อมคำ : ถึงเป็นเพื่อนก็อย่าวางใจ
- อยู่ระหว่างประโยค : คุณจะคิมน้ำส้มหรือคิมนม
- อยู่หลังประโยค : เราจะทำบุญก็ตาม บาปก็ตาม ควรคิดถึงผลกรรม
- อยู่คร่อมประโยค : แม้เต้จะกินมากแต่เต้ก็ไม่อ้วน

3. ประโยคที่มีคำสันธานนั้นจะแยกออกเป็นประโยคย่อยได้ตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไป

4. คำบางคำเป็นได้ทั้งคำสันธานและคำบุพบท เช่น คำว่า “เมื่อ” ให้พิจารณาว่าถ้าสามารถแยกเป็น 2 ประโยคได้ก็เป็นคำสันธาน เช่น “เมื่อ 16 นาฬิกา อาร์ทได้ออกจากโรงเรียนไปแล้ว” (เป็นคำบุพบท) “เมื่อเราได้ยินเสียงระฆัง หมวยได้ออกจากโรงเรียนไปแล้ว” (เป็นคำสันธาน) เป็นต้น

5. คำว่า “ให้” เมื่อนำมาใช้เชื่อมประโยคก็จัดเป็นคำสันธาน เช่น “เขาทำท่าตลกให้เด็กหยุดร้องไห้” เป็นต้น

6. คำว่า “ว่า” เมื่อนำมาใช้เชื่อมระหว่างประโยคก็จัดเป็นคำสันธาน เช่น “หนังสือพิมพ์ลงข่าวว่ามีการกวาดล้างพวกมิถิลลาซีฟครั้งใหญ่” เป็นต้น

7. คำประพันธ์สรรพนามหรือคำสรรพนามเชื่อมประโยค คือ คำว่า “ผู้ที่ ซึ่ง อัน” จัดเป็นคำสันธานด้วย

- สตรีผู้มีความงามย่อมเป็นที่สนใจของคนทั่วไป
- คนที่กำลังเล่นกีฬานั้นเป็นพี่ชายของวิ
- ฝ่ายอยู่ในตลาดซึ่งมีคนพลุกพล่าน

แบบฝึกที่ 2.3

การวางส่วนขยายของประโยค

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถนำคำหรือกลุ่มคำมาขยายความในประโยคได้ถูกต้อง

คำชี้แจง ตอนที่ 1 นักเรียนเขียนส่วนขยายของประโยคต่อไปนี้

ตัวอย่าง	โต๊ะสี่เหลี่ยมตัวนั้นแข็งแรง
ส่วนขยาย	สี่เหลี่ยมตัวนั้น

1. เด็กๆหลายคนพัดหลงกับพ่อแม่

ส่วนขยาย.....

2. ปลาฉลามสามารถแพร่พันธุ์ได้รวดเร็วที่น่าอัศจรรย์

ส่วนขยาย.....

3. นำเป็นสิ่งจำเป็นแก่มนุษย์มาก

ส่วนขยาย.....

4. หอยสวย ๆ ต่างสีสรรเรียงรายอยู่ตามชายหาด

ส่วนขยาย.....

5. ปลาในหนองน้ำใหญ่จวนจะตายหมด

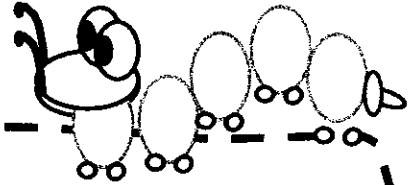
ส่วนขยาย.....

คำชี้แจง

ตอนที่ 2 นักเรียนนำคำหรือกลุ่มคำมาเขียนส่วนขยายประโยค

ให้มีความสมบูรณ์

ตัวอย่าง ขยายส่วนในภาคประธาน

“กระรอกกินผลไม้” - “กระรอกตัวเล็กกินผลไม้”

ขยายส่วนในภาคแสดง

“แก้วดูโทรทัศน์” - “แก้วดูโทรทัศน์อนดิก”

1. ขยายในภาคประธาน

เรือแล่นในทะเล - .....

2. ขยายในภาคประธาน

นักเรียนเล่นดนตรี - .....

3. ขยายในภาคประธาน

ผลไม้อยู่ในตะกร้า - .....

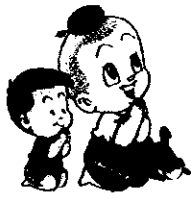
4. ขยายในภาคแสดง

ฉันเห็นงู - .....

5. ขยายในภาคแสดง

แก้วอ่านหนังสือ - .....

แบบฝึกที่ 2.4

เขียนประโยคจากภาพ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

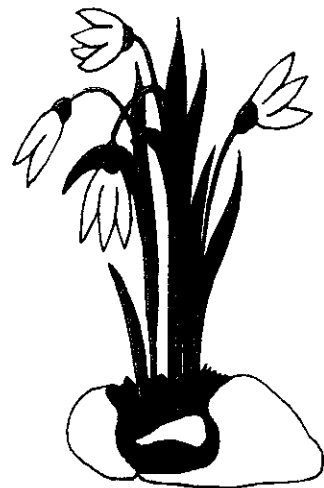
นักเรียนสามารถแต่งประโยคที่มีความชัดเจน กะทัดรัดและสละสลวยจากภาพที่กำหนดให้ได้

คำชี้แจง นักเรียนศึกษาภาพต่อไปนี้แล้วเขียนประโยคมาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง

1. คุณยายกับฉันตื่นนอนแต่เช้า
2. ฉันช่วยคุณยายทำอาหาร
3. ฉันและคุณยายร่วมกันทำบุญตักบาตร
4. คุณยายสอนให้ฉันตักบาตร
5. ฉันตักบาตรพระด้วยข้าวและขนม
6. มีพระหนึ่งรูปมาบิณฑบาต
7. เด็กวัดหนึ่งคนเดินมากับพระ
8. ฉันทำบุญตักบาตรทุกเช้า
9. ฉันมีความสุขที่ได้ทำบุญ
10. ฉันเก็บถาดไปล้างทำความสะอาด

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....

ง่ายแบบนี้ หนูก็ทำได้

แบบฝึกที่ 2.5

การเชื่อมคำในประโยค

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถใช้คำเชื่อมในประโยคได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถแต่งประโยคโดยมีคำเชื่อมในประโยคได้ถูกต้อง

คำชี้แจง ตอนที่ นักเรียนใช้คำที่กำหนดให้เชื่อมประโยคให้ได้ใจความที่ถูกต้อง
คำที่กำหนดให้ เพราะ จึง แต่ และ หรือ เพราะ.....ว่า
ถึงแม้ว่า.....ก็ ขณะที่

พ่อและแม่ไปทำบุญที่วัดในวันเข้าพรรษา

1. ....เขาอ้วน เขา.....ชอบวิ่งเล่นกับเพื่อน
2. ....เขาอนงค์ เขา.....ตื่นสาย
3. เขามาโรงเรียนสาย.....ฝนตกน้ำท่วม
4. พ่อจะอ่านหนังสือพิมพ์.....จะดูโทรทัศน์
5. ร้านนี้ขายของสวยทั้งนั้น.....ไม่มีคนซื้อ
6. พี่.....น้องช่วยกันทำความสะอาดบ้าน
7. เขาไม่ทำการบ้าน.....ถูกรูทำโทษ
8. เขาริบแต่งตัวแต่เช้า.....ไม่ไปโรงเรียน
9. ....เขาฟังครูอธิบายเขาจดบันทึกไปด้วย
10. ....เขารู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด เขา.....มีเงินฝากธนาคาร

คำชี้แจง

ตอนที่ 2 นักเรียนแต่งประโยค โดยมีคำเชื่อมตามที่กำหนด

ตัวอย่าง

เขาเดินตากฝน จึง เป็นหวัด

1. และ

.....

2. แต่

.....

3. จึง

.....

4. หรือ

.....

5. เพราะฉะนั้น

.....

ไชโย! เสร็จแล้วไม่ยากเลย

แบบประเมินทักษะการเขียนของแบบฝึกทักษะ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนประโยค แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมิน รวมคะแนนแล้วต้องผ่านร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				
		2.3 การวางส่วนขยาย ของประโยค	2.4 การเขียนประโยค จากภาพ	2.5 การเชื่อมคำใน ประโยค	รวม	เกณฑ์การประเมิน ผ่าน/ไม่ผ่าน
		3	3	4	10	8
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเขียนคำคม คำขวัญ

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดชั้นปี (2) เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

การเขียนคำคม คำขวัญ

สาระสำคัญ

การเขียนคำคม คำขวัญ เป็นคำกล่าวเชิญชวน ชักจูงใจให้คล้อยตามโดยใช้ภาษาในการชักจูง รู้จักเลือกคำมาใช้ในการเขียนเป็นคำคม คำขวัญได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถเขียนคำคม คำขวัญ เพื่อเชิญชวนให้ปฏิบัติตามอย่างมีเหตุผลได้
2. สามารถวาดภาพระบายสีที่สื่อความหมายสอดคล้องกับคำคมและคำขวัญได้
3. นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลินและรักในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำแถบประโยคคำคมมาให้นักเรียนอ่าน เช่น
“ความดีงาม ไม่มีในคนพาล”
“ซื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน”
“กลัวให้ถูกทำ กล้าให้ถูกที่ ดีให้ถูกทาง”
“โกรธคนอื่นเหมือนจุดไฟเผาตัวเอง”
2. ครูสนทนาถึงความหมายของคำคม และเขียนคำคม
3. จากนั้นครูนำแถบประโยคคำขวัญ มาให้นักเรียนอ่านและอธิบายความหมายของคำขวัญ หมายถึง ถ้อยคำที่แต่งขึ้นเพื่อใช้เตือนใจ เพื่อโน้มน้าวใจ หรือเพื่อเป็นมงคลแก่ชีวิต เช่น
“สืบสานวัฒนธรรมไทย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม”
“รักลูกหลานอย่าผลาญป่า” “ยาเสพติด ริเริ่มเพียงนิด จะติดจนตาย”

“เที่ยวแผ่นดินไทย ภูมิใจแผ่นดินทอง” “ขับรถให้เดือนคน ข้ามถนนให้เดือนตา”
ครูสนทนาถึงคำขวัญแต่ละประเด็นเพื่อความเข้าใจในการเขียน

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่พบเห็นทั้งในโรงเรียนและปัญหา
สิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาเกี่ยวกับเศษขยะในบริเวณโรงเรียน ปัญหาขาดแคลนน้ำดื่ม
ทำลายน เป็นต้น

5. แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดและหาทางแก้ไขปัญหานี้ด้วยวิธีใด

6. ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำคม คำขวัญ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา
รายละเอียด แล้วร่วมกันอภิปรายถึงหลักการเขียนคำคม คำขวัญ

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งคำคม หรือคำขวัญสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและแก้ไข
ในสิ่งผิด เช่น เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดในบริเวณโรงเรียน รณรงค์เรื่องบุหรี เป็นต้น แล้ว
นำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมบอกความหมายหรือจุดประสงค์ของคำคม หรือคำขวัญที่แต่ง

8. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 3 เขียนคำคม คำขวัญ

9. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อม
แนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. แถบประโยคคำคม คำขวัญ
2. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำคม คำขวัญ
3. แบบฝึกที่ 3

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน
แบบฝึกที่ 3 เขียนคำคม คำขวัญ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

1) เขียนคำคม คำขวัญ ได้สั้น ชัดเจน มีความหมาย	4 คะแนน
2) เต็มใจ รณรงค์ ชักชวน	4 คะแนน
3) มีคำคล้องจอง	2 คะแนน
3. เครื่องมือวัด
แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน
แบบประเมินทักษะการเขียนคำคม คำขวัญ

ใบความรู้ เรื่อง คำคม คำขวัญ

คำคม

คำคม หมายถึง คำที่หลักแหลมชวนให้คิด เช่น

- ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน
- กลัวให้ถูกทำ กล้าให้ถูกที่ ดีให้ถูกทาง
- เป็นอยู่อย่างเกียจคร้าน จะล้างผลาญสมบัติ
- ถ้าอยากมีความรู้ อย่าลบหลู่อาจารย์
- ถ้าทำงานเห็นแก่ได้ อย่าหวังน้ำใจจากเพื่อนฝูง
- อย่าคบคนชั่วเป็นมิตร อย่าทำบัณฑิตให้เป็นศัตรู
- ถ้าอยากเป็นคนสบาย อย่าเบื้อหน้ายความเพียร
- ชีวิตคือสนามรบ จะต้องพบกับความแพ้และความชนะ
- คิดทุกคำที่พูด ไม่ใช่พูดทุกคำที่คิด

คำขวัญ

คำขวัญ หมายถึง ถ้อยคำที่แต่งขึ้นเพื่อใช้เตือนใจ เพื่อโน้มน้าวใจ หรือเพื่อเป็นมลคลแก่ชีวิต เช่น

- รักลูกหลานอย่าผลาญป่า
- สืบสานวัฒนธรรมไทย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม
- ยาเสพติด ริเริ่มเพียงนิด จะติดจนตาย
- เทียวแผ่นดินไทย ภูมิใจแผ่นดินทอง
- ขับรถให้เตือนตน ข้ามถนนให้เตือนตา
- งานคือเงิน เงินคืองาน บันดาลสุข
- เค็กลดลดชาติเจริญ
- ขยันให้เหงื่อออกทางชุมชน ดีกว่าขี้เกียจแล้วยากจนให้น้ำล้นออกตา

การเขียนคำคม คำขวัญ จะต้องเขียนให้สั้นและชัดเจน น่าสนใจ ชวนให้อ่าน และมีความหมายที่สร้างสรรค์ เดือนสติ ให้กำลังใจ และควรเขียนเป็นคำคล้องจอง

แบบฝึกที่ 3
เขียนคำคม คำขวัญ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

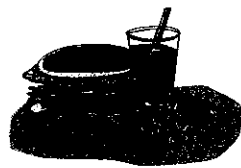
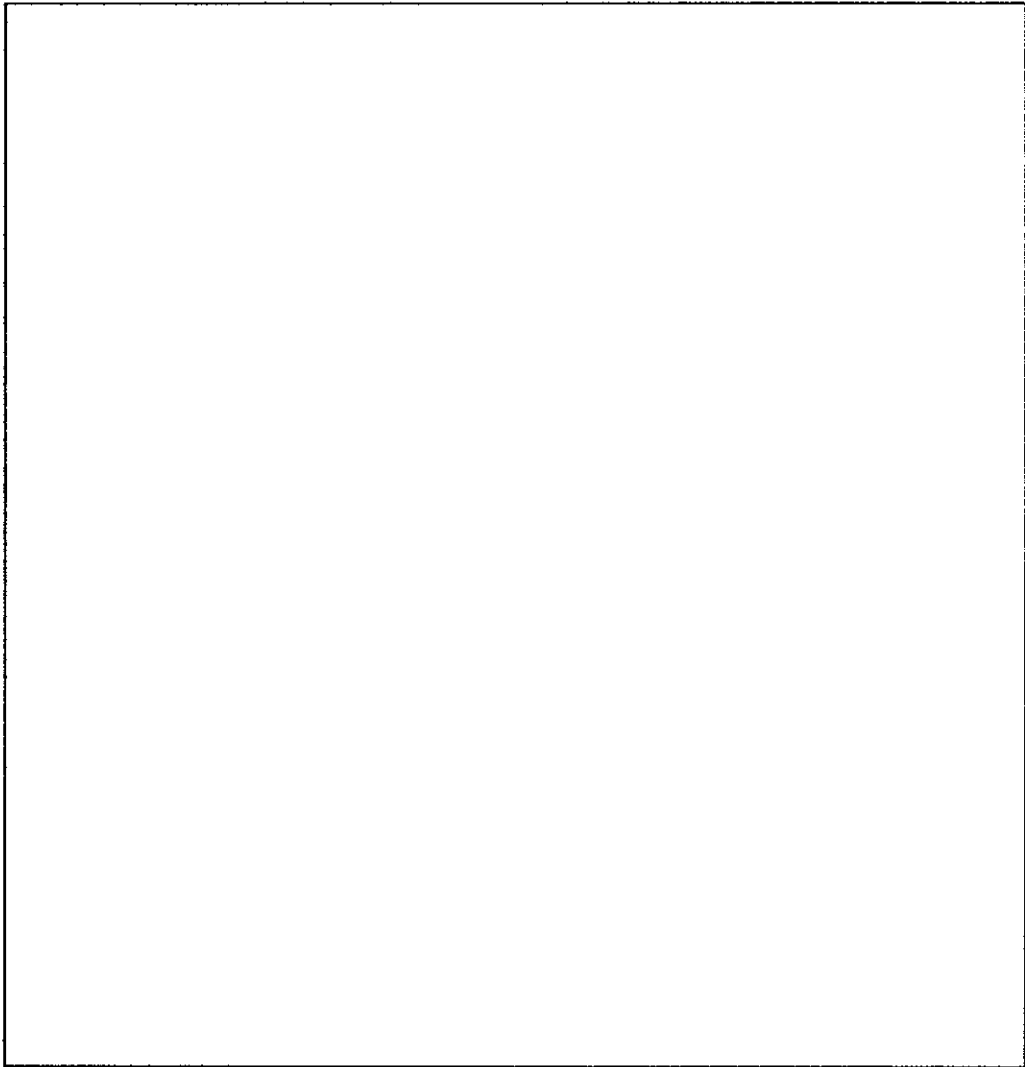
นักเรียนสามารถเขียนคำคม คำขวัญ เพื่อเชิญชวนให้ปฏิบัติตามอย่างมีเหตุผลได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำคม คำขวัญ เกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ พร้อมทั้ง
วาดภาพประกอบ ระบายสีให้สอดคล้องกับเรื่อง

ตัวอย่าง คำขวัญ “คืนฝันป่า คืนชีวิต ภู่วิกฤติสิ่งแวดล้อม”

ภาพป่าไม้

คำขวัญ.....

แบบประเมินทักษะการเขียนของแบบฝึกทักษะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเขียนคำคม คำขวัญ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมิน รวมคะแนนแล้วต้องผ่านร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					หมายเหตุ
		เขียนคำคมคำขวัญต้น ชัดเจนมีความหมาย	เตือนใจ รณรงค์ ชักชวน	มีคำคล้องจอง	รวม	เกณฑ์ประเมิน ผ่าน/ไม่ผ่าน	
		4	4	2	10	8	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย
 สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดชั้นปี (2) เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

การเขียนสำนวน สุภาษิต คำพังเพย

สาระสำคัญ

สำนวน สุภาษิต คำพังเพย เป็นถ้อยคำที่กะทัดรัดมีความหมายลึกซึ้งกินใจและมีความหมายเชิงเปรียบเทียบ แนะนำสั่งสอน เป็นข้อคิดคติเตือนใจให้ปฏิบัติตาม เพื่อความเป็นสิริมงคล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถบอกความหมายของสำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ถูกต้อง
2. สามารถเลือกใช้สำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน และรักในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเล่นเกม หัวใจเลือกคู่ โดยครูแจกบัตรสำนวน สุภาษิต คำพังเพย มีภาพประกอบ ให้กับนักเรียนจำนวน 10 คน และแจกความหมายให้นักเรียนอีก 10 คน ละครันชายและหญิง โดยนักเรียนยังไม่รู้ว่าตนเองจะได้คู่กับใคร จากนั้นให้นักเรียนขึ้นเป็นวงกลม ครูเปิดเพลงให้นักเรียนร้องไปรอบวง พอเพลงหยุดให้นักเรียนวิ่งจับคู่ระหว่างสำนวน สุภาษิต และความหมายให้ตรงกัน เมื่อพบกันแล้วให้แต่ละคู่นั่งลงเพื่อเป็นสัญญาณบอกให้รู้ว่าพบคู่แล้ว จากนั้นให้แต่ละคู่ออกมาอ่านสำนวนสุภาษิต คำพังเพย และความหมายหน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำแก้ไข

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มศึกษาสำนวน สุภาษิต คำพังเพยจากใบความรู้ที่ครูแจกให้ แล้วอภิปรายถึงความหมายและวิธีเลือกใช้สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

3. ครูให้นักเรียนแต่ละคู่สำรวจหรือค้นคว้าหาสำนวน สุภาษิต เพิ่มเติมที่มีในการเล่นเกม โดยให้ไปสำรวจในห้องสมุดมาให้มากที่สุด โดยเขียนสำนวน สุภาษิต คำพังเพยเหล่านั้นพร้อมบอกความหมาย ใช้เวลา 20 นาที

4. แล้วให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยการสุ่ม

5. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 4.1 สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

6. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. เกม “หัวใจเลือกคู่
2. ใบความรู้ เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
3. แบบฝึกที่ 4.1

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน
แบบฝึกที่ 4.1 - เขียนและบอกความหมายของสำนวน สุภาษิต คำพังเพยถูกต้อง
คะแนนเต็ม 10 คะแนน
3. เครื่องมือวัด
แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
แบบประเมินทักษะการเขียนสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย

ใบความรู้

เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

สำนวนในภาษาไทย เป็นถ้อยคำที่มีความหมายลึกซึ้งกินใจ ไพเราะ สละสลวย สั้นกะทัดรัดงดงาม ฟังดูไพเราะจับใจ รวมเนื้อความของเรื่องยาว ๆ ให้สั้นลง เป็นคำกล่าวที่ใช้ถ้อยคำเพียงเล็กน้อย แต่กินความหมายมากและลึกซึ้งและมีความหมายเชิงเปรียบเทียบแนะนำสั่งสอนให้ปฏิบัติตามเพื่อความเป็นสิริมงคล สำนวนบางสำนวน อาจมีความหมายพิเศษ ไม่ตรงกับความหมายที่ใช้ปกติ สำนวนในภาษาไทย อาจรวมไปถึงคำภาษิต สุภาษิตคำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์และอุปมา

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่มีคารมคมคาย มีความหมายไม่ตรงถ้อยคำ แต่เป็นที่เข้าใจกันโดยแพร่หลายกินใจผู้ฟัง สำนวนจะเป็นถ้อยคำที่กะทัดรัดมักมีข้อความเปรียบเทียบ เช่น

เด็กคนนี้เป็นคนมือแข็งผู้ใหญ่ให้ของแล้วไม่ไหว หมายถึง ไม่ไหว้คนที่ควรไหว้

เธอนี้ช่างชนเหมือนลิงจริง ๆ นะ หมายถึง ลิงเป็นสัตว์ที่ไม่อยู่นิ่ง

เด็กคนนี้มีผิวขาวเหมือนสำลี หมายถึง สำลิมีสีขาวสะอาด

เมื่อคืนนี้บ้านของเขาถูกยกเค้า หมายถึง ถูกขโมย

สุภาษิต หมายถึง ถ้อยคำที่ดังกาม ให้ข้อคิดและคติสอนใจ มักมีถ้อยคำคล้องจองกัน เช่น รักดีห้ามจู้ รักชั่วห้ามเสา หมายถึง ใฝ่ดีจะมีความสุขใฝ่ชั่วจะได้รับความลำบาก เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร หมายถึง ไม่คิดเอาเรื่องกับผู้อื่นให้เป็นทุกข์ รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี หมายถึง รักลูกอย่าตามใจลูก ต้องอบรมสั่งสอนให้ดี

คำพังเพย หมายถึง เป็นสำนวนอย่างหนึ่งที่ใช้คิดปาก มีความหมายเป็นเชิงเปรียบเทียบก็ได้ แต่ไม่ใช่สุภาษิต คำพังเพยมักมีคำคล้องจองกันเพื่อให้จำได้ง่าย และฟังไพเราะ เช่น กิ่งก่าไต้ทอง หมายถึง คนที่ทำเยอหยิ่งเมื่อมีฐานะดีขึ้น

จับปลาสองมือ หมายถึง ลังเล ตัดสินใจไม่เด็ดขาดว่าจะเอาอะไร

ดินพอกหางหมู หมายถึง การงานคั่งค้างพอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ

ตำนาน สุภาษิต คำพังเพย

กวาดขัน	หมายถึง	ตัดขาดไม่เกี่ยวข้องกับด้วย
กระจอกงอแง	หมายถึง	ยากจนเจ็บใจ
ก้นหม้อยังไม้ทันคำ	หมายถึง	แต่งงานกันไม่นานวันต้องหย่าร้าง
กลิ้งครกขึ้นเขา	หมายถึง	ทำงานที่ยากเกินความสามารถของตน
กั๊กก่อนเกลือกิน	หมายถึง	ลำบาก
กำแพงมีหู ประคুমีช่อง	หมายถึง	การจะพูดจะทำอะไรต้องระมัดระวัง
กินน้ำได้สอก	หมายถึง	ไม่เทียมหน้าเทียมตาเขา
ตคน้ำไม้ไหลตกไฟไม้ไหม้	หมายถึง	ตกอยู่ในที่คับขันอย่างไรก็ไม่เป็นอันตราย
ทำเป็นทองไม่รู้ร้อน	หมายถึง	ทำเป็นเฉยเมย ไม่กระตือรือร้น
น้ำกลิ้งบนใบบอน	หมายถึง	ไว้ใจไม่ได้ ใจไม่แน่นอน
น้ำเชียวอย่าขวางเรือ	หมายถึง	อย่าขัดขวางผู้ที่มีอำนาจ
น้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรง	หมายถึง	พวกรวมแต่ได้เนื้อหาสาระน้อย
ปั้นน้ำเป็นตัว	หมายถึง	โกหก หรือแต่งเรื่องโดยไม่เป็นความจริง
รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นหาง	หมายถึง	รู้จักเอาตัวรอดหรือปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์
ล่อมหัวจมท้าย	หมายถึง	ร่วมทุกข์ยากด้วยกัน
ลูกผ่าเหล่าผ่ากอ	หมายถึง	ลูกนอกคอก
วัวแก่กินหญ้าอ่อน	หมายถึง	ชายแก่มีเมียสาว
สวมหัวโขน	หมายถึง	ดำรงตำแหน่ง หน้าที่
สามวันคี่สี่วันไข	หมายถึง	เจ็บออก ๆ แอค ๆ อยู่เสมอ
สุกเอาเผากิน	หมายถึง	ทำลวก ๆ ทำพอเสร็จไปคราวหนึ่ง ๆ

แบบฝึกที่ 4.1
สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถเขียนสำนวนภาษาให้สอดคล้องกับแถบประโยคได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของสำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถต่อสำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ถูกต้อง

คำชี้แจง ตอนที่ 1 นักเรียนเขียนสำนวนภาษาให้สอดคล้องกับแถบประโยค
บอกความหมายจากแถบประโยคที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

ตัวอย่าง คนที่ทำเย่อหยิ่งเมื่อมีฐานะดีขึ้น

ตรงกับสำนวนภาษา คือ กิ้งก่าได้ทอง

1. ลังเล ตัดสินใจไม่เด็ดขาดว่าจะเอาอะไร

ตรงกับสำนวนภาษา คือ .....

2. การงานคั่งค้างพอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ

ตรงกับสำนวนภาษา คือ .....

3. ไม่คิดเอาเรื่องกับผู้อื่นให้เป็นทุกข์

ตรงกับสำนวนภาษา คือ .....

4. รักลูกอย่าตามใจลูก ต้องอบรมสั่งสอนให้ดี

ตรงกับสำนวนภาษา คือ .....

5. ทำงานที่ยากเกินความสามารถของคน

ตรงกับสำนวนภาษา คือ .....

คำชี้แจง ตอนที่ 2 นักเรียนอธิบายความหมายของสำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้

ตัวอย่าง

“สุคาร์คณ์ชอบตีตนก่อนไข้”

หมายความว่า กังวลในเรื่องที่ยังไม่ได้เกิดขึ้น

1. “วิชาชอบพุดปั้นน้ำเป็นตัว” หมายความว่า.....

.....

2. “สมบัติชอบทำความดีแบบปิดทองหลังพระ” หมายความว่า.....

.....

3. “นึกเป็นคนคมในฝัก” หมายความว่า.....

.....

4. “กานดาเป็นคนน้ำนึ่งไหลลึก” หมายความว่า.....

.....

5. “หล่อนเป็นคนทำงานแบบสุกเอาเผากิน” หมายความว่า.....

.....

คำชี้แจง ตอนที่ 3 นักเรียนต่อส่วนภาษาให้ถูกต้อง

1. รักวัวให้ผูก.....
2. น้ำพึ่งเรือ.....
3. คำน้ำพริก.....
4. ปลาหมอ.....
5. วัวหาย.....
6. หวานเป็นลม.....
7. มือถือสาก.....
8. ไก่เห็นคินงู.....
9. เวย่อมระงับ.....
10. แก้วงเท้า.....

แบบประเมินทักษะการเขียนของแบบฝึกทักษะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนสำนวน สุภาษิต คำพังเพย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมิน รวมคะแนนแล้วต้องผ่านร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				
		1.เขียนสำนวน สุภาษิตคำพังเพยสอดคล้อง กับความหมาย	2.อธิบายความหมาย สำนวนสุภาษิต	3.ต่อสำนวนภาษาให้ ถูกต้อง	รวม	เกณฑ์ประเมิน ผ่าน/ไม่ผ่าน
		3	3	4	10	8
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย	เวลา 2 ชั่วโมง
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดชั้นปี (2) เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

การเขียนสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย

สาระสำคัญ

สำนวน สุภาษิต คำพังเพย เป็นถ้อยคำที่กะทัดรัดมีความหมายลึกซึ้งกินใจและมีความหมายเชิงเปรียบเทียบ แนะนำสั่งสอน เป็นข้อคิดคติเตือนใจให้ปฏิบัติตาม เพื่อความเป็นสิริมงคล

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถแต่งเรื่องสั้น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ถูกต้อง
2. บอกความหมายของสำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ถูกต้อง
3. วาดภาพประกอบเรื่องสั้นได้
4. นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน และรักในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำแถบประโยคสำนวน สุภาษิต คำพังเพย มาให้นักเรียนอ่านแล้วสนทนาอภิปรายถึงความหมายของสำนวน สุภาษิต คำพังเพย เป็นการทบทวนบทเรียน
2. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติสุภาษิต 2 – 3 กลุ่ม ให้เพื่อนดูและทายว่าที่แต่ละกลุ่มแสดงหมายถึงสุภาษิตอะไร หมายความว่าอย่างไร
3. ครูยกกรณีตัวอย่างเกี่ยวกับสำนวน สุภาษิต จากเหตุการณ์ปัจจุบันหรือที่พบเห็น เช่น บินน้ำเป็นตัว, จับปลาสองมือ, ดินพอกหางหมู เป็นต้น อภิปรายผลข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ศึกษารายละเอียดจากใบความรู้ที่ครูแจกให้แล้วอภิปรายการแต่งเรื่องสั้นที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสำนวน สุภาษิตร่วมกัน

5. จากนั้นให้แต่ละกลุ่มแต่งเรื่องโดยให้มีสำนวน สุภาษิต คำพังเพย สอดแทรกอยู่ให้ได้ ใจความแล้ววาดภาพประกอบเรื่อง

6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอเรื่องสั้นที่แต่งขึ้นหน้าชั้นเรียนกลุ่มละ 1 เรื่อง เพื่ออภิปรายผล ร่วมกันทั้งชั้น

7. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 4.2 แต่งเรื่องให้มีสำนวน สุภาษิต สอดแทรก

8. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อม แนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. แดบประ โยคสำนวน สุภาษิต
2. แสดงบทบาทสมมุติสำนวนภาษา
3. ใบความรู้เรื่อง สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
4. แบบฝึกที่ 4.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

- เสนอชื่อเรื่องชัดเจน สอดคล้องเนื้อหา	3 คะแนน
- สอดคล้องกับสำนวน สุภาษิต	3 คะแนน
- ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน	2 คะแนน
- สอดคล้องกับภาพ	2 คะแนน
3. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

แบบประเมินทักษะการเขียนสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย

ใบความรู้

เรื่อง แต่งเรื่องโดยสอดแทรกตำนาน สุภาษิต

การเขียนเรื่องโดยแทรกข้อความตำนาน สุภาษิต คำพังเพย หรือให้เนื้อหาเกี่ยวข้องกับนั้น การเขียนเรื่องต้องใช้จินตนาการสร้างสรรค์ สามารถบรรยายเรื่องราวให้สอดคล้องและเกี่ยวเนื่องกับจุดประสงค์ หรือตำนาน สุภาษิต คำพังเพยนั้น ๆ เพื่อให้เรื่องที่แต่งหรือเขียนขึ้นสัมพันธ์กัน ควรเรียงลำดับข้อความอย่างต่อเนื่อง กระชับ ชัดเจน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เรื่องราวจะต้องไม่ยาวเกินไป การตั้งชื่อเรื่องก็ควรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา

แบบฝึกที่ 4.2

แต่งเรื่องให้มีสำนวน สุภาษิต คำพังเพยสอดแทรก

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนสามารถแต่งเรื่องให้มีสำนวน สุภาษิต คำพังเพยสอดแทรกได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่งเรื่องโดยให้มีสำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย แทรกอยู่
พร้อมวาดภาพประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อหา

Large empty rectangular box for drawing a picture related to the story.

เรื่อง.....

Series of horizontal dotted lines for writing the story.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดชั้นปี (3) เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน

สาระการเรียนรู้

1. ส่วนประกอบของแผนภาพโครงเรื่อง
2. เขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
3. เขียนแสดงความคิดเห็นจากภาพ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องจากการอ่านออกเป็นหัวข้อย่อๆ ออกเป็นแผนภาพ ใคร ทำอะไร ปัญหาเกิดขึ้นที่ไหน ผลเป็นอย่างไร ให้ข้อคิดอย่างไร จะช่วยให้ผู้กรรือเรื่องราวและเขียนเรื่องได้ต่อเนื่องกัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถบอกส่วนสำคัญในแผนภาพโครงเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถใช้แผนภาพโครงเรื่องเขียนเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องให้สัมพันธ์กับภาพได้
4. นักเรียนสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นจากภาพได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง “แม่ปูกับลูกปู” ให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนร่วมกันสนทนาซักถาม เช่น ตัวละครในเรื่องมีสัตว์อะไรบ้าง สถานที่เกิดเหตุอยู่ที่ใด เหตุการณ์ที่เกิด ผลของเหตุการณ์ ข้อคิดที่ได้จากนิทาน

2. ช่วยกันทำแผนภาพโครงเรื่องของนิทานเรื่อง “แม่ปูกับลูกปู”

ตัวละครใคร : แม่ปู ลูกปู

- ทำอะไร : เดินหาอาหาร
 ที่ไหน : บนเลน
 เมื่อใด : เช้าวันหนึ่ง
 ทำไม : แม่ปูสอนลูกปูเดินให้ตรงทาง
 ผลอย่างไร : แม่ปูเดินให้ลูกปูเป็นตัวอย่างแต่ก็ไม่สามารถ เดินให้ตรงทางได้

3. ให้นักเรียนช่วยกันนำข้อความและรายละเอียดเรียบเรียงเป็นเรื่องราวบนกระดานแล้วอ่านพร้อมกัน

2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ศึกษารายละเอียดจากใบความรู้ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่องที่ครูแจกให้ แล้วร่วมกันอภิปรายถึงส่วนสำคัญในแผนภาพโครงเรื่องและวิธีการเขียน

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทานเรื่อง ลูกแกะกับจระเข้ แล้วครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้น

4. ครูให้ความรู้นักเรียนเกี่ยวกับการเขียนแสดงความคิดเห็นจากภาพ โดยครูนำภาพนักเรียนกำลังเล่นกันขณะครูสอนหนังสือ แล้วครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาซักถาม เช่น ภาพนี้มีอะไรบ้าง มีคนในภาพกี่คน คนในภาพกำลังทำอะไร เกิดขึ้นในเวลาใด ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำในภาพคืออะไร นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนบรรยายภาพ แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้น โดยการสุ่ม

5. ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา รายละเอียด แล้วร่วมกันอภิปรายถึงหลักการเขียนแสดงความคิดเห็น

6. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 5.1 เขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง, แบบฝึกที่ 5.2 เขียนแสดงความคิดเห็นจากภาพ

7. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “แม่ปูกับลูกปู” “ลูกแกะกับจระเข้”
2. แผนภาพโครงเรื่อง “แม่ปูกับลูกปู”
3. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และการเขียนแสดงความคิดเห็น
4. ภาพนักเรียนทำความสะอาดห้องเรียน
5. แบบฝึกที่ 5.1, 5.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2. ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน

แบบฝึกที่ 5.1 เขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง คะแนนเต็ม 5 คะแนน

- เนื้อเรื่องได้ใจความต่อเนื่องสอดคล้องกับเรื่องที่กำหนดให้ 2 คะแนน
- มีความคิดเห็นหรือความรู้สึกเพิ่มเติมสร้างสรรค์ 1 คะแนน
- สะกดคำ วรรคตอนถูกต้อง 1 คะแนน
- มีมารยาทในการเขียน 1 คะแนน

แบบฝึกที่ 5.2 เขียนแสดงความคิดเห็นจากภาพ คะแนนเต็ม 5 คะแนน

- เนื้อเรื่องได้ใจความ สอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้ 2 คะแนน
- แสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึก จินตนาการ 1 คะแนน
- สะกดคำ วรรคตอนถูกต้อง 1 คะแนน
- มีมารยาทในการเขียน 1 คะแนน

3. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน

แบบประเมินทักษะการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใบความรู้

เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ความหมายของแผนภาพโครงเรื่อง

แผนภาพโครงเรื่อง หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อเรื่องจากการอ่านออกเป็นหัวข้อเรื่องและหัวข้อย่อยออกเป็นแผนภาพ

วิธีการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

1. อ่านเนื้อหาของเรื่องที่จะเขียนให้ละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบประเด็นของเรื่อง
2. แบ่งเนื้อหาของเรื่องออกเป็นตอน ๆ
3. วิเคราะห์ว่าแต่ละตอนมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องมีใครบ้าง โดยใช้คำถามว่า - ใคร - ทำอะไร - ปัญหาเกิดขึ้นที่ไหน - เรื่องเกิดขึ้นที่ไหน
4. นำสิ่งที่วิเคราะห์มาจัดแผนภาพโครงเรื่องแต่ละตอน
5. สรุปผลของเรื่องที่เกิดขึ้นแต่ละตอนเป็นเนื้อหาเดียวกัน
6. วิเคราะห์เนื้อเรื่องว่าสามารถนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต หรือมี

คติสอนใจอะไรบ้าง

ประโยชน์ของแผนภาพความคิด

1. ช่วยให้เข้าใจเรื่องได้เร็วขึ้น
2. ช่วยในการแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูล
3. ช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้
4. ช่วยในการแลกเปลี่ยนความคิด

นิทาน เรื่อง แม่ปู่กับลูกปู่

เช้าวันหนึ่งในขณะที่น้ำแห้งลดลงไป ปู่สองสามตัวเดินอยู่บนเลนเพื่อหาอาหารกิน แม่ปู่ได้สังเกตเห็นลูกของตัวเดินด้วยท่าทางที่ไม่ค่อยจะถูกใจนัก แม่ปู่จึงพูดขึ้นว่า “ทำไมเจ้าจึงเดินอย่างนั้นนะเดินให้ดีกว่านี้หน่อยไม่ได้หรือไง” ลูกปู่ได้ยินแม่ปู่พูดอย่างนั้นก็ตกใจ เพราะคิดไม่ถึงว่าตัวเองกำลังทำอะไรผิด ๆ อยู่ จึงพูดขึ้นว่า “ลูกเดินแบบนี้เป็นอย่างไรไปหรือแม่จ๋า” ฮี! แม่ปู่ร้อง แล้วพูดขึ้นว่า “ก็เจ้าเดินคดไปคดมาอย่างนี้ มันน่าเกลียดนะซิ หัดเดินให้ตรง ๆ หน่อยไม่ได้หรือยังงั้นนะ! คุณี่ แม่จะเดินให้เจ้าดูเป็นตัวอย่าง คอยดูให้ดีนะลูกแม่”

แม่ปู่พูดจบก็ออกเดินให้ลูกดูถึงวิธีเดินที่ถูกต้องของแม่ปู่ ลูกปู่มองดูแม่เดินอย่างไม่กะพริบตา เมื่อมันเห็นแม่ปู่เดินไปได้สักครู่หนึ่ง มันก็พูดขึ้นว่า “แม่จ๋าแม่ก็เดินคดไปคดมาเหมือนกันนี่จะแม่” แม่ปู่ได้ยินดังนั้นก็รู้ว่าตัวตัวเองก็ไม่สามารถเดินให้ตรงได้มันรู้สึกละอายใจยิ่งนัก

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “จงมองดูตนเองเสียก่อน ที่จะไปสั่งสอนคนอื่น”

นิทาน เรื่อง หมากับเงา

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหมาตัวหนึ่งได้คาบเนื้อซึ่งไปขโมยมาจากตลาด ก็ได้ผ่านมาทางแม่น้ำ ขณะที่กำลังข้ามสะพานนั่นเอง หมาตัวนั้นก็เห็นหมาอีกตัวหนึ่งซึ่งคาบเนื้อก้อนใหญ่กว่าของมัน มันจึงเกิดความโลภและอยากได้เนื้อก้อนนั้นมาเป็นของมัน และแล้วการกระทำเร็วกว่าความคิด มันก็กระโดดลงไปในน้ำเพื่อจะแย่งเนื้อก้อนนั้น

มันทิ้งก้อนเนื้อของมันเองและหวังจะแย่งอีกชิ้นมา แต่พอมันกระโจนในน้ำ หมาตัวนั้นก็หายไปพร้อมเนื้อก้อนใหญ่ เมื่อน้ำนิ่งมันก็ได้เห็นภาพหมาตัวหนึ่งที่ไม่มีเนื้อในปากอีกแล้วแสดงกิริยาท่าทางเหมือนตัวมันเอง และแล้วมันก็ได้รู้ว่า หมาตัวที่คาบเนื้อก้อนใหญ่นั้นคือเงาของมันเอง และเนื้อที่ได้มาก็หายไปใต้น้ำด้วย

นิทานเรื่องนี้สอนว่า “จงพอใจในสิ่งที่ตนมี โลกมากลางหาย”

แผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละครในเรื่อง   หมาตัวหนึ่ง

สถานที่   บนสะพานข้ามแม่น้ำ

เหตุการณ์ที่เกิด   หมาขโมยเนื้อตัวหนึ่งลักเนื้อวัวแล้ววิ่งข้ามสะพาน เห็นเงาของเนื้อในน้ำก้อนใหญ่กว่าชิ้นที่มันคาบอยู่จึงทิ้งเนื้อที่คาบไว้ในปากลงไปในน้ำ

ผลของเหตุการณ์   เนื้อชิ้นที่หมาคาบมาจมนหายไปใต้น้ำและเงาของเนื้อก็จมนหายไป

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า   โลกนักมักกลางหาย   ควรพอใจในสิ่งที่ตนมี

แบบฝึกที่ 5.1

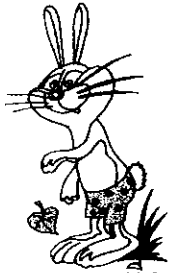
เขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถเขียนแผนภาพโครงเรื่องให้สัมพันธ์กับภาพได้
2. นักเรียนสามารถใช้แผนภาพโครงเรื่องเขียนเรื่องได้

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่องให้สัมพันธ์กับภาพ จากหัวข้อที่กำหนดให้

นิทาน เรื่อง สิงโตโลกมากับกระต่ายป่า

ที่กลางป่าใหญ่แห่งหนึ่ง สิงโตหิวโซตัวหนึ่งได้ค้นหาเหยื่อของมันไปเรื่อย ๆ ด้วยความหิวโหย แล้วขณะนั้น มันก็ได้ไปพบกับกระต่ายป่าตัวหนึ่งเข้า " โห..ช่างน่ากินเหลือเกินเจ้ากระต่ายเอ๋ย " มันตั้งท่าแล้ววิ่งตามกวดกระต่ายป่าตัวนั้นจนทัน และเมื่อกระต่ายป่าต้องจมนม สิงโตหิวโซตัวนั้น ก็จ้องจะจับกินกระต่ายตัวนั้นทันที

แต่ ! ขณะเดียวกันนั้น ก็ได้มีกวางตัวหนึ่งวิ่งผ่านมาข้างๆ " อ๊ะ...นั่นมันกวางนี่ เจ้ากวางตัวนั้นจะเป็นอาหารมื้อใหญ่ของ ฉันทีเดียว " สิงโตรำพึง ดังนั้น มันจึงปล่อยให้กระต่ายหลุดรอดไป แล้วมันเองก็วิ่งกวดตามกวางไปทันที แต่กวางตัวนั้นวิ่ง ได้เร็วมาก เร็วเสียจนในไม่ช้า มันก็ลับหายไป เมื่อสิงโตเห็นหมดหวัง จะตามกวางได้ทัน มันก็ว่า "ฉันจะกลับไปกินกระต่าย ดีกว่า"

แต่เมื่อมันกลับมาที่ ๆ ซึ่งเมื่อตะกีที่มันได้ต้อนกระต่ายจมนมมนั้น มันได้พบว่า กระต่ายได้หนีหายไปเสียแล้ว " โธ่เอ๋ย ฉันน่า จะกินกระต่ายเสียก่อนตั้งแต่ตอนที่พบเมื่อแรกแล้ว" สิงโตคร่ำครวญ "นี่เป็นเพราะฉัน โลกมากเกินไป ผลสุดท้ายก็เสียไม่ได้ กินอะไรเลย"

แผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละครในเรื่อง .....

สถานที่ .....

เหตุการณ์ที่เกิด .....

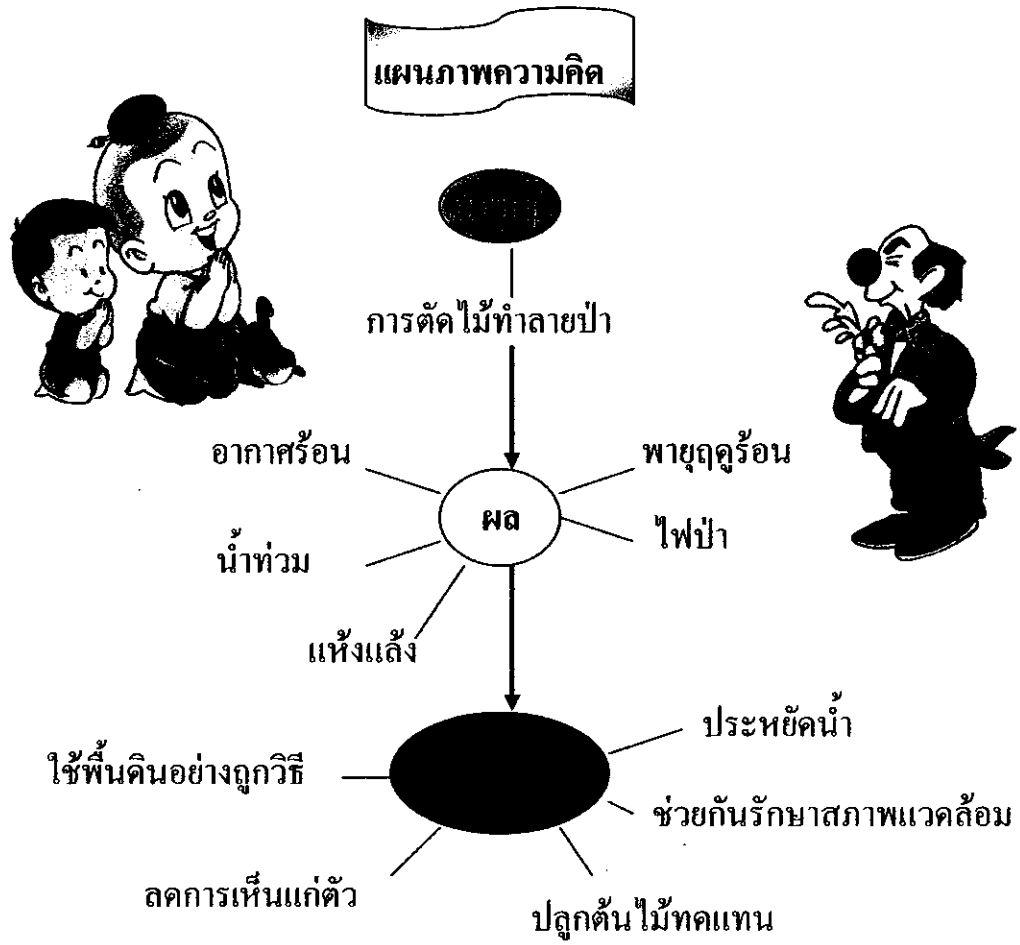
ผลของเหตุการณ์ .....

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่องตามหัวข้อที่กำหนดให้

เรื่อง "แรงที่โรชจากฟ้าดิน"

.....

.....

.....

.....

.....

.....

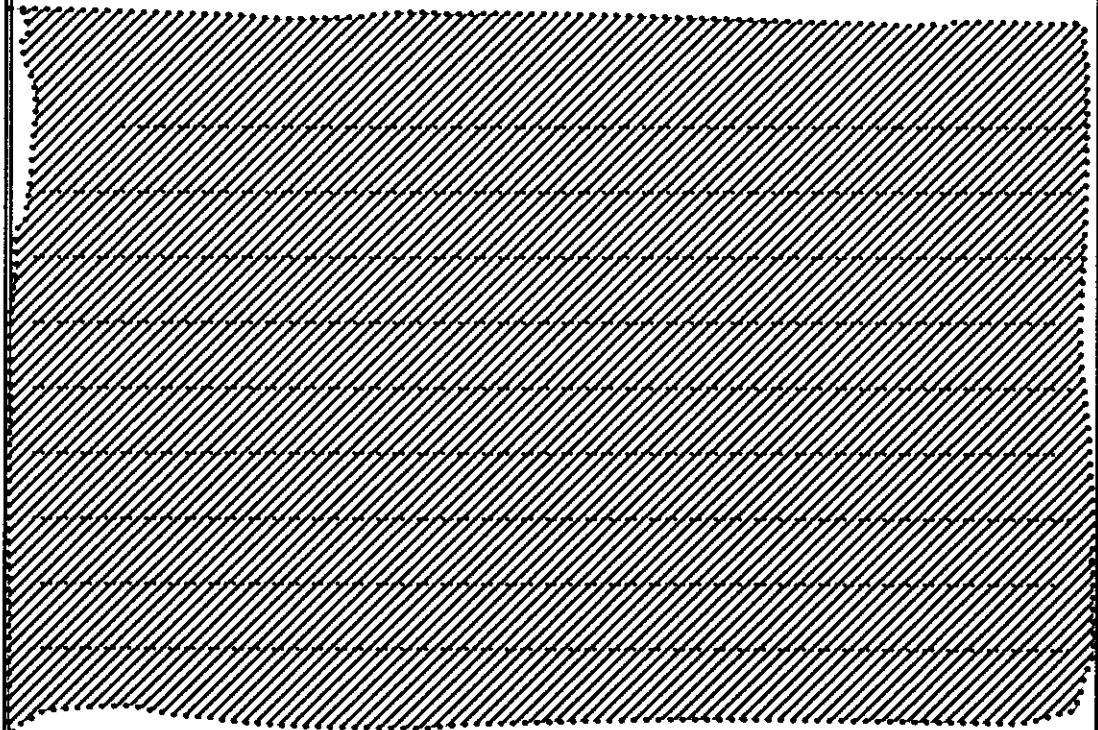
.....

.....

.....

นักเรียนเล่นกันขณะครูสอนหนังสือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เขียนย่อความ
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดชั้นปี (4) เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ

สาระการเรียนรู้

- การเขียนย่อความ

สาระสำคัญ

การเขียนย่อความ เป็นการสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านอย่างถูกต้องครบถ้วน ภาษาที่ใช้กะทัดรัดชัดเจนเข้าใจง่ายเป็นการพัฒนาทักษะการเขียนและนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถเขียนย่อความจากนิทานได้
2. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของมารยาทในการเขียนได้
3. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “แม่เอ็งอ่างกับวัว” ให้นักเรียนฟังและร่วมกันสนทนาซักถาม เช่น
  - ตัวละครในเรื่องมีสัตว์อะไรบ้าง
  - สถานที่เกิดเหตุการณ์อยู่ที่ใด
  - เหตุการณ์ที่เกิด
  - ผลของเหตุการณ์
  - ข้อคิดที่ได้จากนิทาน

แล้วครูนำนักเรียนสนทนาถึงงานเขียนที่มีขนาดยาวว่าจะมีวิธีใดที่จะทำให้สนใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็วและมีแต่ใจความสำคัญเท่านั้น

2. ครูให้ความรู้นักเรียนในเรื่องการเขียนย่อความ โดยใช้แผนภูมิตามหัวข้อต่อไปนี้

- ลักษณะของย่อความ
- รูปแบบของย่อความ
- วิธีการเขียนย่อความ

3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ศึกษารายละเอียดจากใบความรู้ เรื่อง การเขียนย่อความ และตัวอย่างที่ครูแจกให้ แล้วอภิปรายถึงวิธีการเขียนย่อความและสรุปหลักเกณฑ์
4. ให้นักเรียนอ่านความเรียงสั้น ๆ จากแผนภูมิ แล้วร่วมกันอภิปรายวิธีการเขียนย่อความเปรียบเทียบกับตัวอย่าง
5. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 6 การเขียนย่อความ
6. ครูตรวจผลงานและสนทนาลงถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “แม่โง่งอังกั้วว”
2. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนย่อความ
3. แบบฝึกที่ 6

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน

แบบฝึกที่ 6 การเขียนย่อความ	คะแนนเต็ม 10 คะแนน
เนื้อหาใจความ	4 คะแนน
-ถูกต้องตามรูปแบบ	2 คะแนน
ถูกต้องตามหลักภาษา	3 คะแนน
นิสัยการเขียน	1 คะแนน
3. เครื่องมือวัด
  - แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
  - แบบประเมินทักษะการเขียนย่อความ

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนย่อความ

การย่อความ คือ การเก็บเนื้อความหรือใจความสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
อย่างถูกต้องครบบริบูรณ์ตามตัวเรื่องแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ เป็นข้อความสั้น กระชับรัด
โดย ไม่ให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

ประโยชน์ของการย่อความ

สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน บางครั้งเราใช้ประโยชน์ในส่วนนี้โดยไม่
รู้ตัว การย่อความนั้นมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลทุกฝ่าย ทุกอาชีพ ทุกวัย ดังนั้น การย่อ
ความ จึงมีประโยชน์ในการฝึกหัดอ่านในใจหรือฟังเพื่อเก็บข้อความสำคัญ ตลอดจนการ
ฝึกหัดในการใช้ภาษาการเขียน ให้กระชับรัดจักแยกแยะ ใจความสำคัญที่เป็นแก่นของเรื่อง
ก็จะกล่าวแต่สิ่งที่สำคัญที่สุดเท่านั้น

วิธีย่อความ

- 1) อ่านเรื่องที่ต้องการย่ออย่างละเอียด ด้วยความเป็นกลางหลายๆรอบ ว่า
ผู้เขียนต้องการเน้นหรือเสนอเรื่องอะไร มีความสำคัญอะไรบ้าง
- 2) อ่านพิจารณา จับใจความสำคัญออกมาบันทึกด้วยภาษาที่รัดกุม
- 3) นำใจความทั้งหมดมาเรียบเรียงใหม่ ให้เนื้อความสำคัญกันตามลำดับ โดย
ใช้ประโยคสั้นๆ ความหมายชัดเจน
- 4) ทบทวนข้อความเรียบเรียงอีกครั้ง ดูความบกพร่องอย่างถี่ถ้วนว่า
ความหมายของเรื่องตกไปหรือเปลี่ยนไปจากเดิมหรือไม่
- 5) บทความที่นำมาย่อ การชี้แจงที่มาของข้อความที่นำมาย่อ นิยมใช้แบบ
ขึ้นต้นย่อความดังนี้

การเขียนคำนำในการย่อความ

1. การย่อความ บทความ สารคดี นิทาน นิยาย เรื่องสั้น ข่าว ฯลฯ ให้
บอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง
นิทานเรื่อง.....ของ.....จาก.....ความว่า

2. การย่อความประกาศ แจ้งความ แลงการณ์ ฯลฯ ให้บอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้ประกาศ วัน เดือน ปีที่ประกาศ ประกาศเรื่อง.....ของ.....จาก.....ความว่า

3. การย่อจดหมายให้บอกประเภทชื่อผู้เขียน ชื่อผู้รับ วัน เดือน ปี ที่เขียน จดหมายของ.....ถึง.....ลงวันที่.....ความว่า

4. การย่อโอวาท คำปราศรัย สุนทรพจน์ให้บอกประเภท ชื่อผู้พูด ชื่อผู้ฟัง โอกาสที่พูด สถานที่ วัน เดือน ปีที่เขียน คำปราศรัยของ.....แก่.....เนื่องใน.....ทาง (ณ).....วันที่.....ความว่า.....

5. การย่อบทร้อยกรองให้บอกประเภท ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง กลอนสุภาพเรื่อง.....ของ.....จาก.....ความว่า.....

ตัวอย่างการย่อความ

“เมื่อคนอยู่กับคนด้วยกันก็ยังมีศีลมีวินัยวางไว้ แล้วเวลาคนอยู่ร่วมกับหมาซึ่งไม่ใช่คนจึงต้องกำหนดศีลนั้น ก็จำเป็นต้องมีผู้ให้ศีล ผู้ที่จะให้ศีลหมาได้ก็คือผู้ที่หมาเคารพเหมือนกับคนไม่ยอมรับศีลจากฆราวาสด้วยกัน แต่ยอมรับศีลจากพระ ฉะนั้นก่อนที่ใครจะหัดหมาให้อยู่ในกำหนดใดๆ ผู้นั้นจะต้องอยู่ในฐานะที่เคารพของหมาเสียก่อน”

(ห้วงมหรณพ ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช)

ย่อความจากเรื่อง ห้วงมหรณพ ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ความว่า คนที่จะฝึกหมาให้มีวินัยได้ ต้องเป็นคนที่หมาเคารพ

ตัวอย่างการเขียนย่อความ เรื่อง ความดีมีค่า

หญิงม่ายคนหนึ่งฐานะยากจนแต่เป็นผู้มีคุณความดีมีใจกรุณาเป็นนิจ นางมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์เลี้ยง ต่อเด็ก ๆ และคนชรา นางจะแบ่งปันอาหารและเสื้อผ้าแก่ผู้ยากไร้อยู่เสมอ โดยมีน้อยก็ให้น้อยตามกำลัง วันหนึ่งมีหญิงแก่คนหนึ่ง มาร้องรำพันอยู่หน้ากระท่อมของหญิงม่าย "ชายหิว ชายเหนื่อย โอ...ชายรู้สึกจะเป็นลมอยู่แล้ว"

หญิงม่ายกำลังนับเงินที่ได้จากการขายผักผลไม้ที่ตลาดอยู่ พอได้ยินก็รีบวางมือจากการนับ รีบวิ่งออกมาช่วยประคองหญิงแก่ แล้วนางก็พามานั่งพักในที่ร่มเย็น ด้านหลังกระท่อมซึ่งสวยงามด้วยต้นไม้ ดอกไม้ และมีลมพัดผ่านอย่างน่าสบาย จากนั้นหญิงม่ายก็แบ่งอาหารให้หญิงแก่รับประทานหนึ่งจาน และดักน้ำสะอาดให้ดื่มหนึ่งถ้วย เมื่อหญิงแก่กินข้าวกินน้ำเสร็จแล้ว ก็อวยพรให้หญิงม่ายว่า "ขอให้ปราศจากทุกข์โศกโรคภัย เธอทำการสิ่งใดอยู่เมื่อตอนที่ชายมาร้องเรียก ก็ขอให้จงทำการสิ่งนั้นสืบเนื่องไปตลอดทั้งวันและคืนนี้เถิด"

หญิงม่ายได้ให้เสื้อผ้าสีน้ำเงินแก่หญิงชราไปหนึ่งตัว แล้วก็กลับมาชั่งนับเงินต่อส่วนหญิงแก่เมื่อเดินไปพ้นสายตา ก็กลายเป็นเทพธิดาผู้สวยงาม จากนั้นก็อันตรธานจากโลกไปยังเมืองฟ้า หญิงแก่ก็คือ เทพธิดาผู้เห็นคุณความดีของหญิงม่าย แต่ค่าความดีนี้ก็กลายเป็นเงินที่หญิงม่ายนับไม่รู้จักจบตลอดวันและคืนนี้ดังคำอวยพรของนางฟ้า หญิงม่ายจึงกลายเป็นเศรษฐีไปภายในวันและคืนนั้น เพราะมีเงินมากมายเหลือคณาจากการนับ และนางเป็นเศรษฐีที่ประเสริฐกว่าเศรษฐีทั้งหลาย คือเศรษฐีใจบุญ

ข้อยนิทานเรื่อง ความดีมีค่า จากนิทานอีสป ของล้าจวน สำนักพิมพ์บ้านกาลสาส์น ความว่า หญิงม่ายผู้มีใจกรุณา กำลังชั่งนับเงินที่ได้จากการขายผัก ผลไม้ อยู่ในกระท่อม เธอได้ยินเสียงหญิงแก่ร้องเรียก จึงออกมาช่วยประคองพาไปนั่งหลังกระท่อม แล้วหาข้าวหาน้ำมาให้หญิงแก่กิน เมื่อหญิงแก่กินเสร็จแล้วก็อวยพรให้หญิงม่ายปราศจากทุกข์โศกโรคภัย และได้ทำสิ่งที่กำลังทำค้างอยู่นั้นตลอดวันและคืนนี้ หญิงม่ายให้เสื้อหญิงแก่หนึ่งตัว จากนั้นหญิงแก่ก็จากไปกลายเป็นนางฟ้า ส่วนหญิงม่ายก็นั่งนับเงินมากมายตลอดวันและคืนนั้น เธอจึงกลายเป็นเศรษฐีและเป็นเศรษฐีที่ใจบุญ

แบบฝึกที่ 6
การเขียนย่อความ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นักเรียนสามารถเขียนย่อความจากนิทานได้

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “ราชสีห์กับหนู” แล้วเขียนย่อความให้ถูกต้องตาม รูปแบบของการเขียนย่อความ

นิทานเรื่อง ราชสีห์กับหนู

กาลครั้งหนึ่ง ราชสีห์ตัวหนึ่งกำลังนอนหลับสบายอยู่ในถ้ำ หนูตัวหนึ่งได้กระโดดลงมาบนตัวราชสีห์ทำให้ราชสีห์ตกใจตื่น มันตะครุบตัวหนูไว้ด้วยความโกรธและหมายจะจับกินเสีย หนูจึงได้พูดจาขอร้องอย่างนอบน้อมเพื่ออ่อนวอนขอชีวิตไว้ โดยสัญญาว่า หากวันใดราชสีห์ได้รับความเค็ดร้อนมันจะช่วยเหลือทันที ราชสีห์จึงค่อยหายโกรธ และปล่อยตัวเจ้าหนูไป

วันหนึ่งราชสีห์ออกไปหาอาหาร และบังเอิญไปติดบ่วงที่นายพรานดักไว้ มันพยายามดิ้นเท่าไรก็ไม่หลุด จึงร้องเสียงดังก้องไปทั้งป่า แต่ไม่มีใครมาช่วยได้เลย

ขณะที่ราชสีห์เริ่มรู้สึกสิ้นหวัง มันรู้สึกว่ามีตัวอะไรคลานอยู่บนตัวมัน ซึ่งก็เป็นหนูตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่งกำลังกัดแทะเชือกบ่วงทีละนิด ทีละนิด อย่างตั้งใจ จนในที่สุดบ่วงเชือกก็ขาดออกทำให้ราชสีห์หลุดออกมาได้

ราชสีห์รู้สึกขอบคุณหนูตัวนั้นมาก และมันก็จำได้ว่าเป็นหนูตัวเค็มที่มันเคยจับไว้ มันจึงกล่าวขอบคุณหนูอีกครั้ง นับตั้งแต่นั้นมาทั้งสองก็กลายเป็นเพื่อนที่คอยช่วยเหลือกันตลอดไป

นิทานอีสป ของ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่อง “ดาวตก” แล้วเขียนย่อความให้ถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนย่อความ

ดาวตก หรือผีพุ่งไต้ เป็นปรากฏการณ์บนท้องฟ้าที่มีแสงสว่างคล้ายดาวฤกษ์ที่พุ่งผ่านไปอย่างรวดเร็ว เกิดจากชิ้นส่วนของอุกกาบาตขนาดเล็กในอวกาศเคลื่อนที่รอบดวงอาทิตย์ในรูปแบบที่เรียกว่า สายธารอุกกาบาต เมื่อโลกเดินทางผ่านสายธารนี้ ฝุ่นอุกกาบาตจะเคลื่อนเข้ามาในบรรยากาศ ความร้อนที่เกิดจากการเสียดสีกับบรรยากาศจะชนกับอะตอมและ โมเลกุลทำให้เกิดแสงสว่างตามแนวอุกกาบาตที่เคลื่อนที่ จึงเกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า ฝนดาวตก ซึ่งกระบวนการนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับความสูง 90 กิโลเมตรขึ้นไปจากพื้นโลก และอยู่ในบรรยากาศชั้นนอกสุดที่เรียกว่า ไอโอโนสเฟียร์ แต่ถ้าอุกกาบาตมีขนาดใหญ่มาก อาจจะเผาไหม้ไม่หมด แล้วตกลงพื้นดิน ซึ่งเรียกว่า อุกกาบาต

จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

A large rectangular area with a dashed border, containing several horizontal dotted lines for writing a summary.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	เวลา 2 ชั่วโมง
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี (7) เขียนเรื่องตามจินตนาการ

สาระการเรียนรู้

- เขียนเรื่องราวให้ต่อเนื่องตามจินตนาการ

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องให้ต่อเนื่องกับข้อความตอนต้นจนจบเรื่องที่น่าสนใจ เกิดจากการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการอย่างอิสระ จะทำให้ผู้เขียนมีความพึงพอใจในผลงานการเขียนและแสดงความคิดเห็นได้หลากหลาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถเขียนเรื่องได้ต่อเนื่องกับใจความตอนต้น
2. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของมารยาทในการเขียนได้
3. นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนดูภาพชวานากำลังปลุกข้าวแล้วร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพโดยการซักถาม เช่นภาพนี้เป็นภาพอะไร มีคนในภาพกี่คน คนในภาพกำลังทำอะไร เกิดขึ้นในเวลาใด ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคนในภาพคืออะไร

2. ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟังซึ่งเป็นเรื่องราวที่ยังไม่จบแล้วให้นักเรียนร่วมกันสนทนาอภิปรายว่าตอนจบของเรื่องจะเป็นอย่างไรพร้อมตั้งชื่อเรื่อง

3. จากนั้นให้นักเรียนอ่านนิทานที่เขียนเรื่องราวยังไม่จบและไม่มีชื่อเรื่องที่ครูนำมาแจกให้อ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนบรรยายเรื่องราวให้ต่อเนื่องจนจบ และตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเรื่องราวบนกระดานดำ

4. นักเรียนทำแบบฝึกที่ 7.1 เขียนเรื่องราวให้ต่อเนื่องตามจินตนาการ
5. ครูตรวจผลงานและสนทนากับปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพชวานากำลังปลุกข้าว
2. ตัวอย่างนิทานที่เขียนเรื่องราวไม่จบ
3. แบบฝึกที่ 7.1

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน

แบบฝึกที่ 7.1 เขียนเรื่องราวให้ต่อเนื่องตามจินตนาการ	คะแนนเต็ม 10 คะแนน
ตั้งชื่อเรื่องเหมาะสม	1 คะแนน
การเขียนสะกดคำถูกต้อง	2 คะแนน
เนื้อเรื่องได้ใจความ ลำดับเหตุการณ์สอดคล้องกับเรื่องที่กำหนดให้	4 คะแนน
มีความคิดเห็นหรือความรู้สึกเพิ่มเติมสร้างสรรค์	2 คะแนน
มีมารยาทในการเขียน	1 คะแนน
3. เครื่องมือวัด
  - แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
  - แบบประเมินทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

แบบฝึกที่ 7.1

เขียนเรื่องราวให้ต่อเนื่องตามจินตนาการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นักเรียนสามารถเขียนเรื่องได้ต่อเนื่องกับใจความตอนต้น คำชี้แจง นักเรียนเขียนข้อความต่อให้จบเรื่องต่อไปนี้พร้อมตั้งชื่อเรื่องตามความคิดสร้างสรรค์

ตัวอย่าง

นิทาน เรื่อง ค่างคาวเข้าปัญหา

ณ สวนแห่งหนึ่ง มีแมวอยู่ 2 ตัว ตัวหนึ่งสีดำ อีกตัวหนึ่งมีสีขาว มันทั้งสองตกลงกันว่า แมวดำจะกินเฉพาะหนูเป็นอาหาร ส่วนแมวขาวจะกินเฉพาะนกเท่านั้น

วันหนึ่ง ค่างคาวตัวหนึ่งบินหลงเข้ามาในสวนที่แมวทั้งสองอาศัยอยู่ แมวดำเห็นจึงวิ่งไล่จับไว้ได้

ค่างคาวตกใจมาก มันนั่งคิด ในที่สุดก็กล่าวกับแมวดำอย่างนอบน้อมว่า ตนเป็นนกพร้อมกางปีกออก เมื่อแมวดำเห็นดังนั้น จึงจำต้องปล่อยค่างคาวไป

เมื่อค่างคาวเป็นอิสระแล้ว มันบินไปนอนห้อยหัวหลับอยู่ที่กิ่งไม้ แต่แล้วมันก็ตกใจตื่นขึ้น เมื่อรู้ว่าตัวอยู่ในอุ้งมือของแมวขาว ค่างคาวตั้งสติข่มความกลัว แล้วบอกกับแมวขาวว่าตนเป็นหนู เพราะมีหูพร้อมชี้ไปที่หู

แมวขาวจ้องดูหูของค่างคาวแล้วก็ปล่อยค่างคาวไป เพราะเชื่อว่าสัตว์ที่ตนจับได้นั้นคือหนู

ค่างคาวรอดชีวิตได้ถึงสองครั้ง เพราะข่มความตกใจไว้ได้ แล้วตั้งสติคิดใช้ปัญญาหาทางแก้ไขได้ เพื่อให้ตัวเองปลอดภัย

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “การรู้จักใช้สติปัญญาช่วยให้รอดพ้นจากอันตราย”

1. นิทาน เรื่อง .....

ในฟาร์มแห่งหนึ่ง เจ้าของเลี้ยงสัตว์ไว้หลายชนิด รวมทั้งไก่หนุ่มและแมว 2 ตัว แมวทั้งสองคิดหาทางจะจับไก่มากินแต่ยังไม่มีโอกาส

วันหนึ่งเด็ก ๆ ลูกเจ้าของฟาร์มออกมาเล่นข้างนอก และทิ้งรถเข็นไว้ ไก่หนุ่มคิดว่ามันจะสามารถเดินทางไปไหนไกล ๆ ด้วยรถเข็นคันนี้ได้มันจึงประกาศหาผู้ที่อยากจะร่วมเดินทางไปกับมันแต่ไก่ตัวอื่น ๆ ไม่สนใจ พวกมันกินอาหารเสร็จแล้วก็เข้านอน

ไก่หนุ่มยังคงไม่ล้มเลิกความคิด ในที่สุดมันพบเจ้าแมว 2 ตัวนอนอยู่บนรั้ว จึงเข้าไปชวนแมวทั้ง 2 ให้ช่วยลากรถเข็นให้กับมัน แมวทั้งสองเห็นเป็นโอกาสดีที่จะได้จับไก่กินเป็นอาหารจึงตอบตกลงทันที ไก่หนุ่มนึกภูมิใจที่แมวจะลากรถเข็นให้ มันจึงรีบนัดหมายเวลาที่จะออกเดินทาง ไก่หนุ่มกลับไปยังที่อยู่ของมันด้วยความตื่นเต้นดีใจ

แม้ไก่ตัวหนึ่งซึ่งรู้เห็นเหตุการณ์มาโดยตลอด ได้เตือนไก่หนุ่มไม่ให้ไว้ใจแมวทั้งสอง แต่ไก่หนุ่มไม่สนใจคำเตือนของแม่ไก่ มันกลับคิดว่าแม่ไก่อิจฉาที่มันจะได้ไปเที่ยวไกล

เช้าวันรุ่งขึ้น ไก่หนุ่มออกเดินทางอย่างร่าเริง โดยมีแมวทั้งสองลากรถเข็นให้ แมวทั้งสองลากรถเข็นพาไก่หนุ่มออกจากฟาร์มไกลออกไปทุกที

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า.....

2. นิทาน เรื่อง .....

ในป่าแห่งหนึ่ง มีฝูงกระรอกอาศัยอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข แต่แล้วก็มีคนตัดต้นไม้ในป่าแห่งนี้มากขึ้นทุกวัน ทำให้ฝูงกระรอกได้รับความเดือดร้อน เพราะมันกำลังจะไม่มีที่อยู่แม่กระรอกและลูกๆ จึงได้แต่ร้องไห้ในขณะที่คนตัดไม้กำลังตัดต้นไม้ทีละต้น กระรอกคร่ำครวญพาลงมองดูต้นไม้ที่ค่อยๆ สัมลงอย่างไม่รู้ว่าจะทำอะไร มันรู้ว่าอีกไม่นานพวกมันก็จะไม่มีบ้านอยู่อีกต่อไป

วันหนึ่ง ขณะคนตัดไม้กำลังตัดต้นไม้ เจ้ากระรอกใจกล้าตัวหนึ่งได้พูดกับคนตัดไม้ขึ้นว่า ต้นไม้คือบ้านของสัตว์ทั้งหลาย ถ้าตัดต้นไม้หมดป่า พวกสัตว์ต่างๆ ก็จะไม่มีการเห็นใจสัตว์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในป่าด้วย กระรอกอีกตัวหนึ่งได้พูดเสริมและอ่อนวอนคนตัดไม้ให้รู้สึกสงสารพวกมันที่อาศัยอยู่บนต้นไม้ เพราะถ้าไม่มีต้นไม้ พวกมันก็จะไปอยู่ที่ไหน คนตัดไม้ได้ยั้งคั้งนั้นจึงตอบว่า เขาก็รู้สึกเสียใจเช่นกันที่ทำให้พวกกระรอกเดือดร้อน แต่เขาก็ต้องการไม้ไปปลูกบ้านเหมือนกัน

กระรอกเจ้าปัญญาตัวหนึ่งจึงเสนอว่า ให้ทำเครื่องหมายไว้บนต้นไม้ที่กระรอกอาศัยอยู่ โดยให้คนตัดไม้เลือกตัดเฉพาะต้นไม้ที่ไม่มีเครื่องหมาย

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่าง มีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดชั้นปี (7) เขียนเรื่องตามจินตนาการ

สาระการเรียนรู้

- การเขียนเรื่องจากภาพ

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่อง โดยใช้จินตนาการจากภาพ ช่วยฝึกให้นักเรียนมีทักษะการเขียน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เขียนคำจากภาพแล้วบรรยายภาพตามจินตนาการ ได้
2. เขียนเรื่องจากภาพโดยใช้จินตนาการ ได้
3. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของมารยาทในการเขียนได้
4. นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูนำภาพเกี่ยวกับคนและสัตว์มาหลาย ๆ ภาพให้นักเรียนดูและร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพว่า เห็นภาพอะไรบ้าง
2. นักเรียนส่งตัวแทนมาเลือกรูปภาพ 1 ภาพ แล้วช่วยกันระดมความคิด โดยปฏิบัติตามขั้นตอนการเขียนเรื่องจากภาพ คือ

- คิดคำจากภาพ
- นำคำแต่งประโยคที่เกี่ยวข้องกับภาพ
- เรียบเรียงประโยคเป็นเรื่องราว
- ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นเรื่องราวที่สมบูรณ์ที่สมบูรณ์ แล้วเขียนเรื่องราวบนกระดาน

คำและฝึกอ่าน

3. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้และตัวอย่างให้เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับภาพให้เข้าใจ และครูแนะนำวิธีการเขียนว่า ควรตั้งชื่อเรื่องก่อนแล้วแต่งประโยคและเขียนเนื้อเรื่อง
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ 7.2 การเขียนเรื่องจากภาพ
5. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ
2. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
3. แบบฝึกที่ 7.2

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน

แบบฝึกที่ 7.2 การเขียนเรื่องจากภาพ	คะแนนเต็ม 10 คะแนน
เขียนเรื่องเหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องและภาพ	1 คะแนน
เนื้อเรื่องได้ใจความ ลำดับเหตุการณ์ สอดคล้องกับภาพ ความคิดต่อเนื่อง	4 คะแนน
แสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึก จินตนาการ	2 คะแนน
สะกดคำ วรรคตอนถูกต้อง	2 คะแนน
มีมารยาทในการเขียน	1 คะแนน
3. เครื่องมือวัด

แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงาน	
แบบประเมินทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเล่าเรื่องจากภาพ

การเขียนเล่าเรื่องจากภาพ เป็นการใช้ประสบการณ์ร่วมกับจินตนาการของนักเรียน โดยคุณรายละเอียดต่าง ๆ จากภาพเป็นพื้นฐานในการสร้างจินตนาการ เขียนเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ หรือให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน

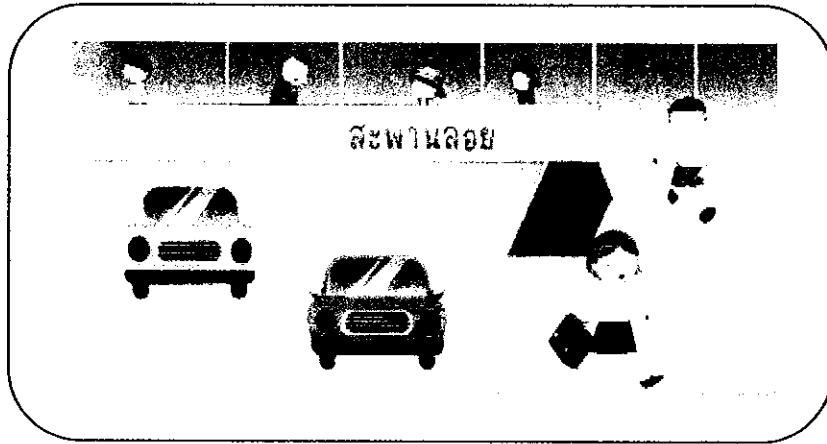
จินตนาการ คือ ความคิดที่เชื่อมโยงประสบการณ์และความจริงในชีวิตไปสู่อดีต อนาคต หรือเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบัน โดยผู้ที่เป็นเรื่องราวขึ้นจากความคิดฝันของนักเรียนเอง

หลักการเขียนเรื่องจากภาพ

1. ดูภาพ พิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ให้ครบถ้วน
2. จินตนาการผูกโยงเป็นเรื่องราวย้อนไปในอดีต ทิศไปในอนาคต หรือเชื่อมโยงเป็นเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในสภาพปัจจุบัน
3. สร้างความคิดคำนึงโดยใช้ความเป็นจริงหรือเหตุการณ์ที่สมจริงเป็นพื้นฐาน
4. ลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
5. เขียนเล่าความให้ต่อเนื่อง ใช้อักษรย่อหน้าแบ่งความแต่ละตอนให้อ่านง่าย
6. ตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ
7. เขียนลายมือให้อ่านง่าย จบประโยค เว้นวรรคให้ชัดเจน

ในการเขียนเล่าเรื่องจากภาพนั้น นักเรียนควรทำความเข้าใจในรายละเอียดและคำต่าง ๆ ที่เห็นในภาพ เมื่อเข้าใจภาพและเข้าใจคำดีแล้วให้ตั้งชื่อเรื่องแล้วแต่งประโยคเกี่ยวกับภาพ คำที่นำมาแต่งประโยคจะต้องสัมพันธ์กับภาพสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และจัดลำดับก่อนหลัง ประโยคอย่างไรแล้วแต่สะดวก เพื่อให้ใจความของเรื่องไม่สับสน ได้ใจความ เนื้อเรื่องไม่ควรยาวมากแต่ให้ได้ใจความ จะทำให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจในการอ่าน

ชื่อภาพ.....

.....

.....

.....

.....

.....

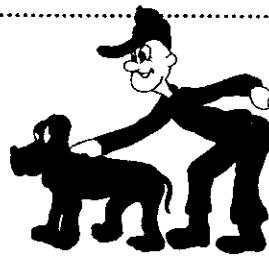
.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดชั้นปี (7) เขียนเรื่องตามจินตนาการ

สาระการเรียนรู้

- การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นการฝึกให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเขียน เพื่อนำจินตนาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ในการเขียนผู้เขียนจะต้องมีสมาธิ ความสงบ ความสบาย และจิตใจที่ผ่อนคลายจึงจะสามารถเขียนได้ดี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ได้
2. สามารถวาดภาพประกอบให้สอดคล้องกับเรื่องได้
3. ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติของมารยาทในการเขียนได้
4. นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินในการเขียน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูเล่านิทานให้ฟัง เรื่อง “ใก้ฟ้ากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์” ให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในแง่ต่าง ๆ เช่น ลักษณะของตัวละครแต่ละตัว แง่คิดที่ได้จากเรื่อง แนวทางในการป้องกันปัญหาในเรื่อง
2. ครูแจกใบความรู้ การเขียนเรื่องตามจินตนาการให้นักเรียน ได้ศึกษาและทำความเข้าใจร่วมกันอภิปรายถึงวิธีการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
3. ครูนำภาพอาชีพต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่าโตขึ้นอยากเป็นอะไร แล้วให้นักเรียนฝึกเขียนเรื่อง “ถ้าฉันเป็น.....ฉันจะ.....” แล้วให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยการสุ่ม ให้เพื่อน ๆ ร่วมชั้นช่วยกันวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ 7.3 ถ้าฉันเป็น.....ฉันจะ, แบบฝึกที่ 7.4 เขียนเรื่องตามจินตนาการและวาดภาพประกอบ

5. ครูตรวจผลงานและสนทนาถึงปัญหาในการทำแบบฝึกทักษะของแต่ละคน พร้อมแนะนำและช่วยกันปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง “ไก่ฟ้ากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์”
2. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
3. ภาพอาชีพต่าง ๆ
4. แบบฝึกที่ 7.3, 7.4

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในด้านความสนใจ การกระตือรือร้น การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ เกณฑ์การให้คะแนน

แบบฝึกที่ 7.3 “ถ้าฉันเป็น.....ฉันจะ” คะแนนเต็ม 5 คะแนน

1. เนื้อหาน่าสนใจ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	2 คะแนน
2. แสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึก จินตนาการ	1 คะแนน
3. สะกดคำ วรรคตอนถูกต้อง	1 คะแนน
4. มีมารยาทในการเขียน	1 คะแนน

แบบฝึกที่ 7.4 เขียนเรื่องตามจินตนาการและวาดภาพประกอบ คะแนนเต็ม 5 คะแนน

1. เนื้อหาได้ใจความ ลำดับความคิด เหตุการณ์ต่อเนื่อง สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	2 คะแนน
2. การใช้ภาษา ใช้คำประโยค สำนวนภาษาถูกต้อง รัดกุม	1 คะแนน
3. ความคิด แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก จินตนาการ ข้อคิด	1 คะแนน
4. กลไกประกอบกรเขียน สะกดคำ วรรคตอนถูกต้อง	1 คะแนน

3 เครื่องมือวัด

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

แบบประเมินทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

จินตนาการ คือ ความคิดฝันที่ลำดับเป็นเรื่องราวขึ้นด้วยความรู้ ความคิด และสติปัญญา อาจเป็นเรื่องราวที่ย้อนไปในอดีต เรื่องในปัจจุบันหรือจินตนาการไปในอนาคตก็ได้ โดยอาศัยความจริง ความรู้ และประสบการณ์ชีวิตเป็นพื้นฐาน

จินตนาการ เป็นความสามารถทางความคิดของมนุษย์ เป็นคุณสมบัติสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิต และพัฒนางานของตนเองให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น

การส่งเสริมจินตนาการทำได้โดยการเข้าร่วมฟัง ดู เรียนรู้ สังเกต การเป็นนักอ่าน และการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน และกิจกรรมทั่วไปที่เหมาะสมดั่งงามในสังคมความคิดฝันที่กว้างไกล แปลกใหม่จะทำให้เกิดจินตนาการที่สร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ คือ จินตนาการแปลกใหม่ที่เกิดจากการมองโลกในแง่ดี มีความคิดที่แหลมคมในการแสดงออก ทำให้ความรู้สึกซาบซึ้งทางอารมณ์ เกิดความจรรโลงใจ มีทัศนคติในทางที่ดีงาม หรือยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ คือ งานเขียนที่เกิดจากความคิดฝัน หรือจินตนาการที่อาศัยความจริง ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ชีวิตเป็นพื้นฐาน มีความคิดในทางสร้างสรรค์เรียบเรียงด้วยโวหารที่เหมาะสม ถ้อยคำภาษาสละสลวย มีคุณค่าทางอารมณ์และจิตใจ อ่านแล้วให้ความรู้สึกซาบซึ้ง จรรโลงใจ รวมทั้งยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น การฝึกเขียนให้ได้ผลดี ผู้เขียนควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดเรื่องที่จะเขียน ควรเลือกเรื่องที่คุณมีความสนใจหรือมีประสบการณ์
2. ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งจากการอ่าน การฟัง การดู การสังเกต หรือสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
3. นำข้อมูลและความคิดมาจัดทำโครงเรื่อง โดยลำดับความคิดหรือเหตุการณ์ให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

4. เรียบเรียงเป็นเรื่องราวโดยขยายรายละเอียดด้วยถ้อยคำที่เหมาะสม อาจใช้ข้อความเปรียบเทียบหรือพรรณนา จะทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพหรือเกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้อยตามได้ง่าย ตอนท้ายควรสรุปแนวคิดของตนเองด้วย
5. ปรับปรุงแก้ไขเรื่องราว การใช้ภาษาให้ไพเราะ สื่อความได้ชัดเจน รวมถึงแก้ไขคำผิดต่าง ๆ ให้ถูกต้อง

มารยาทในการเขียน

1. เขียนด้วยตัวบรรจงหรือหวัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด อย่างเป็นระเบียบ
2. เขียนคำให้ถูกต้องทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด
3. หากเขียนผิดให้ลบให้สะอาด ไม่ควรขีดฆ่าจนสกปรก
4. เขียนให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง คือ มีประธาน กริยา กรรม
5. ควรใช้ตัวเลขไทย

นิทาน เรื่อง

ไก่ฟ้ากับสุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์

สุนัขจิ้งจอกเจ้าเล่ห์ตัวหนึ่งเดินผ่านมาเห็นไก่ฟ้าเกาะอยู่บนกิ่งไม้ สูงข้างทาง มันอยากจะกินไก่ฟ้าเป็นยิ่งนักจึงคิดหาอุบายแล้วเอ่ยขึ้นว่า “ไก่ ฟ้าเอ๋ย ท่านช่างเป็นสัตว์ ที่งดงามนัก ปีกของท่านมีสีสัน สดใสหลายสี ปากก็งดงามไม่เหมือนใคร อยากรู้จริงๆ ว่าถ้า ท่าน หลับตา แล้วจะงามอยู่หรือไม่”

ไก่ฟ้าได้ฟังคำขยอก็หลงเคลิบเคลิ้ม รีบหลับตาอดทันที สุนัขจิ้งจอกก็รีบฉวยโอกาสนั้นกระโดดจับตัวไก่ฟ้าไว้ได้ เมื่อไก่ฟ้าพลาดท่า แต่ก็ยังมีสติ จึงเอ่ยขึ้นว่า “จิ้งจอกเอ๋ย ก่อนตายข้าอยากฟังเสียงอันไพเราะของท่านอีกครั้งได้ไหม”

สุนัขจิ้งจอกได้ฟังคำขยอก็หลงกล รีบอำปากเห่าคำราม ไก่ฟ้าจึงรีบบินหนีจากไปทันที

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “คำขยอปลอมปนทำให้คนหลงเคลิบเคลิ้มจนไม่ระวังตนได้เสมอ”

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบทักษะการเขียน

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

การพัฒนาทักษะการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังม่วย จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ มี 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ (20 คะแนน)
  - ตอนที่ 2 เป็นแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ (20 คะแนน)
2. เวลาที่ใช้ในการทำข้อสอบทั้งสิ้น 2 ชั่วโมง
3. ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในแบบทดสอบฉบับนี้ทุกข้อ

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X (กากบาท) ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดใช้คำไม่ถูกต้อง
  - ก. วันนี้ฝนตกหนักทำให้ถนนเปียกปอนมาก
  - ข. หน้าฝนพื้นดินมักเปียกและเพราะมีน้ำชุ่มอยู่มาก
  - ค. วันนี้อากาศร้อนมากทำให้ฉันมีเหงื่อเปียกโชกไปทั้งตัว
  - ง. ผ้าที่เปียกชื้นไม่ควรนำไปสวมใส่ควรนำไปตากในที่แห้งก่อน
2. ประโยคในข้อใดใช้คำไม่ถูกต้อง

ก. เขาเป็นคนคร่ำคร่าไม่ทันสมัย	ข. เธอร้องไห้คร่ำครวญคิดถึงบ้าน
ค. เขาคร่ำเคร่งทำงานตลอดทั้งวัน	ง. ความคิดของเขาคร่ำครีโบราณมาก
3. “ผิว.....ของคนเราจะดีหรือไม่ดีเป็นผลมาจากกรรม.....และสภาพแวดล้อม” ควรเติมคำใดลงในช่องว่างตามลำดับ

ก. พันธุ์, พันธุ์	ข. พรรณ, พันธุ์
ค. พันธุ์, พันธุ์	ง. พรรณ, พันธุ์
4. “.....เวลาที่ล่วงเลยทำให้เหตุ.....ต่าง ๆ เปลี่ยนไป เขาจึงตัดสินใจลาออกจาก .....งานที่ทำอยู่” ควรเติมคำข้อใดลงในช่องว่างตามลำดับ

ก. การณ์, การ, การ	ข. กาล, การณ์, การ
ค. กาน, กาล, การ	ง. การ, การณ์, การ

ตอนที่ 2 ข้อที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาวไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด ลงใน
กระดาษที่ให้ ภายในเวลา 40 นาที

ชื่อเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

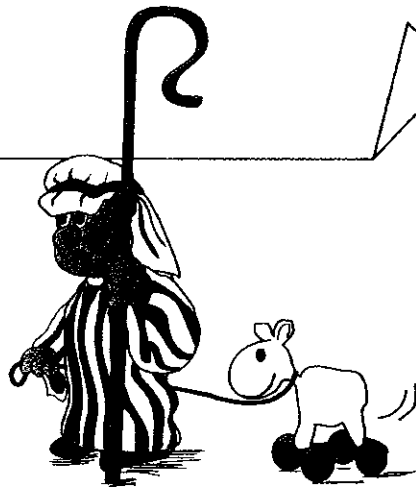
.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ข้อที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเลือกหัวข้อที่กำหนดให้เขียนเรียงความเป็นฉบับที่สมบูรณ์ 1 เรื่อง ภายในเวลา 40 นาที ดังนี้

- 1. กีฬาพัฒนาชีวิต
- 2. ครูดีที่หนูรัก
- 3. สัตว์เลี้ยงที่ฉันรัก
- 4. ฉันอยากเป็น.....

ชื่อเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

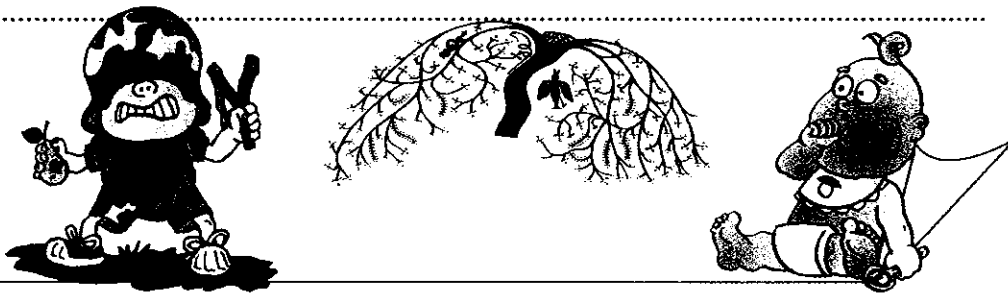
.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ตอนที่ 2

ข้อสอบมี 2 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน

1. การตั้งชื่อเรื่อง 1 คะแนน		
ไม่ตั้งชื่อเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องเหมาะสมไม่เหมาะสม	0	คะแนน
ตั้งชื่อเรื่องเหมาะสม	1	คะแนน
2. ส่วนประกอบของการเขียนเรื่อง 1 คะแนน		
ไม่มีย่อหน้า ไม่มีเว้นวรรคตอน	0	คะแนน
มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป มีการเว้นวรรค มีย่อหน้า	1	คะแนน
3. ใจความของเรื่อง 4 คะแนน		
ไม่มีเนื้อเรื่อง	0	คะแนน
มีการดำเนินเรื่องวกวนอ่านไม่เข้าใจ	1	คะแนน
มีการดำเนินเรื่องวกวนอ่านพอเข้าใจ	2	คะแนน
มีการดำเนินเรื่องเข้าใจสั้นๆ	3	คะแนน
มีการดำเนินเรื่องลำดับใจความได้ดี	4	คะแนน
4. การสรุปเรื่อง 2 คะแนน		
ไม่มีการสรุปเรื่อง	0	คะแนน
มีการสรุปเรื่องเล็กน้อย	1	คะแนน
มีการสรุปเรื่อง ให้ข้อคิด คติสอนใจ	2	คะแนน
5. การเขียนถูกผิด 2 คะแนน		
เขียนผิดมากกว่า 5 คำ ให้	0	คะแนน
เขียนผิด 0-5 คำ ให้	1	คะแนน
สกปรกมากจนอ่านไม่ออก	0	คะแนน
สะอาดเป็นระเบียบ อ่านง่าย	1	คะแนน
รวมคะแนนเต็ม	10	คะแนน

เฉลยคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตอนที่ 1

1. ก	11. ง
2. ก	12. ค
3. ข	13. ง
4. ข	14. ข
5. ก	15. ก
6. ง	16. ข
7. ง	17. ค
8. ง	18. ค
9. ค	19. ก
10. ค	20. ก

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ สร้างขึ้นเพื่อสอบถามความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน โดยแบ่งคำถามเป็น 4 ด้าน คือ
  - 1.1 ด้านเนื้อหา
  - 1.2 ด้านกระบวนการเรียนรู้
  - 1.3 ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้
  - 1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล
2. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามหลังจากการเรียนตามแผน โดยใช้แบบฝึกทักษะครบทั้ง 20 ชุด
3. แบบสอบถามมีทั้งหมด 20 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที
4. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้ละเอียด แล้วเลือกข้อที่ตรงกับความรู้สึกจริงๆ ของนักเรียน การตอบแบบสอบถามไม่มีข้อมูลใดถูกหรือข้อใดผิด การเลือกตอบในแต่ละข้อจะไม่มีผลต่อคะแนนของนักเรียนแต่อย่างใด
5. วิธีตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วพิจารณาว่ามีความรู้สึกตรงกับคำตอบใดก็ให้ทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องนั้น

มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีความพึงพอใจในระดับมาก	ให้ 4 คะแนน
มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีความพึงพอใจในระดับน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเนื้อหา					
1. การนำเสนอเนื้อหาที่มีรูปแบบชัดเจนไม่สับสน เข้าใจง่าย					
2. เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้เรียน					
3. เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียน					
4. เนื้อหาในแต่ละชุดมีความแปลกใหม่น่าสนใจ					
5. เนื้อหาในแต่ละแบบฝึกทักษะเป็นเรื่องที่นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน					
ด้านกระบวนการเรียนรู้					
6. กิจกรรมแต่ละแบบฝึกน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ					
7. กิจกรรมมีความเหมาะสม ช่วยให้เรียนรู้ได้ตามผลการ เรียนรู้ที่คาดหวัง					
8. มีกิจกรรมใหม่ๆ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้					
9. ผู้เรียนทุกคน ได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือ ร่วมกับกลุ่ม					
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้					
10. มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา					
11. เร้าความสนใจต่อผู้เรียน					
12. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น					
13. ภาพประกอบในเนื้อหาแต่ละชุดมีจุดเด่นน่าสนใจ					
14. มีสื่อประกอบครบทุกกิจกรรม					
15. ใบความรู้และคำสั่งใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายต่อการนำไป ปฏิบัติ					
16. คำชี้แจงในการปฏิบัติกิจกรรม เป็นขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่สับสน					
17. สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวน นักเรียน					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การวัดผลและประเมินผล					
18. แบบฝึกทักษะในแต่ละชุดมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
19. แบบฝึกทักษะในแต่ละชุดช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง					
20. แบบฝึกทักษะในแต่ละชุดมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4					

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เกี่ยวกับความสอดคล้องของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย
เรื่อง การเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

.....

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

    กาในช่อง + 1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ

    กาในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ

    กาในช่อง - 1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความไม่สอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	+ 1	0	- 1	
1. สาระสำคัญ				
1.1 ความถูกต้อง				
1.2 เหมาะสมมากกับวัยของผู้เรียน				
1.3 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย				
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 ประเมินผลได้				
2.2 ชัดเจนเข้าใจง่าย				
2.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน				
2.4 สามารถสอนให้บรรลุพฤติกรรม				
3. เนื้อหา				
3.1 ใจความถูกต้อง				
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์				
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน				
3.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา				
3.5 มีความชัดเจน ไม่สับสน และน่าสนใจ				
4. ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน				
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม				
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา				

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	+ 1	0	- 1	
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน				
4.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม				
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน				
5.1 สามารถทำขึ้นเองได้				
5.2 สอดคล้องกับเนื้อหา				
5.3 เหมาะสมกับเวลาที่เรียน				
5.4 ผู้เรียนมีส่วนในการใช้				
5.5 ช่วยประหยัดเวลาในการเรียน				
6. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้				
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา				
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
6.3 ใช้เครื่องมือวัดได้เหมาะสม				

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เกี่ยวกับความสอดคล้องและเหมาะสมของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้
 กาในช่อง + 1 ถ้าแน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ
 กาในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ
 กาในช่อง - 1 ถ้าแน่ใจว่าแบบทดสอบไม่มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	คำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
สามารถใช้คำ ได้ตรงตาม ความหมาย	1. ข้อใดใช้คำไม่ถูกต้อง ก. วันนี้ฝนตกหนักทำให้ถนนเปียกปอนมาก ข. หน้าฝนพื้นดินมักเปียกแฉะเพราะมีน้ำขุ่นอยู่มาก ค. วันนี้อากาศร้อนมากทำให้ฉันมีเหงื่อเปียก โฉกไปทั้งตัว ง. ผ้าที่เปียกชื้นไม่ควรนำไปสวมใส่ควรนำไป ตากในที่แห้งก่อน				
	2. ประโยคในข้อใดใช้คำไม่ถูกต้อง ก. เขาเดินกระช่องกระแ่งมาหาฉัน ข. น้องแสดงอาการกระมิดกระเมี้ยนลับๆ ล่อๆ ค. เธอทำกระทะฟัดกระเพียดคิใจที่ได้พบฉันวันนี้ ง. แม่บ่นกระปอดกระแปดเรื่องไม่มีใครช่วย ทำงานบ้าน 3. ข้อใดใช้คำไม่ถูกต้องตรงตามความหมาย ก. เขาเดินลัดเลาะไปตามชายฝั่ง ข. เพชรเปล่งประกายเมื่อถูกแสงไฟ ค. เราควรทำความดีเพื่อสร้างบารมีเอาไว้ ง. คนบางคนมีปัญญาหยั่งรู้ความคิดของผู้อื่น				

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	คำถาม	ความสอดคล้อง			ความ สอดคล้อง
		+ 1	+ 1	+ 1	
สามารถใช้คำ ได้ตรงตาม ความหมาย	4. ประโยคในข้อใดใช้คำไม่ถูกต้อง ก. เขาเป็นคนคร่ำคร่าไม่ทันสมัย ข. เธอร้องไห้คร่ำครวญคิดถึงบ้าน ค. เขาค่ำแรงงานตลอดทั้งวัน ง. ความคิดของเขาคร่ำครีโบราณมาก				
	5. “คุณยายไม่สบายฉัน.....ไปเยี่ยม” ข้อความ นี้ควรเติมคำเชื่อมใด ก. จึง ข. แต่ ค. และ ง. เพราะ				
สามารถเขียน สะกดคำได้ ถูกต้อง	6. “ผิว.....ของคนเราจะดีหรือไม่ดีเป็นผล มาจากกรรม.....และสภาพแวดล้อม” ควร เติมคำใดลงในช่องว่างตามลำดับ ก. พันธุ์, พันธุ์ ข. พรรณ, พันธุ์ ค. พันธุ์, พันธุ์ ง. พรรณ, พันธุ์				
	7. ข้อใดมีคำเขียนผิดอยู่ในประโยค ก. เขากลอกตาไปมา ข. การเขียนเรียงความต้องใช้ภาษาให้ กระชับรัด ค. คนพริ้งพริ้วกันเข้ามาในห้างสรรพสินค้ามาก จริง ง. หัวหน้ามีบัญชาให้ลูกน้องออกไปปฏิบัติ นอกเวลา				
	8. “.....เวลาที่ล่วงเลยทำให้เหต.....ต่าง ๆ เปลี่ยนไป เขาจึงตัดสินใจลาออกจาก ..... งานที่ทำอยู่” ควรเติมคำข้อใดลงในช่องว่าง ตามลำดับ ก. การณ์, การ, การ ข. กาล, การณ์, การ ค. กาน, กาล, การ ง. การ, การณ์, การ				

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	คำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
สามารถใช้คำ ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับ บุคคลและ โอกาส	9. ข้อใดใช้ราชาศัพท์ไม่ถูกต้อง ก. ทรงโปรด ข. ทรงขึ้น ค. ทรงปิ่น ง. ทรงม้า				
	10. “นำสงสารผู้ประสบอุบัติเหตุเหล่านั้น ช่าง .....เสียจริงๆ” ควรเติมคำใดในช่องว่าง ก. ควงจู้ ข. ย่ำแย้ ค. ควงกูด ง. เเคราะห์ร้าย				
	11. เลือกคำหรือข้อความที่ไม่เหมาะสม ก. นายพรานมีอาชีพล่าสัตว์ ข. พระภิกษุรูปนี้มีคนนับถือมาก ค. เจ้าหน้าที่ตำรวจสอบสวนผู้ต้องหา ง. พวกเรากราบไหว้วันมีสการบูชาครูบาอาจารย์				
	12. ข้อใดเป็นคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับ พระสงฆ์ ก. ประชวร ข. อาพาธ ค. ผนวย ง. เสวย				
	13. ข้อใดไม่ใช่คำสุภาพ ก. ฉันไปรับประทานอาหาร ข. วันนี้ผมปวดหัวมากครับ ค. นี่เธออย่าเหยียบเท้าฉันสิ ง. คุณแม่ซื้อรองเท้าให้ฉันใหม่				
สามารถ จำแนกส่วน ประกอบของ ประโยคได้	14. ประโยคในข้อใดมีส่วนขยาย ก. ปลาย่ายน้ำ ข. ช้างวาครูป ค. นกเกาะต้นไม้ ง. แมวร้องเสียงดัง				

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	คำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
	15. ข้อใดไม่มีส่วนขยายคำนาม ก. แมวคำจับหนู ข. ภารโรงลบกระดานดำ ค. ครูภาษาไทยอ่านหนังสือ ง. นักเรียนชั้น ป.4 เล่นฟุตบอล				
	16. ข้อใดไม่มีส่วนขยายคำกริยา ก. น้าน้อยมีเงินมาก ข. พี่ร้องเพลงเพราะ ค. คุณชายทำขนมอร่อย ง. แม่ค้าในตลาดขายพวงมาลัย				
	17. ข้อใดมีทั้งส่วนขยายนามและขยายกริยา ก. รถแล่นเร็วมาก ข. ช้างร้องเสียงดัง ค. แม่ซื้อของมากมาย ง. คุณปู่ของฉันมีบ้านหลายหลัง				
	18. ข้อใดไม่ใช่ประโยค ก. แทนสามารถเป่ากบเอาชนะพ่อได้ ข. พ่อชมว่าแทนมีปฏิภาณไหวพริบ ค. พ่อและแม่ของแทนภูมิใจในตัวลูกมาก ง. งานบิน ลูกช่างฝีมือการประดิษฐ์ของแทน				
	19. ประโยคข้อใดมีส่วนขยายประธาน ก. พ่อของแทนสอนให้แทนเล่าเป่ากบ ข. แทนชอบคุณพ่อที่ให้คำแนะนำ ค. พ่ออธิบายวิธีการเล่นอีดักให้แก่ลูกๆ ข. แม่อยากเล่นอีดักกับลูกๆ 20. ข้อใดมีใจความไม่ครบประโยค ก. พ่อมนำผลึกแก้วออกมา ข. เขาคุดสีจากต้นไม้ไปหมด ค. ต้นไม้ดอกไม้กลายเป็นสีทึมๆ ง. ช่างนำหตุใจเหลือเกิน				

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	คำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
สามารถบอก ชนิดของ ประโยคได้	21. ข้อใดเป็นประโยคขอร้อง ก. ห้ามเดินลัดสนาม ข. ทุกคนต้องมาแต่เช้า ค. กรุณาเดินเบาๆ หน่อยครับ ง. นักเรียนอย่าทำห้องเรียนสกปรก				
	22. ข้อใดเป็นประโยคคำถาม ก. เคี้ยวนี้ไม่มีเด็กเลี้ยงแกะและไม่มีใครมารัก แกพวกเธอหรือ ข. ฉันไม่ได้เลี้ยงแกะฉันพูดความจริง ค. นาวิชอบปั่นน้ำปั่นตัวเหมือนเด็กเลี้ยงแกะ ในนิทาน ง. ใครเคยพูดคุยกับสัตว์เลี้ยงของคนบ้าง				
	23. ข้อใดเป็นประโยคที่มีเนื้อความเป็นปฏิเสธ ก. เพลงนี้เขียนด้วยมือของพระเจ้า ข. โปรดเข้าใจฉันในความดีงาม ค. ฉันไม่ติดตามคุณไปทุกที่หรือ ง. เพียงแต่ขอหลบอยู่ข้าง ๆ เท่านั้น				
	24. “คาราแปร่งฟันทุกวัน.....” ควรเติม ประโยคใดจึงจะเป็นประโยคเหตุผลที่ เหมาะสม ก. และฟันสวย ข. เพราะฟันสวย ค. ถ้าฟันแข็งแรง ง. ฟันจึงแข็งแรง				
	25. ข้อใดมีเนื้อความเป็นประโยคคำสั่งหรือ ขอร้อง ก. เขาไม่สามารถระงับความโกรธได้ ข. เด็กน้อยตอกตะปูที่กำแพงไปถึง 37 ตัว ค. ใครเล่าจะช่วยเขาได้ ง. จงระงับความ โกรธเถิด				

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	คำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
สามารถเขียน บรรยายขยาย ข้อความใน ประโยคได้ อย่าง เหมาะสม	26. ข้อใดเป็นการเขียนบรรยายลักษณะของ สัตว์ ก. เอื้อเล่าเรื่องแมว ข. นิคชอบเล่นกับแมว ค. แมวของน้อยมีขนสีขาว ง. บ้านของน้อยมีแมวหลายตัว				
	27. ข้อใดเป็นการเขียนบรรยายเกี่ยวกับ ธรรมชาติ ก. นักเรียนวิ่งเล่นที่สนามหญ้า ข. เรือสินค้ากำลังออกจากท่าเรือ ค. พระสงฆ์เดินบิณฑบาตในตอนเช้า ง. พระอาทิตย์เคลื่อนลับจากขอบฟ้าอย่างช้าๆ				
สามารถ เลือกใช้ สำนวน สุภาพคำ พังเพยได้ ถูกต้อง	28. ข้อใดใช้สำนวนไม่ถูกต้อง ก. เขาพูดคุยกันกระต่ายขาศีเดียวไม่เปลี่ยนแปลง ข. จงอย่าตื่นในสิ่งที่ไร้เหตุผลเหมือนกระต่าย ตื่นตูม ค. ผมไม่มีทางสู้เขาได้เลย เปรียบเหมือนลูกไก่ ในกำมือของเขา ง. ลูกคนนี้มีนิสัยไม่ต่างจากพ่อแม่ของเขาเลย เป็นทำนองลูกขุนพลอยพัยัก				
	29. สำนวนในข้อใดมีความหมายแตกต่างจาก ข้ออื่น ก. เก็บหอมรอมริบ ข. เก็บเล็กผสมน้อย ค. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน ง. เก็บดอกไม้ร่วมดั้น				

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	คำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
สามารถ เลือกใช้ สำนวน สุภาพคำ พังเพยได้ ถูกต้อง	30. ข้อใดใช้สำนวนไม่ถูกต้อง ก. เขามีความรู้ในเรื่องนี้จริงเรียกว่า รู้อย่าง งู ๆ ปลา ๆ ข. เขาเป็นคนขากจนมาก่อน พอได้ดีแล้วก็ อวดดีลิ้มตัวเหมือนคางคกขึ้นวอ ค. ไม่รู้เขาไปกินรังแตนที่ไหนมาถึงได้ อารมณ์เสียเอะอะ โวยวายเกินเหตุ ง. นี่เธออย่ามัวไปเสียเวลาเสียขอให้ควายฟังอยู่ เลยพูดเท่าไรเขาก็ไม่รู้เรื่องเสียเวลาเปล่า ๆ				
	31. คนที่ใช้จ่ายสุรุษสุร่าย ตรงกับสำนวนว่า อย่างไร ก. กระชังหน้าใหญ่ ข. กระเชอกันร้ว ค. กินน้ำไม่เผื่อเลี้ยง ง. ดำน้ำพริกละลายแม่น้ำ				
สามารถบอก ความสำคัญ ของแผนภาพ โครงเรื่องได้	32. ข้อใดเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการ เขียนแผนภาพ โครงเรื่อง ก. ทำให้เรื่องมีรายละเอียดมากขึ้น ข. จับใจความสำคัญของเรื่องได้ ค. สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ง. ทำให้เนื้อเรื่องมีความสมบูรณ์				
	33. ข้อใดไม่จำเป็นต้องเขียนในการเขียน แผนภาพโครงเรื่อง ก. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ข. คำพูดของตัวละคร ค. ตัวละครในเรื่อง ง. ข้อคิดที่ได้รับ				

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	คำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
สามารถเขียน ย่อความจาก นิทานได้	<p>34. ข้อใดย่อความข้างล่างนี้ได้ถูกต้อง กะทัดรัด ชัดเจนที่สุด “วันหนึ่งในเดือนตุลาคม ผมเห็น ค้างคาวตัวหนึ่งกำลังใช้เขาของมันขูดกิน มัน ชุกตัวมันเข้าไปในคินแล้วมันก็ควักเอาคิน ออกมา มันทำอย่างนี้เรื่อย ๆ จนมันถูกคินกลบ ผมคิดว่าค้างคาวนี้ช่างมีความพยายามมากกว่าผม นึก มันมีความมุมานะจริง ๆ ซึ่งต่างจากผม เวลาที่ผมทำการบ้านผมจะทำไปนิตหนึ่งแล้ว กลับมาทำอีก ผมว่าค้างคาวมันเป็นครูของผม ผม พยายามทำงานให้ดีขึ้น”</p> <p>ก. ผมเห็นค้าง ทำให้ผมเกิดความพยายาม</p> <p>ข. ผมเห็นค้างคาวใช้เขาขูดกินทำให้ผมเกิด ความพยายาม</p> <p>ค. ผมเห็นค้างขูดคินกลบตัวของมัน ทำให้ผม เกิดความพยายามที่จะทำงานให้ดีขึ้น</p> <p>ง. ผมเห็นค้างขูดคินกลบตัวของมัน ผมคิดว่า ค้างคาวนี้มีความพยายามมากกว่าผม</p>				
	<p>35. ข้อใดเป็นหลักการย่อความที่ถูกต้อง</p> <p>ก. ใช้อักษรย่อเพื่อความ</p> <p>ข. เรียบเรียงด้วยสำนวนของตนเอง</p> <p>ค. ใช้สรรพนามตามที่ปรากฏในข้อความ</p> <p>ง. คำราชาศัพท์ต้องเปลี่ยนเป็นคำธรรมดา</p>				
	<p>36. ในการบันทึกสาระสำคัญที่เป็นความรู้ข้อ ใดไม่ถูกต้อง</p> <p>ก. ควรใช้สำนวนของตนเอง</p> <p>ข. เรียงลำดับเรื่องตามเหตุการณ์ก่อนหลัง</p> <p>ค. ไม่ควรใช้อักษรย่อในการจัดบันทึกเลย</p> <p>ง. บันทึกเฉพาะส่วนสำคัญว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร</p>				

ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง	คำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
		+ 1	0	- 1	
สามารถเขียน แสดงความ คิดเห็นจาก ภาพหรือจาก เรื่องราวที่ฟัง ได้	37. “อารีพของเก่าโกสัวัดจึงไปแจ้งตำรวจ” จากข้อความนี้นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ก. อารีเป็นคนหัวเก่า ข. อารีเป็นนักอนุรักษ์ ค. อารีไปแจ้งความผิดที่ ง. อารีไม่ควรไปแจ้งความ				
	38. “สมหญิงรักธรรมชาติมาก จึงชอบเด็ด ดอกไม้ในสวนมาประดับแจกัน” จาก ข้อความนี้นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ก. สมหญิงเป็นเด็กดี เพราะรักธรรมชาติ ข. สมหญิงเป็นเด็กรักธรรมชาติเพราะชอบ เด็ดดอกไม้ ค. สมหญิงรักธรรมชาติ แต่ไม่ควรเด็ด ดอกไม้ ง. สมหญิงเป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติเพราะ ชอบต้นไม้				
สามารถตั้งชื่อ เรื่องและเขียน เรื่องตาม จินตนาการ อย่าง สร้างสรรค์ได้	39. ข้อใดเป็นการเขียนตามจินตนาการ ก. นกนางเขนพูดได้คงสวัสดีกับฉันทุกวัน ข. นกนางเขนบินมาเกาะที่กิ่งไม้ริมหน้าต่าง ค. นกนางเขนเรียกอีกชื่อหนึ่งว่านกบินหลา ง. นกนางเขนบินหนีออกไปทันทีที่ได้ยิน เสียงปืน				
	40. ข้อใดเป็นการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก. ประวัติของฉัน ข. โรงเรียนของฉัน ค. อนาคตของฉัน ง. งานอดิเรกที่ฉันชอบ				

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เกี่ยวกับความสอดคล้องของการใช้แบบฝึกทักษะการเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

.....

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

    กาในช่อง + 1 ถ้าแน่ใจว่าแบบฝึกทักษะการเขียนมีความสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ

    กาในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าแบบฝึกทักษะการเขียนมีความสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ

    กาในช่อง - 1 ถ้าแน่ใจว่าแบบฝึกทักษะการเขียนไม่มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามที่ระบุ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	+ 1	0	- 1	
1. คำแนะนำในการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน				
2. จุดประสงค์ของแบบฝึกเสริมทักษะ				
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหาในแบบฝึกเสริมทักษะ				
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้อย่างชัดเจน				
3. เนื้อหาในแบบฝึกเสริมทักษะ				
3.1 มีความยากง่ายพอเหมาะ				
3.2 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน				
3.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของแบบฝึกเสริมทักษะ				
4. กิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะ				
4.1 เหมาะสมกับเวลา				
4.2 ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น				
4.3 ได้รับความสนใจของนักเรียน				
5. การประเมิน				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของแบบฝึกเสริมทักษะ				
5.2 วัดได้ครอบคลุมเนื้อหา				

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

- คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้
- กา ในช่อง +1 ถ้าแน่ใจว่านักเรียนมีความพึงพอใจแบบฝึกทักษะการเขียนตามที่ระบุ
- กข ในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจว่านักเรียนมีความพึงพอใจแบบฝึกทักษะการเขียนตามที่ระบุ
- กค ในช่อง -1 ถ้าแน่ใจว่านักเรียนไม่มีความพึงพอใจแบบฝึกทักษะการเขียนตามที่ระบุ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	+ 1	0	- 1	
ด้านเนื้อหา				
1. การนำเสนอเนื้อหา มีรูปแบบชัดเจนไม่สับสน เข้าใจง่าย				
2. เนื้อหา มีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้เรียน				
3. เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียน				
4. เนื้อหาในแต่ละชุดมีความแปลกใหม่ น่าสนใจ				
5. เนื้อหาในแต่ละแบบฝึกทักษะเป็นเรื่องที่น่าสนใจในชีวิตประจำวัน				
ด้านกระบวนการเรียนรู้				
6. กิจกรรมแต่ละแบบฝึกน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ				
7. กิจกรรมมีความเหมาะสม ช่วยให้เรียนรู้ได้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
8. มีกิจกรรมใหม่ๆ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้				
9. ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือร่วมกับกลุ่ม				
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้				
10. มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา				
11. ได้รับความสนใจต่อผู้เรียน				

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น			ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	+ 1	0	- 1	
12. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น				
13. ภาพประกอบในเนื้อหาแต่ละชุดมีจุดเด่นน่าสนใจ				
14. มีสื่อประกอบครบทุกกิจกรรม				
15. ใบความรู้และคำสั่งใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ				
16. คำชี้แจงในการปฏิบัติกิจกรรม เป็นขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่สับสน				
17. สื่อและอุปกรณ์การเรียนมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน				
การวัดผลและประเมินผล				
18. แบบทดสอบในแต่ละชุดมีความสอดคล้องกับเนื้อหา				
19. การทดสอบในแต่ละชุดช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง				
20. แบบทดสอบในแต่ละชุดมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4				

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

ว/ค/ป.....

ภาคผนวก ฉ
การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ตารางที่ 4.4 แสดงคะแนนประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ ที่1	คนที่ ที่2	คนที่ ที่3	รวม	IOC	สรุปผล
1. สาระสำคัญ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.1 ความถูกต้อง						
1.2 เหมาะสมมากกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
1.3 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.1 ประเมินผลได้						
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.4 สามารถสอนให้บรรลุพฤติกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.1 ใจความถูกต้อง						
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
3.5 มีความชัดเจน ไม่สับสน และน่าสนใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม						
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
4.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการประเมิน	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปผล
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
5.1 สามารถทำขึ้นเองได้						
5.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.3 เหมาะสมกับเวลาที่เรียน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
5.4 ผู้เรียนมีส่วนในการใช้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.5 ช่วยประหยัดเวลาในการเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา						
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.3 ใช้เครื่องมือวัดได้เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
รวม	23	24	24	71	23.68	ใช้ได้
เฉลี่ย					0.94	ใช้ได้
ร้อยละ					94.72	ใช้ได้

ตารางที่ 4.5 แสดงคะแนนประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความสอดคล้องและ
เหมาะสมของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข้อที่	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปผล
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ						
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปผล	
21	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
22	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
23	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
24	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
25	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
26	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
27	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
28	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
29	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
30	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้	
31	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
32	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
33	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
34	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
35	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
36	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้	
37	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
38	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
39	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
40	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	
รวม	18	19	18	55	38.35	ใช้ได้	
เฉลี่ย						0.96	ใช้ได้
ร้อยละ						95.88	ใช้ได้

ตารางที่ 4.6 แสดงคะแนนประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความสอดคล้องของการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปผล
1. คำแนะนำในการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์ของแบบฝึกเสริมทักษะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหาในแบบฝึกเสริมทักษะ						
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้อย่างชัดเจน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
3. เนื้อหาในแบบฝึกเสริมทักษะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.1 มีความยากง่ายพอเหมาะ						
3.2 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของแบบฝึกเสริมทักษะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
4.1 เหมาะสมกับเวลา						
4.2 ช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.3 เร้าความสนใจของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. การประเมิน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของแบบฝึกเสริมทักษะ						
5.2 วัดได้ครอบคลุมเนื้อหา	0	+1	+1	3	0.67	ใช้ได้
รวม	10	10	10	30	10.01	ใช้ได้
เฉลี่ย					0.91	ใช้ได้
ร้อยละ					91.00	ใช้ได้

ตารางที่ 4.7 แสดงคะแนนประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปผล
ด้านเนื้อหา						
1. การนำเสนอเนื้อหาที่มีรูปแบบชัดเจนไม่สับสน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้เรียน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
3. เนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. เนื้อหาในแต่ละชุดมีความแปลกใหม่น่าสนใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. เนื้อหาในแต่ละแบบฝึกทักษะเป็นเรื่องที่นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านกระบวนการเรียนรู้						
6. กิจกรรมแต่ละแบบฝึกน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7. กิจกรรมมีความเหมาะสม ช่วยให้เรียนรู้ได้ตามผลการ เรียนรู้ที่คาดหวัง	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
8. มีกิจกรรมใหม่ๆ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9. ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือ ร่วมกับกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้						
10. มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11. ได้รับความสนใจต่อผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13. ภาพประกอบในเนื้อหาแต่ละชุดมีจุดเด่นน่าสนใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14. มีสื่อประกอบครบทุกกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15. ใบความรู้และคำสั่งใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายต่อการนำไป ปฏิบัติ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการประเมิน	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปผล
16. คำชี้แจงในการปฏิบัติกิจกรรม เป็นขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่สับสน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17. สื่อและอุปกรณ์การเรียนมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18. แบบทดสอบในแต่ละชุดมีความสอดคล้องกับเนื้อหา						
19. การทดสอบในแต่ละชุดช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20. แบบทดสอบในแต่ละชุดมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
รวม	20	18	18	56	18.68	ใช้ได้
เฉลี่ย					0.93	ใช้ได้
ร้อยละ					93.40	ใช้ได้

ตารางที่ 4.8 ตารางวิเคราะห์ค่าความยากง่าย

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ ข้อสอบถูก	p	ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ ข้อสอบถูก	p
1	7	0.35	21	13	0.65
2	11	0.55	22	13	0.65
3	15	0.75	23	16	0.80
4	13	0.65	24	11	0.55
5	13	0.65	25	7	0.35
6	5	0.25	26	5	0.25
7	11	0.55	27	11	0.55
8	15	0.75	28	16	0.80
9	8	0.40	29	8	0.40
10	16	0.80	30	16	0.80
11	13	0.65	31	11	0.55
12	16	0.80	32	5	0.25
13	12	0.60	33	12	0.60
14	5	0.25	34	16	0.80
15	11	0.55	35	13	0.65
16	15	0.75	36	16	0.80
17	16	0.80	37	16	0.80
18	15	0.75	38	16	0.80
19	9	0.45	39	15	0.75
20	15	0.75	40	9	0.45

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ค่าความยากของข้อสอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.25 – 0.80

การแปลความหมายค่าความยากง่าย มีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ค่า ความยาก	ความหมาย	ข้อเสนอแนะ	หมายเหตุ
0.81 – 1.00	ข้อสอบนั้นง่ายมาก	ง่ายเกินไปควรตัดทิ้ง	—
0.61 – 0.80	ข้อสอบนั้นค่อนข้างง่าย	ดีพอใช้ เก็บไว้ใช้	3,4,5,8,10,11,12,16,17,18, 20,21,22,23,28,30,34,35,36, 37,38,39
0.41 – 0.60	ข้อสอบนั้นยากพอเหมาะ	ดีมาก เก็บไว้ใช้	2,7,13,15,19,24,27,31,33,40
0.21 – 0.40	ข้อสอบนั้นค่อนข้างยาก	ดีพอใช้ เก็บไว้ใช้	1,6,9,14,25,26,29,32
0.00 – 0.20	ข้อสอบนั้นยาก	ยากเกินไปควรตัดทิ้ง	—

ตารางที่ 4.9 ตารางวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก

ข้อที่	H	L	$r = \frac{H-L}{N_H \text{ หรือ } N_L}$	ข้อที่	H	L	$r = \frac{H-L}{N_H \text{ หรือ } N_L}$
1	6	1	0.50	21	8	5	0.30
2	7	4	0.30	22	8	5	0.30
3	8	7	0.10	23	10	6	0.40
4	8	5	0.30	24	7	4	0.30
5	8	5	0.30	25	5	2	0.30
6	3	2	0.10	26	3	2	0.10
7	7	4	0.30	27	8	3	0.50
8	9	6	0.30	28	10	6	0.40
9	7	1	0.60	29	5	3	0.20
10	9	7	0.20	30	9	7	0.20
11	9	4	0.50	31	9	2	0.70
12	9	7	0.20	32	3	2	0.10
13	9	3	0.60	33	7	5	0.20
14	4	1	0.30	34	9	7	0.20
15	9	2	0.70	35	9	4	0.50
16	9	6	0.30	36	11	5	0.60
17	9	7	0.20	37	12	4	0.80
18	9	6	0.30	38	11	5	0.60
19	7	2	0.50	39	9	6	0.30
20	9	6	0.30	40	6	3	0.30

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.10 - 0.80

การแปลความหมายค่าอำนาจจำแนก มีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ค่าอำนาจ จำแนก	ความหมาย	หมายเหตุ
ต่ำกว่า .19	เป็นข้อสอบที่จำแนกได้น้อยควรตัดออก	3,6,26,32,
.20 — .29	เป็นข้อสอบที่จำแนกได้บ้างแต่ควร ปรับปรุง	10,12,17,29,30,33,34
.30 — .39	เป็นข้อสอบที่จำแนกได้ค่อนข้างดี	2,4,5,7,8,14,16,18,20,21,22,24,25,39,40
.40 — .70	เป็นข้อสอบที่จำแนกได้ดีมาก	1,9,11,13,15,19,23,27,28,31,35,36,37,38

การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบอิตันย์ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค จะใช้ค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ แทนค่า $\sum p(1-p)$

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left[1 - \left(\frac{\sum s_i^2}{s_X^2} \right) \right]$$

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_X^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 k แทน จำนวนข้อสอบ
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_X^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

คำนวณหา s_i^2 และ s_X^2 จากสูตร $\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$ และ $\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N}$

1. คำนวณค่า x และ s^2 ของข้อ 1-4 ดังนี้

ตารางที่ 4.10 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบอิตันย์

ผู้เรียน คนที่	คะแนนข้อ 1 (x)	$\bar{x}$	$(x - \bar{x})^2$	คะแนนข้อ 2 (x)	$\bar{x}$	$(x - \bar{x})^2$
1	9	7	4	7	6.8	0.04
2	7	7	0	8	6.8	1.44
3	6	7	1	5	6.8	3.24
4	6	7	1	6	6.8	0.64
5	7	7	0	5	6.8	3.24
6	4	7	9	4	6.8	7.84
7	8	7	1	7	6.8	0.04
8	7	7	0	5	6.8	3.24
9	7	7	0	7	6.8	0.04
10	5	7	4	7	6.8	0.04
11	9	7	4	9	6.8	4.84
12	6	7	1	6	6.8	0.64
13	4	7	9	5	6.8	3.24
14	10	7	9	9	6.8	4.84
15	8	7	1	8	6.8	1.44
16	5	7	4	6	6.8	0.64
17	6	7	1	6	6.8	0.64
18	9	7	4	8	6.8	1.44
19	10	7	9	9	6.8	4.84
20	7	7	0	9	6.8	4.84
รวม	140		62	136		47.20

$$\text{ข้อ 1 ความแปรปรวน} = \frac{62}{20} = 3.10$$

$$\text{ข้อ 2 ความแปรปรวน} = \frac{47.2}{20} = 2.36$$

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ผู้เรียน คนที่	คะแนนข้อ 3 (x)	$\bar{x}$	$(x - \bar{x})^2$	คะแนนข้อ 4 (x)	$\bar{x}$	$(x - \bar{x})^2$
1	8	6.75	1.56	9	6.9	4.41
2	7	6.75	0.06	7	6.9	0.01
3	6	6.75	0.56	6	6.9	0.81
4	7	6.75	0.06	6	6.9	0.81
5	7	6.75	0.06	7	6.9	0.01
6	5	6.75	3.06	4	6.9	8.41
7	7	6.75	0.06	8	6.9	1.21
8	6	6.75	0.56	7	6.9	0.01
9	6	6.75	0.56	7	6.9	0.01
10	5	6.75	3.06	5	6.9	3.61
11	8	6.75	1.56	9	6.9	4.41
12	6	6.75	0.56	6	6.9	0.81
13	5	6.75	3.06	4	6.9	8.41
14	9	6.75	5.06	8	6.9	1.21
15	8	6.75	1.56	8	6.9	1.21
16	5	6.75	3.06	5	6.9	3.61
17	6	6.75	0.56	6	6.9	0.81
18	9	6.75	5.06	9	6.9	4.41
19	8	6.75	1.56	10	6.9	9.61
20	7	6.75	0.06	7	6.9	0.01
รวม	135		31.70	138		53.80

$$\text{ข้อ 3 ความแปรปรวน} = \frac{31.7}{20} = 1.58$$

$$\text{ข้อ 4 ความแปรปรวน} = \frac{53.8}{20} = 2.69$$

$$\sum S_i^2 = 3.10 + 2.36 + 1.58 + 2.69 = 9.73$$

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

เลขที่	x	$\bar{x}$	$(x - \bar{x})^2$
1	33	13.8	30.80
2	29	13.8	2.40
3	23	13.8	19.80
4	25	13.8	6.00
5	26	13.8	2.10
6	17	13.8	109.20
7	30	13.8	6.50
8	25	13.8	6.00
9	27	13.8	0.20
10	22	13.8	29.70
11	35	13.8	57.00
12	24	13.8	11.90
13	18	13.8	89.30
14	36	13.8	73.10
15	32	13.8	20.70
16	21	13.8	41.60
17	24	13.8	11.90
18	35	13.8	57.00
19	37	13.8	91.20
20	30	13.8	6.50
รวม	549	-	672.9

$$\text{ความแปรปรวนของคะแนนรวม} = \frac{672.9}{20} = 33.645$$

$$\text{หาค่าความเที่ยงจากสูตร } \alpha = \frac{k}{(k-1)} \left[1 - \left(\frac{\sum s_i^2}{s_X^2} \right) \right]$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } \alpha &= \frac{4}{4-1} \left[1 - \frac{9.73}{33.645} \right] \\ &= \frac{4}{3} [1 - 0.289] = 0.948 \end{aligned}$$

$$\text{ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบอัครนัย} = 0.95$$

การหาค่าความเบี่ยงเบนของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรของเพียร์สัน วิธีที่เลือกใช้ คือวิธีสอบซ้ำ

$$\text{ใช้สูตร } r_{XY} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{XY} = ความเที่ยงของแบบทดสอบ

x = คะแนนสอบครั้งที่ 1

y = คะแนนสอบครั้งที่ 2

N = จำนวนผู้ตอบ

ตารางที่ 4.11 ตารางวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ

เลขที่	x	y	X ²	Y ²	xy	ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ
1	50	61	2500	3721	3050	
2	44	55	1936	3025	2420	
3	32	39	1024	1521	1248	
4	34	45	1156	2025	1530	
5	34	42	1156	1764	1428	
6	22	31	484	961	682	$r_{XY} = 0.98$
7	60	68	3600	4624	4080	แสดงว่าแบบทดสอบให้ผลการวัดที่มีค่า
8	34	43	1156	1849	1462	ความคงที่สูง
9	40	45	1600	2025	1800	
10	46	52	2116	2704	2392	
11	62	70	3844	4900	4340	
12	34	40	1156	1600	1360	
13	30	38	900	1444	1140	
14	58	62	3364	3844	3596	
15	52	60	2704	3600	3120	
16	30	35	900	1225	1050	
17	40	44	1600	1936	1760	
18	62	74	3844	5476	4588	
19	68	73	4624	5329	4964	
20	48	58	2304	3364	2784	
รวม	880	1035	41968	56937	48794	

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบทักษะการเขียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียน

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D	D ²
	40 คะแนน	40 คะแนน		
1	25	30	5	25
2	22	28	6	36
3	16	19	3	9
4	17	22	5	25
5	17	20	3	9
6	11	15	4	16
7	30	35	5	25
8	17	21	4	16
9	20	23	3	9
10	23	27	4	16
11	31	36	5	25
12	17	20	3	9
13	15	19	4	16
14	29	32	3	9
15	26	30	4	16
16	15	18	3	9
17	20	22	2	4
18	31	37	6	36
19	34	37	3	9
20	24	30	6	36
รวม	440	521	81	355
$\bar{X}$	22	26.05	4.05	17.75
S.D.	6.57	7.00	—	—
ความแปรปรวน	42.76	49.10	—	—

การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนจากการวัดทักษะการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานคำนวณโดยใช้สถิติค่าที่ t -test (Dependent Samples)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

แทนค่าในสูตร

$$t = \frac{81}{\sqrt{\frac{20(355) - (81)^2}{20-1}}}$$

$$t = \frac{81}{\sqrt{\frac{7100 - 6561}{19}}}$$

$$t = \frac{81}{\sqrt{\frac{539}{19}}}$$

$$t = \frac{81}{5.326}$$

$$t = 15.21$$

ภาคผนวก ข
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (สมบัติ ท้ายเรือคำ 2546 : 108)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	X	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ค่ารวมของคะแนนทั้ง N จำนวน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (สมบัติ ท้ายเรือคำ 2546 : 123)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	X	แทน	คะแนนของนักเรียนทุกคน
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทุกคน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องใช้สถิติดังต่อไปนี้ (กัญญา ลินทรัดนศิริกุล 2538 : 75) ใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเชิงเนื้อหาทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญเชิงเนื้อหาทั้งหมด

เลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปเป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

2.2 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบอัตนัย โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left[1 - \left(\frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right) \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยง
 k แทน จำนวนข้อสอบหรือข้อคำถาม
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S_x^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

คำนวณหา S_i^2 และ S_x^2 จากสูตร $\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$ และ $\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N}$

2.3 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (บุญชม ศรีสะอาด 2535: 84)

$$r_{XY} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

ใช้สูตร r_{XY} = ความเที่ยงของแบบทดสอบ
 x = คะแนนสอบครั้งที่ 1
 y = คะแนนสอบครั้งที่ 2
 N = จำนวนผู้ตอบ

3. สถิติที่ใช้ในการวัดอัตราพัฒนาการ

การวัดอัตราพัฒนาการ (Growth Rate) ใช้วัดความก้าวหน้าระหว่างเรียนโดยการ
ใช้แบบฝึกทักษะการเขียน จำนวน 12 ครั้ง (สมถวิล วิจิตรวรรณ 2551 : 442)

$$\text{Growth Rate} = \sum_n^1 (\text{score } i + 1 - \text{score } i) / N$$

Growth Rate คือ อัตราพัฒนาการ
 $\sum_n^1$ คือ ผลรวมตั้งแต่จำนวนที่ 1 จนถึงจำนวนสุดท้าย (จำนวนที่ n)
 score $i + 1$ - score i คือ ผลต่างของคะแนนระหว่างการวัด 2 ครั้งที่ติดกัน
 N คือ จำนวนช่วงพัฒนาการ เช่น การวัด 4 ครั้งจะมี 3 ช่วงพัฒนาการ

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สูตร

t – test (Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 109) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางอัญญาพร ศรีม่วง
วัน เดือน ปี	6 กรกฎาคม 2505
สถานที่เกิด	1 หมู่ 11 บ้านโนนคำ ตำบลสระนกแก้ว อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
ประวัติการศึกษา	ค.บ. ภาษาไทย วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2530
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านวังม่วง ตำบลวังสามัคคี อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ